

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Faculty of Humanities and Social Sciences
Loei Rajabhat University

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

(Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (มกราคม - มิถุนายน 2565) Vol. 4 No. 2 January - June 2022

ISSN : 2651-0510

บทความวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
พุทธรักษ์ ชมภูธร และธนวิทย์ บุตรอุดม	1
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตร
นิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped
Classroom)
พีรพล สิมมา	15
แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่
จังหวัดเลย
อิสรภาพ แก้วชูฟอง	24
แนวทางการให้บริการเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีใน
ภาคตะวันออก
วชิรญาณ์ สุนทรวินิต และพรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก	40
ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน
ชนกานต์ วรรณปะโค, สุดารัตน์ จันทเลิง และกาญจนา คำผา	54
ศึกษากลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอยในรายการ
ทอล์กโชว์ “โหนกระแส”
ประภาสิริ ปักอินทรีย์ และกนกกาญจน์ วรสีหะ	68

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Journal of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University
ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (มกราคม - มิถุนายน 2565) ISSN : 2651-0510
Vol. 4 No. 2 January - June 2022

เจ้าของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ ตลอดจนองค์ความรู้ทางด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.เยาวพา กองเกต

อาจารย์กุลธิดา ธนัญญา

อาจารย์ทรัพย์อนันต์ พละบุตร

อาจารย์อารีย์ ลำมะยศ

อาจารย์วีระยุทธ สุโขยะชัย

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

รองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา

หัวหน้าภาควิชามนุษยศาสตร์

หัวหน้าภาควิชาสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ อาจารย์ ดร.เยาวพา กองเกต

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์กุลธิดา ธนัญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

อาจารย์มนตรี คำวัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

รองศาสตราจารย์ตรีเนตร สารพะพงษ์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยุพ ศรีจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ ไศกค้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุมพล ชื่นจิตต์ศิริ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดร.ธีระวัฒน์ แสนคำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ดร.กนกพร นาสมศรีกิม โขนิเก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชชกุล นุ่นภูบาล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ดร.กิตติธันต์ ญาณพิสิษฐ์

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ดร.โสภี อุ่นทะยา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ดร.สมัย วรรณอุดร

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ เจมิสิทธิประเสริฐ

ศาสตราจารย์ ดร.พนอเนื่อง สุทัศน์ ณ อยุธยา

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา ยอดมงคล

รองศาสตราจารย์ ดร.นัยนา อรรถนาค

รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทรพร เกษสังข์

รองศาสตราจารย์ ดร.พรสวรรค์ ศิริกาญจนารมณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.รักษนก แสงภักดีจิต

รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์

รองศาสตราจารย์ ดร.ดารารัตน์ เมตตาริกานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต อธิปัตย์กุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธ์ ตรงดี

รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี ไชยเสนา

รองศาสตราจารย์ ดร.เดือนเด่น นาคสีหราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเด่น นาคสีหราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยุภร ศรีจันทวงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ บุญเรือง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชชกุล นุ่นภูบาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรีย์ ศรีบุญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล รัตนไพจิตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยา กองสูงเนิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ราชันย์ นิลวรรณภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ ศิลาคม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุถนอม ตันเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุทธิสา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ อุ้นจิตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุมพล ชื่นจิตต์ศิริ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชา วัชรากุลพงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวิช ศรีวิวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวิษ ลอยมา

พระมหาสุภาวิญ์ ปราสสุโร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรี

วิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์เลย

ดร.ศศิธร กกฝ่าย

ดร.อนุภูมิ คำยัง

ดร.วิไล ผิวมา

ดร.กฤษณะ โฆษุณห์

ดร.เอกพงษ์ สารน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำฉบับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนานา ชมภูพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หิรัญ จักรเสน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตรลดา ไชยะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมรัตน์ สินธุเดช

อาจารย์ ดร.สันติสิทธิ์ บัณฑิตตระกูล

อาจารย์ ดร.สุริยา คำกุนะ

อาจารย์มนตรี คำวัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางสาวศกุลตรา นามวงษ์

นางสาวสุภาพร เมืองจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ข้อความหรือบทความใด ๆ ที่ได้พิมพ์เผยแพร่ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้นิพนธ์บทความกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันด้วยประการใด ๆ

สำนักงานกองบรรณาธิการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

234 ถนนเลย-เชียงคาน ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

โทร 0 4283 5224-8 ต่อ 43100 โทรสาร 0 4283 5230

Email : supaporn.mua@lru.ac.th

เว็บไซต์ : <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/husolru>

กำหนดออก : ปีละ 2 ฉบับ กรกฎาคม – ธันวาคม, มกราคม – มิถุนายน

พิมพ์จำนวน 150 ฉบับ

ปีที่พิมพ์ 2564

ISSN 2651-0510

สถานที่พิมพ์

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นวารสารที่นำเสนอผลงานบทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิจารณ์หนังสือของนักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ในด้านสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังต่อไปนี้ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์, สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, สาขาวิชาภาษาไทย, สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน, สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต, สาขาวิชาทัศนศิลป์, สาขาวิชาดุริยางคศิลป์, สาขาวิชานิติศาสตร์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเผยแพร่ผลงานแก่ผู้สนใจต่อไป

สำหรับนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา หรือผู้สนใจที่มีผลงาน และมีความประสงค์จะเผยแพร่ผลงาน สามารถส่งผลงานของท่านตามหัวข้อ และแบบฟอร์มของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะส่งผลงานของท่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและประเมินผลงานของท่านเพื่อให้ผลงานของท่านเป็นที่ยอมรับการเผยแพร่ต่อไป

ขอขอบคุณผู้เขียน ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้อ่านที่ให้ความสนใจจนทำให้วารสารฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (มกราคม – มิถุนายน 2565) จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางวิชาการ หากมีข้อบกพร่องประการใด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

กองบรรณาธิการ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทความวิจัย	
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี	1
Engaged management to reduce road accidents in Mueang Udon Thani district, Udon Thani province พุทธรักษ์ ชมภูธร และธนวิทย์ บุตรอุดม Puttarak Chomputon and Thanawit Butrudom	
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)	15
Development of learning achievement in Specific Contracts 2 of Bachelor of Law Students by Using the flipped classroom model พีรพล สิมมา Peerapol simma	
แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย	24
Guidelines for soild waste Management of nong phue subdistrict administrative rganization tha li district loei province. อิสราภ แก้วชูฟอง Isarapap keawchofong	
แนวทางการให้บริการเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีใน ภาคตะวันออก	40
Guidelines for Service to Create Competitive Advantages of Accounting Firms in The Eastern Region วชิรญาณ์ สุนทรวินิต และพรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก Wachirayan Soonthornvinit and Porntip Shoommuangpak	

เนื้อหา

หน้า

ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน The social and cultural reflections in the mixed Thai music literature. ชนกานต์ วรรณปะโค, สุदारัตน์ จันทเลิง และกาญจนา คำผา Chanakan Wannapakho, Sudarat Chantaloeng, and Kanchana Khampha	54
ศึกษาพฤติกรรมการถามในบริบทการสัมภาษณ์ ของกรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” A Study Questioning Strategies in the Interview Discourse of Kanchai Kamnerdploy in the Talk show “Hone-Krasae” ประภาสรี ปักอินทรีย์ และกนกกาญจน์ วรสีหะ Prapasiri Pakinsee and Kanokkarn Waraseeha	68
หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	84
แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อรับพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	97

**การบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี**
**Engaged management to reduce road accidents in Mueang Udon Thani
district, Udon Thani province.**

Received: February 1,2022

Revised: May 6,2022

Accepted: June 2,2022

พุทธิรักษ์ ชมภูธร¹,ธนวิทย์ บุตรอุดม²

Puttarak Chomputon ¹,Thanawit Butrudom ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 3) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ และด้านความพร้อมของเทคโนโลยี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยแปร ทั้ง 3 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 16.60 ส่วนแนวทางและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ 1) เปิดพื้นที่ให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนหรือเสนอแผน เพื่อให้เกิดข้อปฏิบัติได้จริง และตอบสนองกับประชาชนในพื้นที่ได้มากที่สุด มีการสร้างค่านิยมอย่างสม่ำเสมอ 2) เน้นการพัฒนาคน ควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลของบุคลากรว่าขาดวิชาทักษะด้านใดและจัด ทำการอบรมเพิ่มทักษะให้เพื่อความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ไม่คาดฝัน 3) จัดทำงบประมาณเพื่อรองรับกับการขยายตัวของเศรษฐกิจให้แผนการใช้จ่ายเงินมีเพียงพอสำหรับการใช้งบประมาณด้านอุบัติเหตุ ป้องกัน อบรม เยียวยา 4) จัดอบรมร่วมกันเสริม สร้างความสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับสูง เพื่อสร้างความสัมพันธ์และสังคมการทำงานใหม่ร่วมกันสร้างแรงจูงใจร่วมกัน 5) ศึกษาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาอุปกรณ์เพิ่มขึ้นมาทดแทนหรือซ่อมบำรุงยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์และเปิดช่องทางการรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Master degree Student in Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Udonthani Rajabhat University

² รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Associate Professor Dr., Department of Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Udonthani Rajabhat University

คำสำคัญ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, เครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน, การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่

Abstract

The purpose of this research was 1] to study the level of opinions on the condition of participatory administration of people's network in reducing road accidents in Muang District Udonthani Province. 2] Factors influencing engaged management to reducing road accidents in Muang District Udonthani Province. 3] to find the development and management to reducing road accidents. using Mixed-methods Research. The results showed that Factors influencing the efficiency of participatory management of people's network in reducing road accidents are as follows: Coordination between networks Responsiveness and Participation and the readiness of technology at the 05 statistical significance level. By variable in all 3 aspects, it was able to predict the effectiveness of participatory management of the people's network in reducing road accidents by 16.60%. The guidelines and recommendations derived from the research are as follows: 1] visit people to share their opinions on planning or proposing a plan and respond to the people in the area. 2] Focus on human development Provide training to increase skills to be ready to deal with unexpected situations 3] Prepare a budget to support for the use of the budget for accident prevention, training, and remedies. 4] Organize training together to supplement Build relationships from low to high. to create new relationships and working society together to create mutual motivation. 5] Study new technologies or innovations to help them perform better. More to develop more equipment to replace or maintain, and receive support from outside agencies.

Keyword : factors affecting participatory management, participatory management, road accident reduction network, new government administration

บทนำ

ปัญหาของอุบัติเหตุจราจรในจังหวัดอุดรธานี มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่สูงขึ้น มีผลทำให้ประชาชนได้รับบาดเจ็บ การเสียชีวิต รวมถึงความเสียหายของทรัพย์สิน ทำให้ต้องเสียบุคลากรและทรัพยากรทางการแพทย์มาเยียวยาและรักษาผู้ได้รับบาดเจ็บ มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ รวมถึงปัญหาของครอบครัวหากเสียบุคคลที่เป็นเสาหลักญาติอันเป็นที่รัก สาเหตุการเสียชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีจากอุบัติเหตุจราจรช่วงเทศกาล 7 วันอันตราย ไม่ว่าจะเป็นในช่วงปีใหม่ หรือสงกรานต์ จังหวัดอุดรธานีติดอันดับการเสียชีวิตและการเกิดอุบัติเหตุ สูงสุดของประเทศในอันดับ 1 – 5 ทุกปี ซึ่งไม่มีปีใดเลยทุกยอดผู้เสียชีวิตของจังหวัดอุดรธานีไม่ติดอันดับ โดยการบริหารงานของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัด

อุดรธานีที่มีอยู่แล้ว ประกอบด้วยทั้งภาครัฐและเอกชน มีการบริหารจัดการอยู่ และการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานภาครัฐในปัจจุบัน มีวิธีการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ นำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (ฉัตรชัย นาถ์พลอย, 2563) เป็นการนำเอาวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ มีการบริหารจัดการภายในภาคราชการที่มีความรวดเร็ว คุณภาพสูง และมีประสิทธิภาพ การกำหนด การวัด และการให้รางวัลแก่ผลการดำเนินงานทั้งในระดับองค์กร และระดับบุคคล มีการจัดองค์กรที่มีความกะทัดรัดคล่องตัวและปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว เน้นการทำงานที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือตามลักษณะของการทำงานที่ทันสมัย ใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการทำงาน มีการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีคุณภาพสูง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทำงานมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยมีประชาชนเป็นเป้าหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหาสาธารณะเป็นแนวทางที่มีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน เป็นแนวคิดการบริหาร งานภาครัฐในยุคใหม่ที่ต้องการสร้างหลักประกันว่าการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะนำไปสู่การผลิตผลลัพธ์ตามที่ตั้งคณาคาดหวัง มิใช่เพียงการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้เท่านั้น การบริหารงานภาครัฐที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว มุ่งผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการลงมือแก้ไขปัญหา อย่างจริงจัง จึงมีมติของการบริหารงานภาครัฐยุคใหม่ที่จะช่วยสร้างหลักประกันว่า การลงมือแก้ไขปัญหาสาธารณะผ่านเครือข่ายความร่วมมือจะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ที่ประชาชนพึงประสงค์ (พัชรพลชัย ศุภณะ, 2562)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วมเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี เพื่อทราบถึงรูปแบบของเครือข่ายมีการบูรณาการร่วมกันหรือไม่ พร้อมทั้งอุปสรรคปัญหา เพื่อทราบถึงการบริหารงานแบบเครือข่ายเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนนในจังหวัดอุดรธานี กระบวนการวิธีดำเนินงานมีลักษณะอย่างไร มีการจัดการบริหารรูปแบบใด มีปัญหาในกระบวนการดำเนินงานเครือข่ายใด และการพัฒนาการบริหารงานในรูปแบบเครือข่ายตามการกระจายอำนาจของภาครัฐภายใต้แนวคิดและหลักการ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในจังหวัดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร มีอิทธิพลส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. ปัจจัยด้านความพร้อมของอุปกรณ์ในการทำงาน มีอิทธิพลส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

3. ปัจจัยด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
4. ปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
5. ปัจจัยด้านความพร้อมของงบประมาณ มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
6. ปัจจัยด้านความพร้อมของเทคโนโลยี มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
7. ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากร มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
8. ปัจจัยด้านการบริหารและการกระจายอำนาจ มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มาจากการศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี การทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่ แนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ โดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากรกลุ่มเป้าหมายและอปพร เพื่อรวบรวมข้อมูลในด้านปัญหาและอุปสรรคในการทำงานและแนวทางแก้ไข โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลออกมาเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังกรอบแนวคิดทฤษฎีในการวิจัยครั้งนี้จึงครอบคลุมในประเด็นเนื้อหาที่ศึกษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยการบริหารมีส่วนร่วมของเครือข่าย

1. ด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร
2. ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ในการทำงาน
3. ด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม
4. ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย
5. ด้านความพร้อมของงบประมาณ
6. ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี
7. ด้านความพร้อมของบุคลากร
8. ด้านการบริหารและการกระจายอำนาจ

ตัวแปรตาม

ประสิทธิภาพในการบริหารมีส่วนร่วมของเครือข่าย

1. ด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร
2. ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ในการทำงาน
3. ด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม

แนวทางในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนน
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน โดยผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1. วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปฏิบัติงานกู้ชีพกู้ภัยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 21 ตำบล จำนวน 700 คน และผู้ปฏิบัติงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร) จำนวน 25 แห่ง จำนวน 580 คน รวมทั้งหมด 1,280 คน โดยเลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ คำนวณจากสูตรการกำหนดขนาดตัวอย่าง ของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยกำหนดค่าความคาดเคลื่อนที่ระดับ (e) 0.05 จำนวน 304 คน จากนั้นนำจำนวนประชากรของแต่ละกลุ่มมาหาค่าสัดส่วน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นกู้ชีพกู้ภัย 244 คน และ อปพร 60 คน แล้วสุ่มแบบเจาะจงเครื่องมือวิจัยใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลบุคคลทั่วไปและส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะเฉพาะบุคคล ซึ่งมีผลต่อการดำเนินงานในด้านความพร้อมของบุคคลในการทำงาน ส่วนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับนโยบาย การมีส่วนร่วม ในการจัดการต่างๆ ทางด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านลดอุบัติเหตุทางถนน ส่วนที่ 3 สอบถามระดับความคิดเห็น การมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการจัดการทางด้านลดอุบัติเหตุทางถนน ส่วนที่ 4 สอบถามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาข้อควรปรับปรุง ผู้วิจัยกำหนดการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ด้าน คือ 1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามหรือกรอบแนวคิดทฤษฎี (Content Validity Index: CVI) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, (2558) ซึ่งได้คะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ $CVI = 0.939$ ซึ่งหมายถึงความสอดคล้องเชิงเนื้อหาเรียบร้อยระดับดี 2) การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นกับกู้ชีพกู้ภัยและอปพร จำนวน 30 คนจากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha's coefficient- α) โดยกำหนดค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม ≥ 0.78 ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่าความเชื่อมั่นดังนี้ (Cronbach, 1951) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับได้ผลค่า $\alpha = 0.84$ จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบายจนถึงหัวหน้าหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 9 คน เครื่องมือวิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างแบบเจาะจง เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและกำหนดแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ประเด็นที่สัมภาษณ์ คือ 1) สภาพการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุ 2) ความคิดเห็นแต่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุ 3) แนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุ โดยนำผลสรุปเป็นไฟล์เสียงสัมภาษณ์และการจดบันทึกสาระสำคัญ มาจำแนกประเด็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผล เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการวิจัย

1. สภาพการปัจจุบันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

1.1 สภาพการปัจจุบันในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกู้ชีพกู้ภัยและอปพร ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านการบริหารและการกระจายอำนาจ ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ในการทำงาน ด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร ด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม ด้านความพร้อมของงบประมาณ ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี และด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย

1.2 สภาพการพัฒนาในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า บุคลากรขาดแรงจูงใจในการดำเนินงาน การสรรหาและบุคคลากร อาจจะไม่ตรงกับสายงาน ผู้บริหารให้ความสำคัญค่อนข้างน้อยในการเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงาน บรรยากาศที่สนับสนุนการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน โดยคำนึงถึงความต้องการ ที่หลากหลายของบุคลากรด้วย บุคลากรยังขาดการปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นทั้งในเครือข่ายและนอกเครือข่าย รวมถึงความสามารถขององค์กรในการปรับปรุงในการรับมือภาวะฉุกเฉิน เพื่อปกป้องบุคลากรและสถานที่ทำงานให้ปลอดภัย อีกทั้งยังขาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่จะช่วยเหลือในการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน รวมถึงงบประมาณสนับสนุนที่ภาครัฐไม่มีงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise) มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม (AFFECT)	b	S.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	47.777	2.433		19.640	0.000***
ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี (Technology)	0.381	.134	0.281	4.817	0.000***
ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย (Coordinate)	0.571	.119	0.166	2.853	0.005**
ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ (Equipment)	0.350	.144	0.128	2.429	0.016*
N = 304, R = .418, R ² = .174, Adj. R ² = .166, F = 21.112					

*P < .05, **P < .01, ***P < .001

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในภาพรวม สามารถสรุปการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านแผนและนโยบายของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 2 พบว่าปัจจัยด้านการบริหารและการกระจายอำนาจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของงบประมาณมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 6 พบว่า ปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 7 พบว่า ปัจจัยด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานที่ 8 พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของอุปกรณ์มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

จากข้อมูลข้างต้นอธิบายได้ว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ แบบขั้นตอน (Stepwise) เพื่อหาปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยทั้ง 8 ด้าน พบว่ามีปัจจัยเพียง 3 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับจากอิทธิพลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.418 ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.174 นั้นแสดงว่าปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 16.60 สามารถสร้างเป็นสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$AFFECT = 47.777 + 0.381Technology + 0.571Coordinate + 0.350Equipment$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{affect} = 0.381_{Technology} + 0.571_{Coordinate} + 0.350_{Equipment}$$

สามารถอธิบายความหมายสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ว่า ถ้าตัวแปรด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี และด้านความพร้อมของอุปกรณ์ มีหน่วยเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพิ่มขึ้น 0.571, 0.381, และ 0.350 หน่วยตามลำดับ โดยให้ตัวแปรอื่นๆ มีค่าคงที่

ส่วนปัจจัยด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร ด้านการบริหารและการกระจายอำนาจ ความพร้อมของบุคลากร ด้านความพร้อมของงบประมาณ ด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

3. การหาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี

จากผลการตอบแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี สภาพที่ส่งผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาจากแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง เพื่อหาสาเหตุและรูปแบบการพัฒนาของเครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนน ดังนี้

3.1 ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย แนวทางในการบริการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปปฏิบัติในด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ควรดำเนินการดังนี้ คือ จัดอบรมร่วมกันเสริม สร้างความสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับสูง เพื่อสร้างความสัมพันธ์และสังคมการทำงานใหม่ร่วมกันสร้างแรงจูง ควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลของบุคลากรว่าขาดวิชาทักษะด้านใดและจัด ทำการอบรมเพิ่มทักษะ รวมถึงการใช้ทรัพยากรร่วมการทำงานภารกิจที่ได้รับมอบหมายต่างๆ ให้เพื่อความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ไม่คาดฝันได้อย่างดี

3.2 ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี แนวทางในการบริการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปปฏิบัติในด้านความพร้อมของเทคโนโลยี ควรดำเนินการดังนี้ คือ จัดทำช่องทางการศึกษาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น หรือ ให้รัฐเป็นตัวกลางประสานเครือข่ายร่วมส่งเสริมเทคโนโลยีร่วมกัน รวมถึงต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่ดีโดยมีกระบวนการจัดการผ่านคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ นับตั้งแต่การผลิต การจัดเก็บ การประมวลผล การเรียกใช้และการสื่อสารสารสนเทศ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนและการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

3.3 ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ แนวทางในการบริการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปปฏิบัติในด้านความพร้อมของอุปกรณ์ ควรดำเนินการดังนี้ คือ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะให้บุคลากร เรียนรู้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาอุปกรณ์เพิ่มขึ้นมาทดแทนหรือซ่อมบำรุงยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์ เพราะอุปกรณ์ในการทำงานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความสะดวก ช่วยผ่อนแรง ช่วยให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ

ประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย หน่วยงานควรตั้งงบประมาณเพื่อจัดหาไว้เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานหรือหาก หน่วยงานไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์ได้สามารถขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มเติมได้อีกด้วย

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี และด้านความพร้อมของอุปกรณ์ ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ได้ร้อยละ 16.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านแผนและนโยบายของผู้บริหาร พบว่า ปัจจัยด้านแผนและนโยบายของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงานมีการเชื่อมโยงหรือประสานงานกันน้อย ในการประสานงานแต่ละครั้งมีหัวหน้างานเป็นผู้เข้ามาค้นกลาง อาจทำนโยบายหรือข้อเสนอแนะถูกเสนอกลับไปไม่ถูกตอบสนอง การวางแผนและสั่งการของผู้บริหาร คือส่วนสำคัญที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชราวลัย ศรีภูม, (2562) อีกทั้งต้องสนับสนุนสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกอยากทำงานให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนงาน อีกทั้งยังต้องใช้การบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กรมขนส่งทางบก, (2560) การบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีมาตรฐานวัดได้ สนับสนุนทั้งในด้านบุคลากร เทคโนโลยี และการเปิดกว้างของแนวคิดในการแข่งขัน

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดแผนและนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากทุกด้านและหลากหลายมิติ เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจที่หลากหลายมาวิเคราะห์สรุปผลให้ได้แนวทางการดำเนินการที่ดีที่สุด รวมถึงการวางแผนจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่อาจพบเจอรองรับกับเหตุไม่คาดฝันได้ทันทั่วถึงและที่สำคัญตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนมากที่สุด

2. ด้านการบริหารและการกระจายอำนาจ พบว่า พบว่าปัจจัยด้านการบริหารและการกระจายอำนาจมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การกระจายอำนาจให้การปฏิบัติงานยังน้อย ด้วยส่วนราชการทุกที่ที่อยู่ในจังหวัดอุดรธานีและในส่วนคำสั่ง การเชิญประชุมก็จะมาร่วมเฉพาะส่วนงานของตัวเองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอุบัติเหตุเท่านั้น หากส่วนราชการอื่นที่มีชื่อในการเชิญร่วมแต่งงานของหน่วยงานตนเองไม่ได้เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุก็จะไม่มาร่วมประชุม ทำให้ส่วนงานที่มาร่วมประชุมกลายเป็นกลุ่มหน่วยงานเดิม และทำหน้าที่เดิม อีกทั้งการแบ่งงานและหน้าที่รับผิดชอบพ่วงไปอีกหลายหน้าที่ ทำให้ขาดการบูรณาการข้อมูลไม่รอบด้านอีกทั้ง ไม่ได้รับการเสนอแนวทางใหม่ๆ ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหา อีกทั้งในขณะทำงานไม่มีการเชิญภาคเอกชนหรือประชาชนคนพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด การเสนอแผนงาน ทำให้การทำงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิสิษฐ์ บุญถนอม, (2563) ส่งเสริมให้หน่วยงานราชการทบทวนบทบาทและภารกิจของตน ให้มีความเหมาะสม โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน มุ่งเน้นการพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคส่วนอื่น การถ่ายโอนภารกิจบางอย่างที่ภาครัฐไม่จำเป็นต้องดำเนินงานเองให้ภาคส่วนอื่น และได้ใช้แนวทางการบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่าย เพื่อให้บรรลุภารกิจขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพด้วยกันทั้งสิ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บรีต บุญบรรเจิดศรี, (2558) การกระจายอำนาจให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปัญหาและการตัดสินใจร่วมกัน ในการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนดำเนิน งานหรือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ดำเนินการหรือปฏิบัติงานร่วมกัน ตลอดจนรับรู้ผลดี เสีย จนเกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การแบ่งหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบหรือผู้ปฏิบัติงานควรมาจากความรู้ความชำนาญของบุคลากรเป็นหลัก อีกทั้งยังต้องให้อำนาจในการตัดสินใจกับการแก้ไขปัญหาได้ทันที โดยไม่ต้องขออำนาจตัดสินใจจากผู้บังคับบัญชาอีกครั้ง หากผู้ได้รับมอบหมายไม่มีความรู้ความเข้าใจในงาน อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้อีกทั้งยังลดภาระงานที่จะไปกระจุกอยู่แต่ฝ่ายเดียวซึ่งอาจมีหลายเรื่องที่ต้องรับผิดชอบ การแก้ไขปัญหาอาจไม่ทันท่วงทีหรือล่าช้าไป

3. ด้านความพร้อมของบุคลากร พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า มีการส่งเสริมหรือปรับการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน อบรมเพิ่มทักษะอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความชำนาญ จัดสรรกำลังพลให้เพียงพอ อีกทั้งต้องสนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน เช่น เงินอุดหนุน อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างคล่องและเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉัตรชัย นาถ่าพลอย, (2563) และ สุภากร ชัยสถาพร, (2561) ต้องสร้างสิ่งเร้าทั้งจากภายในและภายนอกซึ่งช่วยกระตุ้นพฤติกรรมให้บุคคลทำในสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายด้วยความเต็มใจและเป็นตามกระบวนการจูงใจของแต่ละบุคคล

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า บุคลากรที่มีความพร้อมในการทำงาน มีผลต่อการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น หากบุคลากรไม่เชี่ยวชาญหรือชำนาญเรื่องให้ควรจัดการอบรมเพิ่มพูนความสามารถด้านที่ยังหยาบประสิทธิภาพ อีกทั้งการผลักดันในด้านแรงจูงใจก็เป็นส่วนสำคัญ ผู้บริหารควรเข้าใจและเข้าถึงผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากที่สุด เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้จะได้รับการตอบสนองจากทีมงานได้มากขึ้น

4. ด้านความพร้อมของเทคโนโลยี พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า ในการทำงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานยังขาดการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ และขาดสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสิ่งที่จะช่วยเหลือในการทำงานไปบ้าง แต่ปัจจุบันได้มีรูปแบบการใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มโดย ใช้เทคโนโลยีมาเป็นตัวเชื่อม เพื่อความรวดเร็วและทันสมัยมากขึ้น โดยสอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วริศรา อินทรแสน, (2562) และ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, (2561) ภาครัฐต้องให้การสนับสนุน ควรจัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างความร่วมประสานงาน อำนาจความสะดวก โดยมีผู้แทนภาคีเป็นกรรมการในระดับนโยบาย แบ่งหน้าที่และบทบาทของแต่ละภาคี ควรมีการจัดสรรทางด้านทรัพยากรซึ่งเป็นผลจากการพัฒนา

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้เทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยเหลือภารกิจหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จได้ไวขึ้นและดีขึ้น ลดการใช้ทรัพยากรลง ทำให้หน่วยงานลดขนาดตัวลด

ทำงานได้คล่องตัวมากขึ้น และการหมั่นตรวจสอบสรรหาการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการทำงานยังสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้การบริหารเป็นสากลมากขึ้นด้วย

5. ด้านความพร้อมของงบประมาณ พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของงบประมาณมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณในภาพรวมด้านการป้องกันและลดอุบัติเหตุยังมีน้อยเนื่องจากมีรัฐเป็นผู้คิดและจัดการแต่ผู้เดียวสาเหตุหลักอาจมาจากขาดการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆ ตามผลการศึกษาของ วราภรณ์ มงคลสกุล, (2559) ประชาชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้ตลอดทั้งโครงการสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรณิ พิมพันธ์ุสร, (2563) ให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปัญหาและการตัดสินใจร่วมกัน ในการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนดำเนิน งานหรือแก้ไขปัญหาร่วมกัน

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า งบประมาณเป็นส่วนสำคัญในการทำงานระดับองค์กร ควรวางแผนและจัดสรรให้ดี ตั้งแต่ การสรรหาแหล่งทุน วางแผนการใช้ และสรุปผลการดำเนินงาน เป็นส่วนหนึ่งจะสามารถควบคุมการใช้จ่ายได้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. ด้านการประสานงานระหว่างเครือข่าย พบว่า ปัจจัยด้านการประสานงานระหว่างเครือข่ายมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า จากผลของการแบ่งงาน ทำให้เครือข่ายมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันอาจเป็นการทำงานร่วมกันเป็นครั้งคราวหรือการจัดการอบรมบุคลากรตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ฐิตินาถ สุขสำราญ, (2558) บุคคล องค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันใดที่มีความสัมพันธ์ร่วมกัน และผลการศึกษาของ วชิรวิชญ์ งามละม่อม, (2559) ตามที่มีการจัดตั้งเครือข่ายลดอุบัติเหตุขึ้นมาก็ทำให้หลายๆหน่วยงานประสานเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำกิจกรรมต่างๆเป็นการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การประสานงานระหว่างเครือข่ายมีส่วนสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลได้รอบด้านมากขึ้น ลดเวลาและการใช้ทรัพยากรลง จากที่ต้องหาเองทั้งหมดก็ใช้ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการเข้าถึงและจัดการกับปัญหาได้มากขึ้น

7. ด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วม พบว่า ปัจจัยด้านการตอบสนองและการมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า จากการที่มีการประสานงานระหว่างเครือข่ายแล้วมีผลการตอบสนองกลับไม่ดีเท่าที่ควร หรืออาจเพราะติดขัดในระเบียบงานของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลบุคคล ซึ่งอาจหมายถึงการใช้ข้อมูลผู้ประสบเหตุต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าตัวก่อน ทั้งนี้การได้รับการตอบสนองอาจจะมาจากความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสกสรร กระยอม, (2559) กลุ่มบุคคล จนเกิดการปฏิสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนสิ่งของหรือข้อมูลข่าวสารขึ้น ซึ่งจะมีวงกว้างมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการมีปฏิสัมพันธ์และการเชื่อมโยงของบุคคลหรือกลุ่มคน และผลการศึกษาของ สมบัติ นามบุรี, (2562) ความสัมพันธ์ที่บุคคลกลุ่มหนึ่งมีต่อกันและกัน และลักษณะของความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้น สามารถนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเหล่านั้นได้

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า การได้รับการตอบสนองส่วนใหญ่มาจากความสัมพันธ์ระดับบุคคล ความสนิทหรือเคยทำงานร่วมกันมาก่อน ทำให้ได้รับการตอบกลับหรือสนองตอบดีขึ้น ดังนั้น

ระหว่างหน่วยงานจะประสานกันได้ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชาควรจัดงานพบปะกันระหว่างเครือข่าย เช่น การประชุม การสัมมนาร่วมกัน จะทำให้บุคลากร มีเครือข่ายกว้างขวางและเข้มแข็งมากขึ้น

8. ด้านความพร้อมของอุปกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของอุปกรณ์มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า อุปกรณ์ที่บุคลากรมีไว้ใช้ในงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือประสบเหตุยังมีน้อย ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ ทั้งนี้รัฐเองหากพบปัญหาไม่มีงบประมาณสนับสนุนเพื่อใช้ซื้อ หรือซ่อมบำรุง ควรเปิดโอกาสให้สังคม องค์กรต่างๆ ในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติ และการรับผิดชอบ รวมทั้งการสนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ตามผลการศึกษาของ อโณทัย ไทยวรรณศรี, (2561) และผลการศึกษาของ อรุณ สนใจ, (2560)

จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า อุปกรณ์มีส่วนช่วยเหลือบุคลากรทำงานในแต่ภารกิจสำเร็จ ล่วงไปได้อย่างรวดเร็วและรองรับกับเหตุสุดวิสัยได้ดีขึ้น การได้มาของอุปกรณ์ในการทำงานควรได้รับการสนับสนุนทั้งจากผู้บริหารและเครือข่าย แต่ในกรณีของภาครัฐอาจจะติดขัดด้านงบประมาณที่ถูกจัดมาให้จากส่วนกลางมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การเปิดรับอุปกรณ์จากภาคประชาชนอาจช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของบุคลากรได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ควรจัดให้มีพื้นที่เปิดกว้างรับแนวคิดจากประชาชนพื้นที่ให้เสนอความคิดเห็นหรือแต่งตั้งหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับภาคประชาชนเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ตลอดจนให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียหรือผู้รับผิดชอบด้านอุบัติเหตุจริงๆ มีส่วนในการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา โดยหน้าที่ต้องมีผู้รับผิดชอบจริงๆ และสามารถติดต่อ ติดตามได้ตลอดเวลา เป็นศูนย์กลางในการประสานงานแทนทุกหน่วยงาน หรือเปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอแผนของจังหวัด หรือปรับปรุงกระบวนการทำงาน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ อีกทั้งงบประมาณที่จัดสรรมาจากภาครัฐมีจำนวนน้อย หัวหน้างานจากภาครัฐมีตำแหน่งตามวาระ หากมีการโยกย้ายบทบาทหน้าที่อาจเปลี่ยนไปตามทัศนคติแต่ละบุคคล อีกทั้งในขณะทำงานไม่มีการเชิญภาคเอกชนหรือประชาชนคนพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด การเสนอแผนงาน ทำให้การทำงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จัดทำกลุ่มงานหรือหน่วยงานสนับสนุนให้สอดคล้องกับหน้าที่และพื้นที่โดยเฉพาะ เพื่อตอบสนองการทำงานได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น โดยอาจจะตั้งเป็นสมาคมเปิดโอกาสให้รับบริจาคได้จากทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ มีบุคลากรพร้อมทำงาน อุปกรณ์ทันสมัย พร้อมรับสถานการณ์ได้ทันทั่วทั้ง อีกทั้งยังจัดทำแผนการทางงบประมาณมาใช้สนับสนุนแผนการปฏิบัติงานของบุคลากร อุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรเพิ่มบทบาทหน้าที่ในแต่ละหน่วยงานในการให้ข้อมูลเพิ่ม เพื่อการบูรณาการข้อมูลของผู้บริหารและการจัดการกับปัญหาได้รอบด้าน อีกทั้งการเข้าถึงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สภาพและปัญหา และ

ช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานควรติดต่อได้ง่ายขึ้น การทำงานที่ได้รับการตอบสนองจากหลายๆ หน่วยงาน ย่อมเป็นผลดีต่อบุคลากรหน่วยงานที่กำลังช่วยเหลือประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้สอบถามจากกลุ่มประชากรส่วนใหญ่ พบว่า การทำงานด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากอุบัติเหตุมีหน้าที่ตามภาระหน้าที่ของหน่วยงานเป็นหลัก ปัญหาอุปสรรคที่ผู้ปฏิบัติงานพบไม่ได้ถูก นำเสนอถึงฝ่ายบริหารโดยตรง และฝ่ายบริหารโดยตรงใช้อำนาจสั่งการตามบทบาทภาระหน้าที่ขององค์กร ทำให้ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ไม่มีโอกาสได้นำเสนอความคิดหรือพูดคุยเสนอแนะแนวทางแลกเปลี่ยน ข้อมูลกัน อีกทั้งการทำงานของแต่ละหน่วยงานภายใต้เครือข่ายลดอุบัติเหตุทางถนนไม่ได้ทำงานโดยตรง ทั้งสิ้น ไม่มีการสนับสนุนให้บุคลากรและงบประมาณไปสนับสนุนหน่วยงานที่ทำหน้าที่อยู่เป็นประจำอยู่ ก่อนแล้ว ทำให้การทำงานของผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานอยู่ประจำหย่อนประสิทธิภาพไป ขาดทั้งอุปกรณ์และ งบประมาณสนับสนุน ทำให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุไม่เต็มที่เท่าที่ควร อีกทั้งหน่วยงานของรัฐของ จังหวัดอุดรธานีไม่มีฝ่ายมั่นคงด้านอุบัติเหตุ จึงเป็นเหตุให้การกำกับดูแลการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุบัติเหตุ ไม่เต็มที่เท่าที่ควร

เอกสารอ้างอิง

- กรมขนส่งทางบก. (2560). *แผนยุทธศาสตร์กรมขนส่งทางบก (พ.ศ.2559-2564)*. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2564, จาก: <https://www.dlt.go.th/th/download.php?ref=M2E0LJyirTkjoz13q29ZMT1sM2l0oTycrTMjpJ1Sq2lZoT1vM2S0qTysrPMjBT0jqmSZA1kM0lOMTycrS8oSo3Q>.
- ฉัตรชัย นาถ์พลอย. (2563). *การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่*. วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2563(2), 461-470.
- ฐากร ชัยสถาพร. (2561). *แนวทางการสร้างเครือข่ายทางสังคมกรณีศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อยกระดับคุณภาพแรงงานไทย*. วิทยานิพนธ์สังคมจิตวิทยา มหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ฐิตินาถ สุขสำราญ. (2558). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- บรีศ บุญบรรเจิดศรี. (2558). *การศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของรัฐ กรณีศึกษา : การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองบางกรวยกับโครงการรถไฟฟ้าชานเมือง (สายสีแดง) ช่วงบางซื่อ-ตลิ่งชัน บริเวณสถานีบางบำหรุ*. วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบและวางแผนชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณี พิมพันธ์ศรี. (2563). *รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อการคิดสร้างสรรค์สู่การเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน*. วารสารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2563(9), 105-116.

- พัชรารัลย์ ศุภกะ. (2562). นโยบายสาธารณะและการวางแผนเพื่อการจัดการองค์การภาครัฐ พิมพ์ครั้งที่ 1. พระนครศรีอยุธยา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสิษฐ์ บุญถนอม. (2563). แนวทางการดำเนินงาน เพื่อความสำเร็จในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำชุมชน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลบางสะแก อำเภอบางคนทีจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วชิรวัชร งามละม่อม. (2559). ทฤษฎีการมีส่วนร่วม. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2564, จาก: http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html.
- วริศรา อินทรแสน. (2562). การพัฒนารูปแบบสังคมผู้สูงอายุด้านความสุข ในยุคไทยแลนด์ 4.0. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรารณ มงคลสกุล. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมพัฒนาองค์การของบุคลากรในองค์การมหาชน (กลุ่ม 2). วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิจัยวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, 2(1), 183-197.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2558). คู่มือตัวชี้วัด วช. ประจำปี 2558. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม, จาก : <http://www.nrct.go.th/NewsSection/tabid/78/ctl/ArticleView/mid/388/articleId/955/---2558.aspx#.Wwj-ce6FO00>
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2561). *Thailand towards startup nation*. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- เสกสรร กระยอม. (2559). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพนัสนิคม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อโณทัย ไทยวรรณศรี. (2561). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายการมีส่วนร่วมระหว่างบ้านและโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารบนพื้นที่สูง. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 20(1), 211-221.
- อรุณ สนใจ. (2560). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำป่าสักในเขตจังหวัดเลยและจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. NY: Harper and Row.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตร
นิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง
(Flipped Classroom)

Development of learning achievement in Specific Contracts 2 of Bachelor
of Law Students by Using the flipped classroom model

Received: March 10, 2022

Revised: May 6, 2022

Accepted: June 17, 2022

พีรพล สิมมา¹

Peerapol simma

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา เอกเทศสัญญา 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Sampling Unit) แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เรื่อง เอกเทศสัญญา 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent) การหาคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (RG)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 , ห้องเรียนกลับทาง

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Email: iamlecturerlawpeerapol@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) To develop the learning skills of the bachelor of law students who study property law by organizing learning outside the classroom by using a flipped classroom learning management model 2) To compare the learning achievements of Specific Contracts 2 students of bachelor's degree programs before and after studying by using the flipped classroom learning management model. An undergraduate student Faculty of Laws who registered for the course of Law on Specific Contracts 2 of 59 students, in the first semester of the academic year 2021 were obtained by Cluster Random Sampling using the classroom as a sampling unit (One-Group Pretest-Posttest Design). The research instruments consisted of 1) a learning management plan using a flipped classroom learning management model; 2) a pre- and post- study achievement test with a flipped classroom learning management model on Specific Contracts 2. The data were statistically analyzed through mean, standard deviation, t-test for dependent sample and the content analysis

The results of this research were as follows:

1. Development of learning skills of bachelor law students studying Specific Contracts 2 by learning outside the classroom Using a flipped classroom learning management model at a high level.

2. The learning achievement of Specific Contracts 2 students of the Bachelor of Law program Faculty of Social Sciences After learning, using the Flipped Classroom learning management model was higher than before. statistically significant at the level .05

Keywords: Achievement in Specific Contracts 2 course, Flipped Classroom

บทนำ

วิชา 2562303 เอกเทศสัญญา 2 เป็นรายวิชาที่บรรจุในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ว่าด้วยลักษณะของเอกเทศสัญญา ได้แก่ สัญญาเช่า ฝากทรัพย์ จ้างแรงงาน จ้างทำของ ตัวแทน และนายหน้า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 ลักษณะ 6 ลักษณะ 7 ลักษณะ 8 ลักษณะ 9 ลักษณะ 15 และลักษณะ 16 วิเคราะห์คำพิพากษาฎีกาที่สำคัญ เพื่อให้บัณฑิตได้ศึกษาข้อกฎหมายต่าง ๆ สามารถเข้าใจและศึกษาค้นคว้าต่อได้ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกหัดวินิจฉัยข้อเท็จจริงและปรับบทกฎหมายให้ถูกต้อง รวมไปถึงเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตน และสิทธิหน้าที่ของผู้อื่นเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ธุรกิจ ส่วนรวม สังคมไม่ว่าจะอยู่สถานะใด จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา 2562303 เอกเทศสัญญา 2 ที่ผ่านมาอาจารย์หรือผู้สอนได้วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานี้พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ

การแก้ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเอกเทศสัญญา 2 เป็นหน้าที่ของอาจารย์หรือผู้สอนที่จะต้องค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม อันจะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยในปัจจุบันโลกอยู่ในช่วงศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นและดำเนินไปตามพลวัต การศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนใหม่เพื่อให้เท่าทันต่อการพัฒนาของโลกเช่นเดียวกัน แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงมุ่งเน้นพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีความรู้ มีความสามารถในการดำเนินชีวิต สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง หรือพูดใหม่ว่าครูต้องไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดภายในใจและสมองของตนเอง (วิจารณ์ พานิช. 2555: 15)

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นแนวคิดที่จะสร้างประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในโลกศตวรรษที่ 21 โดยที่ครูไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สอนอีกต่อไป แต่จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีหลายวิธี ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นกัน และเป็นหนึ่งวิธีที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) คิดค้นโดยโจนาธาน เบิร์กแมน และแอรอน แซม คุณครูวิชาเคมี โรงเรียน Woodland Park รัฐโคโลราโด ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแนวคิดหลักของ “ห้องเรียนกลับทาง” คือ เรียนที่บ้านทำการบ้านที่โรงเรียน กล่าวคือ เป็นการนำสิ่งที่เคยทำในห้องเรียนไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในห้องเรียนแทน เช่น ผู้สอนจัดทำวิดีโอทัศน์ให้ผู้เรียนไปดูหรือศึกษาล่วงหน้าที่บ้าน เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันถัดมาผู้เรียนจะซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ และลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยมีผู้สอน คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ (กฤตฤกษ์ วิเศษประสิทธิ์. 2561: 33) และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางไปใช้ พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทางส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตจึงได้จัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีทักษะการแสวงหาความรู้โดยตนเอง มีทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ รวมถึงส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะและความรู้ที่จะสามารถนำไปใช้ในชีวิตรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom).

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

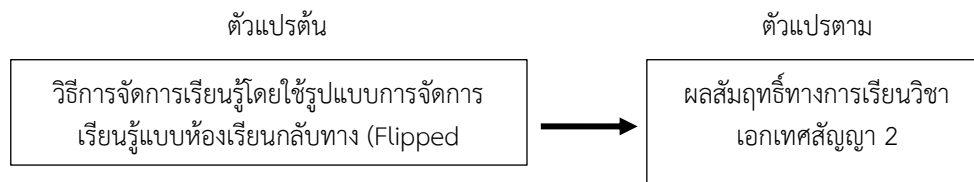
ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา เอกเทศสัญญา 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
ศึกษาลักษณะของเอกเทศสัญญา ได้แก่ สัญญาเืม ฝากทรัพย์จ้างแรงงาน จ้างทำของ ตัวแทนและนายหน้า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 ลักษณะ 6 ลักษณะ 7 ลักษณะ 8 ลักษณะ 9 ลักษณะ 15 และลักษณะ 16

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เรื่อง เอกเทศสัญญา 2

กรอบแนวคิดการศึกษา

วิธีการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยฉบับนี้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง

(Flipped Classroom)

2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2562303 เอกเทศสัญญา 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 59 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

3.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับทาง จำนวน 13 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 39 ชั่วโมง

3.1.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง เอกเทศสัญญา 2 การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ โดยทั้ง 2 ฉบับมีการใช้ข้อสอบที่เหมือนกัน แต่มีการลำดับข้อและสลับตัวเลือกที่แตกต่างกัน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทสสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง (One-Group Pretest-Posttest Design)

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง เอกเทศสัญญา 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งที่ 1 โดยใช้เวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นนำแบบทดสอบไปตรวจแล้วบันทึกผลการทดสอบเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

5. วิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 25.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) 2.75 แต่ก่อนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 18.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) 4.48.

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พัฒนาการทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่เรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) อยู่ในระดับสูง

2. ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เอกเทศสัญญา 2 ของนิสิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการบ้านที่ได้รับผ่านการเรียนด้วยตนเองจากสื่อวีดิทัศน์ นอกชั้นเรียนหรือที่บ้าน ส่วนการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้นจะเป็นการเรียนแบบสืบค้นความรู้ที่ได้รับร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือชี้แนะ (ชวาล แพรัตกุล, 2536) รวมทั้งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม ทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสติปัญญา ความสามารถ และทักษะการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนอย่างลึกซึ้งทุกแง่มุม อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นการดำเนินการที่มีขั้นตอนดำเนินการพื้นฐานจากแนวคิดของนักการศึกษาทุกขั้นตอน (บุญชม ศรีสะอาด, 2524) กล่าวคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นขั้นตอนเริ่มต้นให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเตรียมตัวให้พร้อม โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิด จากเรื่องที่กำลังจะเรียนถัดไป โดยได้กำหนดให้เป็นขั้นนำในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ดังเช่น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอความรู้ที่ศึกษาเรียนรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้ เกี่ยวกับบทเรียนหรือเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 3 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ บทเรียนหรือเนื้อหาที่ได้ไปศึกษาเรียนรู้มาจากที่บ้าน โดยเปิดโอกาสได้ซักถามปัญหา หรือข้อสงสัยต่าง ๆ รวมทั้งผู้สอนจะต้องช่วยตั้งคำถามต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือปฏิบัติงาน เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ ได้แก่ ทำแบบฝึกหัด สร้างชิ้นงาน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอน (ปฏิบัติกิจกรรม) ในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

ขั้นที่ 5 ขั้นนำเสนอผลงาน เป็นการให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้นสอนในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) ที่ 13 ให้นิสิตนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปบทเรียน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับบทเรียน หรือเนื้อหาที่เรียนและผู้สอนมอบหมายสื่อการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่จะเรียนในบทเรียน โดยได้กำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในชั้น

สรุปในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom)

เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวแล้วจะสามารถเข้าถึงเนื้อหาผู้เรียนได้ด้วยตนเองและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาวิชาเอกเทศสัญญา 2 ในระดับดีมากจึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำมาประกอบการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) เป็นกลวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับทั้งทฤษฎี และการปฏิบัติ ซึ่งส่งผ่านประสบการณ์ตรงของตนเองซึ่งผู้สอนสามารถสอดแทรกกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองที่บ้านอย่างหลากหลาย จึงควรมีการกำหนดเวลาและกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยจัดเวลาให้พอดีและต่อเนื่องเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา จันทรชวง. (2560). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กุลิสรา จิตราญาวณิช, และเกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ. (2563). *วิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤตณุ วิเศษประสิทธิ์. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการแบบเปิดบูรณาการแนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชวาล แพร่ตกุล. (2536). *เทคนิคการวัดผล*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ณัชรินา อุเส็น. (2559). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (การสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์). ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). *รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน*. ปรินญาการศึกษาคุฎีบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ตลาดา
พัลลิกเคชั่น จำกัด.
- สุภาพร สุกบนิด. (2557). *การเปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อการเรียน เจตคติต่อการเรียน และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับทาง (Flipped Classroom) และกิจกรรมการเรียนรู้แบบ
ปกติ*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2557, พฤศจิกายน 5). *ห้องเรียนกลับทางห้องเรียนมิติใหม่ในศตวรรษที่ 21*. จาก
<http://www.mbuisc.ac.th/phd/academic/flipped%20classroom2.pdf>. [สืบค้นข้อมูลเมื่อ
06 สิงหาคม 2564]

**แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ
อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย**

**Guidelines for solid waste Management of nong phue subdistrict
administrative organization tha li district loei province.**

Received: February 8, 2022

Revised: May 6, 2022

Accepted: June 21, 2022

อิสราภาพ แก้วชูฟอง¹

Isarapap Keawchofong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้คือ ประชาชนจาก 2,666 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้แทนประชาชน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ รวมทั้งสิ้น 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม เครื่องมือเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) เป็นปัญหาสำคัญลำดับแรก รองลงมาคือการคัดแยกขยะ และการจัดเก็บขยะ ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) และสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือการควบคุมการทิ้งขยะ ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91) 2) ความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมการทิ้งขยะ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.89) เป็นความต้องการลำดับแรก รองลงมาคือด้านการเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{X}$ = 3.91, S.D = 0.94) และด้านการจัดเก็บขยะ ($\bar{X}$ = 3.90, S.D = 0.94) สำหรับด้านที่มีความต้องการที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือด้านการคัดแยกขยะ ($\bar{X}$ = 3.83, S.D = 0.96) 3) แนวทางการจัดการขยะตามความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ได้แนวทางดังนี้ 1.1) แนวทาง การควบคุมการทิ้งขยะ 1.2) แนวทางการคัดแยกขยะ 1.3) แนวทางการรวบรวมขยะ และ 1.4) แนวทางการจัดเก็บขยะ

คำสำคัญ: องค์การบริหารส่วนตำบลกับการจัดการมูลฝอย

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Pisada Intavong. Master of art Thesis in Social Development Faculty of Humanities and Social Sciences Loei Rajabhat University.

Abstract

This research Objectives : 1) to study the state of solid waste management problems of Nong Phue Subdistrict Administrative Organization, Thali District, Loei Province. 2) To study the needs of solid waste management of people in the Nong Phue Subdistrict Administrative Organization and 3) To propose a solution to the problem of solid waste management according to the needs of people in the area of Nong Phue Subdistrict Administrative Organization, Thali District, Loei By using quantitative research methods and qualitative research Quantitative research The population of the study was people from 2,666 households. The sample consisted of 380 people. The target groups in the study were: Including community leaders, representatives of the people There were 13 representatives of government agencies, the private sector and officials involved in waste management of Nong Phue Subdistrict Administrative Organization. The quantitative data collection tools were questionnaires and qualitative data were : Group Discussion Issues Statics used are percentage, standard deviation, and summary of content. The results of the research found that : 1) The state of solid waste management problems of Nong Phue Subdistrict Administrative Organization, Thali District, Loei Province, as a whole of the four aspects, was at a moderate level. found that waste collection ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) It's the first and foremost problem. followed by waste sorting and waste collection ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) and the lowest level of problem was waste control ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91). 2) The need for solid waste management of the people in Nong Phue Subdistrict Administrative Organization, Thali District, Loei Province, as a whole of the four aspects, was at a moderate level. Article Waste control ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.89) is the first requirement. followed by item waste collection ($\bar{X}$ = 3.91, SD = 0.94) and item 4) waste collection ($\bar{X}$ = 3.90, SD = 0.94) and the lowest requirement was item Waste sorting ($\bar{X}$ = 3.83, SD = 0.96) 3) Guidelines for waste management according to the needs of people in Nong Phue Subdistrict Administrative Organization, Tha Li District, Loei Province found that 1.1) guidelines for waste disposal control 1.2) waste separation guidelines 1.3) waste collection guidelines and 1.4) waste collection guidelines

Keywords: Subdistrict Administrative Organization and Solid Waste Management

บทนำ

ระยะเวลาที่ผ่านมาปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอันเป็นผลมาจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและพฤติกรรม การกินอยู่ของคนในสังคมที่ไม่ได้มีแค่พวกเศษอาหารอย่างเดียว แต่มีแยกเป็น ขยะย่อยสลาย (Compostable Waste), ขยะรีไซเคิล (Recyclable Waste), ขยะอันตราย (Hazardous Waste), ขยะทั่วไป (General Waste) รวม ๆ กันแล้ว ปี 2561 มีปริมาณขยะมูลฝอยประมาณ 27.8 ล้านตัน (เป็นพลาสติกในขยะชุมชนกว่า 2 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.64 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีปริมาณ 27.37 ล้านตัน ร้อยละ 80

ของปริมาณขยะมูลที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระจาด โลหะ อลูมิเนียม มารีไซเคิลได้ร้อยละ 30 - 35 และนำขยะอินทรีย์หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ยได้ ร้อยละ 45 - 50 แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียง ร้อยละ 22 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ซึ่งยังคงเป็นอัตราที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้น หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการลด คัดแยกและ ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยเริ่มจากตนเองครอบครัว หมู่บ้านหรือชุมชน สถานประกอบการต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ ในปี 2563 มีการกำหนดวาระแห่งชาติว่าด้วยการจัดการขยะโดยมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มอบนโยบายที่ต้องเร่งนำไปปฏิบัติอีกหลายเรื่อง เช่น การขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ร่วมกันรณรงค์ การสร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการช่วยกันลดโลกร้อน แก้ไขปัญหาขยะ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เพราะความสำเร็จอยู่ที่จิตสำนึกของพี่น้องประชาชน เช่น โครงการ “ท้องถิ่นไทย ร่วมใจ ลดปริมาณและคัดแยกขยะอินทรีย์ หรือขยะเปียกครัวเรือน” โดยเชิญชวนให้ทุกครัวเรือน ดำเนินการจัดตั้ง “ถังขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกครัวเรือน” ให้ครบทุกครัวเรือนในพื้นที่ กรณีครัวเรือนหรือ สถานที่ที่ไม่มีพื้นที่ในการดำเนินการจัดทำ “ถังขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกครัวเรือน” (กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2558)

จังหวัดเลยดำเนินงานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยจังหวัดเป็นหน่วยกำกับดูแลการปฏิบัติภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง อำนาจหน้าที่ในการกำดัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตลอดจนการจัดระบบ การกำจัดขยะมูลฝอยโดยรวมของจังหวัดซึ่งเป็นอำนาจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังปรากฏทั้งในพระราชบัญญัติเทศบาลพุทธศักราช 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ ในการอนุมัติ อนุญาต ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะ และจังหวัดเลยมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในจังหวัดเลย จำนวน 58 แห่ง มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยบ่อที่ปิดดำเนินการจำนวน 5 แห่ง คงเหลือสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่เปิดดำเนินการ จำนวน 53 แห่ง ปัจจุบันมีการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องตามหลักวิชาการ สุขาภิบาล โดยคณะทำงานของจังหวัดและอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำขยะไปกำจัดได้ ปรากฏว่ามีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงคัดแยกขยะเทศบาลตำบลเชียงคานและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยอีก 52 แห่ง ยังไม่มีการรับรองจากคณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัด เนื่องจากไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ของกรมควบคุมมลพิษ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือมีโครงการสร้างจิตสำนึกและสร้างการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะจากต้นทางซึ่งถือเป็นการปูพื้นฐานและเตรียมชุมชนไว้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากประชาชนในระดับหนึ่ง ซึ่งการดำเนินโครงการนี้เป็นโครงการต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนให้ประชาชน มีความตระหนักมากขึ้นและถือเป็นแนวทางการปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน และขยายผลการดำเนินงานในชุมชนให้กว้างขึ้นจนครอบคลุมทุกชุมชนทุกครัวเรือน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยต้องดำเนินการหาแนวทาง เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยใน เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ ใหม่เพื่อลดภาระหรือผล กระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม และปริมาณขยะมูล ฝอยลดลงในภาพรวม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา แนวทางการจัดการขยะมูล

ฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ, 2556)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย
3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย

สมมติฐานการวิจัย

แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย ควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย ไว้ 3 ด้าน ดังนี้
 - 1.1. ด้านสภาพปัญหาการจัดการขยะ ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย ใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การควบคุม 2) การคัดแยก 3) การรวบรวม และ 4) การ จัดเก็บ
 - 1.2 ด้านความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง ผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลยใน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การควบคุม 2) การคัดแยก 3) การรวบรวม และ 4) การ จัดเก็บ
 - 1.3 ด้านแนวทางการจัดการขยะที่เหมาะสม ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนอง ผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย จำนวน 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองผือ บ้านปากคาน บ้านหาดพร บ้านขอนแก่น บ้านเมี่ยงหมู 6 บ้านปากห้วยหมู 7 บ้านปากห้วยหมู 8 บ้านเมี่ยงหมู 9 บ้านเมี่ยงหมู 10 และบ้านเพชรโสภณ

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้คือ ประชาชน จาก 2,666 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 348 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้แทนประชาชน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ รวมทั้งสิ้น 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม เครื่องมือเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยหา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย
2. ได้แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบล หนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ขยะชุมชน (Municipal solid waste) หมายถึง ขยะที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่น ตลาดสด บ้านพักอาศัย ธุรกิจร้านค้า สถานประกอบการ สถานบริการ สถาบันต่างๆ รวมทั้งเศษวัสดุ ก่อสร้าง ทั้งนี้ไม่รวมของเสียอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อขยะชุมชน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ขยะจากบ้านพักอาศัย (Residential Waste) ขยะที่เกิดจากกิจกรรมการดำรงชีพของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในบ้านพักอาศัยหรืออาคารชุดหรือพาไรท์เมนต์ ได้แก่ เศษอาหารจากการเตรียมอาหารหรือจากการ เหลือใช้ เศษกระดาษ เศษพืชผัก ถูพลาสติก ขวดพลาสติก ใบไม้ ภาชนะหรืออุปกรณ์ที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพ เศษแก้ว เป็นต้น (ศูนย์สาธิตเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549)

2. ขยะจากธุรกิจการค้า (Commercial Waste) หมายถึง ขยะที่เกิดจากสถานที่ที่มีการประกอบกิจการค้าขาย ขนส่ง หรือบริการทางการค้าซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเป็นสินค้าประเภทใด ได้แก่ อาคารสำนักงาน ตลาด ร้านอาหาร ร้านของชำ โรงแรม ซึ่งมักจะมีภาชนะเก็บขยะเป็นของตนเอง ขยะที่เกิด อาจมีเศษอาหาร เศษแก้ว พลาสติก เศษวัสดุก่อสร้างหรืออาจมีของเสียอันตรายปนอยู่ด้วย

3. ขยะจากสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Waste) หมายถึง ขยะเกิดจากสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ เขื่อนอ่างเก็บน้ำ ชายหาด ทะเลสาบ สระว่ายน้ำ หรืออาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งศิลปกรรม ได้แก่ โบราณสถานต่าง ๆ วัดวาอาราม กิจกรรมในการพักผ่อนมักต้องมีการรับประทานอาหาร เครื่องดื่มต่างๆ ทำให้เกิดขยะ ในอเมริกา พบว่า ขยะที่เกิดจากการตั้งแคมป์จะเกิดประมาณ 1 ปอนด์ต่อคนต่อวัน และชนิดของขยะนั้นจะขึ้นอยู่กับผู้ที่พักผ่อนหย่อนใจ ส่วนใหญ่ขยะที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดประเภทนี้จะเป็นเศษอาหาร เศษวัสดุบรรจุภัณฑ์ทั้งหลาย

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะ อาจเป็นเศษสิ่งของที่ทิ้งแล้ว ตลอดจนของเหลือทิ้งประเภทที่เป็นของแข็งเป็นส่วนใหญ่อาจจะมีน้ำหรือกากตะกอนปนมาด้วยจำนวนหนึ่ง หรือวัสดุที่เหลือใช้จากกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่ต้องการและกำจัดออกไป เช่น ขยะชุมชน (Municipal solid waste) ขยะจากบ้านพักอาศัย (Residential Waste) จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ได้จากการสังเคราะห์สามารถนำไปเป็นแนวคิดในการคัดแยกขยะ ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ต่อไป

1. วิธีการกำจัดขยะที่นิยมโดยทั่วไป

การกำจัดขยะมีหลายวิธีในปัจจุบัน วิธีการที่นิยมใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยในประเทศมีอยู่ 4 วิธีคือ (ธนาพร ประสิทธิ์ นราพันธ์, 2544)

- 1.1 การกองทิ้งไว้ (Dumping on land) เป็นวิธีการที่เทศบาลและสุขาภิบาลส่วนใหญ่ใช้อยู่ วิธีนี้เสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่ำ โดยการลงทุนจัดหาที่ว่างเปล่าและห่างไกลชุมชน เพื่อใช้เป็นสถานที่กองขยะมูลฝอย และทิ้งไว้ให้เกิดกระบวนการย่อยสลายตามธรรมชาติในสภาวะปัจจุบันรัฐโดยสำนักงาน

กองทุนสิ่งแวดล้อมมีนโยบายในการให้การสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบเงินยืมหรือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำแก่เทศบาลและสุขาภิบาลต่าง ๆ ในการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพสูง จึงทำให้วิธีการนี้ลดลงไปเรื่อย ๆ

1.2 การฝังกลบ (Land fill) การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยการฝังกลบนี้จะต้องเป็นการฝังกลบที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) ลักษณะคล้ายเป็นการเหหรือการฝังทั่วไปแต่ถูกสุขลักษณะมากกว่าเพราะมีการจัดเตรียมพื้นที่ไว้โดยอาจขุดเป็นหลุมหรือไม่ก็ได้ แล้วนำมาเทกองไว้ในพื้นที่นั้นใช้เครื่องจักร เกียวแล้วบดให้ยุบตัวและแน่น จากนั้นใช้ดินบดอัด ให้แน่น วันต่อมาก็นำมาบดอัดและใช้ดินกลบอีกทำเป็นชั้นสลับกันไปเพื่อป้องกันกลิ่น สัตว์นำโรคการชะล้างของน้ำ เหตุรำคาญอื่น ๆ ตลอดจนการยุบตัวของดินขยะจะถูกย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ตามธรรมชาติ กระบวนการย่อยสลายนี้ไม่ใช่อากาศ จึงต้องทำทอระบายอากาศไว้ด้วย การกำจัดขยะวิธีนี้สามารถกำจัดขยะได้ทุกชนิดไม่มีปัญหาเหตุรำคาญ สามารถนำพื้นที่ภายหลังจากที่ฝังเต็มแล้วมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น แต่วิธีนี้มีข้อเสีย คือลงทุน สูงต้องมีอุปกรณ์ต่าง ๆ และใช้พื้นที่มาก หรืออาจทำให้ความปนเปื้อนของมลพิษสู่น้ำใต้ดินได้ ปัจจุบันมีบางแห่งได้ กรุด้วยผ้าพลาสติกเพื่อกันน้ำเน่าซึมลงรูดาน้ำใต้ดิน

1.3 การเผา (Incineration) หมายถึง การเผาด้วยเตาเผาขยะมูลฝอยที่สามารถเผาได้ด้วยอุณหภูมิสูง จนไม่ปล่อยควันและก๊าซที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมออกมา เตาเผาจึงต้องก่อสร้างด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีราคาแพง ในท้องถิ่นที่มีรายได้น้อยก็จะไม่สามารถใช้วิธีการนี้ในการกำจัดขยะมูลฝอยได้ส่วนการเผาขยะในสภาวะปกติ เช่น การเผากลางแจ้งนั้นจะก่อให้เกิดควันและก๊าซที่เป็นอันตรายต่อสภาพแวดล้อม

1.4 การหมักทำปุ๋ย (Composting) การหมักทำปุ๋ย เป็นการนำขยะมูลฝอยในส่วนที่ย่อยสลายได้มาทำการเข้ากระบวนการหมักในโรงงานหมัก เพื่อให้เปลี่ยนสภาพไปเป็นปุ๋ยอินทรีย์ นำไปขายแก่เกษตรกรใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อไป ในเมืองไทยมีเพียงกรุงเทพมหานคร และเทศบาลขนาดใหญ่เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ที่ใช้วิธีการนี้ในการกำจัดขยะมูลฝอยเนื่องจากต้องลงทุนสูงในการก่อสร้างโรงงานหมัก และมีความยุ่งยากในการดำเนินการ เพราะต้อง มีกระบวนการในการคัดแยกขยะมูลฝอย ในส่วนที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ออกเสียก่อนการลดอัตราการเกิดขยะซึ่งวิธีที่เป็นที่นิยมและยอมรับกันในปัจจุบัน คือ การใช้หลักการ 3Rs ตามแนวทางของกรมควบคุมมลพิษ (ชนิดา เพชรทองคำ, 2553) 1) การลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย (Reduce) คือการลดปริมาณการใช้ โดยใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ย่อยสลายยาก เช่น ถุงผ้าใช้แทน ถุงพลาสติก ใช้แก้วน้ำเซรามิก แทนแก้วพลาสติก ซึ่งสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ (2543) ลดปริมาณขยะด้วยการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ทำให้เกิดขยะน้อยที่สุด 2) การลดปริมาณขยะโดยการใช้ซ้ำ (Reuse) โดยการใช้วัสดุสิ่งของต่างๆ ให้คุ้มค่าที่สุดเช่น การใช้กระดาษซ้ำ 2 หน้า และใช้กระดาษหน้าที่ 3 เช่นนำมาพับเป็นถุงกระดาษ สื่อการสอน ของเล่น เป็นต้น การนำยางรถยนต์ใช้แล้วมาทำเป็นกระถางต้นไม้ ถึงขยะแห้ง การนำกล่องพลาสติกมาปรับเป็น กล่องเก็บของ เก็บเครื่องมือต่างๆ และยังรวมถึงการซ่อมแซมวัสดุ สิ่งของที่ชำรุดแล้วให้นำกลับมาใช้ใหม่ได้ ซึ่งสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ (2543) ได้กล่าวว่าเป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช้แล้วนำ กลับมาใช้ใหม่ โดยคนเดิมหรือผู้อื่น

1.5 การลดปริมาณขยะโดยการรีไซเคิล (Recycle) โดยการนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและสำนักงาน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล โดยการนำวัสดุ รีไซเคิล ไปขายหรือบริจาคเข้าธนาคารขยะรีไซเคิลเช่น การนำขวดพลาสติก PET มาหลอมเป็นเม็ดพลาสติกหรือตีเป็นเส้นใยเพื่อนำมาทอเสื้อผ้าแทน

ฝ่าย การนำกระดาษมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กระดาษสา การนำเศษไม้ เศษเหล็กมาดัดแปลงเป็นเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งศูนย์มีลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ (2543) หมายถึงการแปลงผลิตภัณฑ์ที่ทิ้งแล้วเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่นอกจากนี้ได้นำเสนอหลักการการลดอัตราการเกิดขยะเพิ่ม เป็น 5Rs โดย R ตัวที่ 4 คือ การปฏิเสธผลิตภัณฑ์ที่ยากต่อการกำจัด (Reject) และ R ตัวที่ 5 คือ ผู้ทิ้งขยะตอบรับที่จะมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ เพื่อลดปริมาณขยะ (Response)

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการปัญหาขยะของชุมชน โดยการคัดแยกวัสดุ หรือการ รีไซเคิลจาก แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เช่น ขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะมูลฝอยอันตรายจากชุมชน ขยะมูลฝอยติดเชื้อจากสถานต่าง ๆ ขยะมูลฝอยจากการก่อสร้างขยะมูลฝอย จากการเกษตร ขยะมูลฝอยจากอุตสาหกรรมและแนวคิดทางการจัดการขยะมูลฝอยจากการประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันจากการศึกษาแนวคิดของธเรศ ศรีสถิต และอาณัติ ต๊ะปินตา (2553) การลดและการคัดแยกขยะ การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด การเก็บรวบรวมและเก็บกัก การขนส่ง การแปรรูป ซึ่งเป็นกระบวนการกำจัดหรือทำลายถือเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ไปกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางการจัดการ

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พัชรี หอวิจิตร (2541 : 19 - 23) ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ได้รับบที่มีประสิทธิภาพ ที่สุด นอกจากองค์ประกอบของการจัดการขยะมูลฝอยที่ได้กล่าวไปแล้ว ควรพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น

2.1 โครงสร้างการบริหารงาน เนื่องจากการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยจะต้องประกอบ ด้วยหลายหน่วยงานย่อยที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการไม่เกิดการซ้ำซ้อนของงานในแต่ละหน่วยงานย่อย จึงควรวางโครงสร้างของงานให้ชัดเจน โดยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและวางขอบข่ายการรับผิดชอบในแต่ละหน่วยไว้อย่างชัดเจน

2.2 การเงิน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในกิจกรรมใดๆ ก็ตาม รวมทั้งการจัดการขยะมูลฝอยก็คือเงิน และ เงินส่วนที่สำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย คือ เงินที่เก็บจากผู้รับบริการ ซึ่งการเรียกเก็บเงินจากผู้รับบริการมีหลายวิธีที่ใช้กัน ได้แก่ เก็บรวบรวมในภาชีอากร คิดค่าบริการต่อคนในครอบครัวเหมาจ่ายรายเดือน โดยทุกหลังคาเรือนจ่ายเท่ากันหมด และคิดค่าบริการตามปริมาณที่ทิ้ง

2.3 การจัดการอุปกรณ์ ระบบการจัดการอุปกรณ์ที่ดีไม่ได้หมายความว่าความเฉพาะการซ่อมบำรุงแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องคำนึงถึงการวิเคราะห์เลือกนำอุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้กับงานด้วย ในการเลือกอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงานนั้น ๆ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะหากเลือกอุปกรณ์ผิดจะทำให้ระบบการจัดการ ขยะมูลฝอยไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เช่น ถ้าเลือกอุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีระบบเครื่องกลซ้ำซ้อน ราคาแพง และต้องการ การดูแลบำรุงรักษาเป็นพิเศษ มาใช้ในระบบของการจัดการขยะมูลฝอยขนาดเล็ก อาจส่งผลไม่คุ้มค่ากับงบประมาณที่เสียไป เป็นต้น

2.4 บุคลากร ในแง่ของบุคลากรผู้ดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยจะต้องพิจารณาตั้งแต่การคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่นั้น ๆ จนกระทั่งถึงการพัฒนาบุคลากร ที่เข้ามาแล้วให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการฝึกอบรม และการให้คำแนะนำ เป็นต้น

2.5 ระบบข้อมูล ในการออกแบบระบบการจัดการขยะมูลฝอยหรือการปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ ระบบข้อมูล เพราะระบบข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการวางแผนการตัดสินใจและการบริหารงานซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

2.6 กฎระเบียบ เนื่องจากขยะมูลฝอยมีผลต่อความสวยงามของบ้านเมือง และคุณภาพชีวิตของประชากรผู้อยู่อาศัยโดยตรง ดังนั้นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ต้องวางกฎระเบียบเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ได้ปฏิบัติตาม ซึ่งในแต่ละชุมชนอาจมีกฎระเบียบที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของชุมชนและเทคนิคที่ใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอย

2.7 การประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบนี้เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะในบางครั้งระบบการจัดการขยะมูลฝอย ได้ถูกวางแผนไว้เป็นอย่างดีแล้ว แต่ไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนผู้ทิ้งขยะมูลฝอย เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบก็จะทำให้ระบบหรือแผนงานที่วางไว้ล้มเหลวไป วิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้ผู้ทิ้งขยะมูลฝอยหันมาให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน ก็คือการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงความสำคัญ วัตถุประสงค์และวิธีทางเทคนิคที่ใช้ในระบบการจัดการขยะมูลฝอย ในบางแห่งพบว่าการประชาสัมพันธ์ที่ดีทำให้ ภาระ ที่ต้องรับผิดชอบในการทำงานของหน่วยงานลดลงไปกว่าร้อยละ 5

3. รูปแบบการมีส่วนร่วม

องค์การสหประชาชาติ ได้เสนอว่ารูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่แท้จริง จะต้องประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ (United Nation, 2002 : 5)

3.1 การวางแผน (planning) คือ ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผลและประการสำคัญคือการตัดสินใจ

3.2 การดำเนินงาน (implementation) คือ ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมการเงินและการบริการ

3.3 การใช้ประโยชน์ (utilization) คือ ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำกิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม

3.4 การได้รับประโยชน์ (obtaining benefits) คือประชาชนจะต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นฐานที่เท่ากัน ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวในสังคมหรือวัตถุก็ได้สำหรับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้แนวคิดเพื่อการดำเนินงานประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน ทั้งจากการมีส่วนร่วมของประชาชน รัฐ องค์กรเอกชน รวมทั้งวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมซึ่งมีความจำเพาะเจาะจง

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ขอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย 1) ด้านการควบคุมการทิ้งขยะ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะเปียก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.81) รองลงมาคือการให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.92, S.D = 0.87) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.28, S.D = 1.02) 2) ด้านการคัดแยกทิ้งขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดคือข้อ 3) การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.80, S.D = 0.96) รองลงมาคือข้อ 2) การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะเปียก ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.94) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 4) การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) 3) ด้านการเก็บรวบรวมขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการให้ความร่วมมือในการรวบรวมขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.90, S.D = 0.91) รองลงมาคือมีการเก็บขยะใส่ภาชนะก่อนนำไปทิ้ง ($\bar{X}$ = 3.88, S.D = 0.96) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการรวบรวมขยะอันตรายก่อนนำไปกำจัด ($\bar{X}$ = 3.10, S.D = 0.94) 4) ด้านการจัดเก็บขยะ ขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ 3) ให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะโดยคำนึงถึง ผลประโยชน์สูงสุดในชุมชน ($\bar{X}$ = 3.80, S.D = 0.96) รองลงมา คือข้อ 2) มีการควบคุมการทิ้งมูลฝอย ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.81) ด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือข้อ 4) ให้ความร่วมมือในการกำจัดการทิ้งขยะที่ย่อยสลายยาก ($\bar{X}$ = 3.12, S.D = 0.98)

ความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดเลย 1) ด้านการควบคุมการทิ้งขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 4.12, S.D = 0.90) รองลงมาคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมขยะเปียก($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.91) ด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะ ขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.95, S.D = 0.92) 2) ด้านการคัดแยกขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะเปียก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D = 0.91) รองลงมาคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.82, S.D = 0.96) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะทั่วไป($\bar{X}$ = 3.75, S.D = 0.81) 3) ด้านการเก็บรวบรวมขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91, S.D = 0.94) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.91, S.D = 0.94) รองลงมาคือการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะทั่วไป($\bar{X}$ = 3.97, S.D = 0.89) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะเปียก ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.94) 4) ด้านการจัดเก็บขยะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดคือต้องการให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D = 0.97) รองลงมาคือต้องการให้ความร่วมมือในการ

จัดเก็บขยะทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.93, S.D = 0.91) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ ต้องการให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D = 3.97) 5) สรุปด้านสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อ 4) การเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) เป็นปัญหา สำคัญลำดับแรก รองลงมาคือข้อ 2) การคัดแยกขยะและข้อ 4) การจัดเก็บขยะ ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) และสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือข้อ 1) การควบคุมการทิ้งขยะ ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91)

แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย มีดังนี้

1. แนวทางการควบคุมการทิ้งขยะเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยทั้งขยะอันตราย ขยะเปียก ขยะรีไซเคิลและขยะทั่วไปควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในหลากหลายช่องทางและขอความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะทุกประเภทให้เป็นไปตามหลักการและกำหนดแนวทางในการจัดการขยะให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้สะดวกและทั่วถึง

2. กำหนดให้เกิดร่วมมือในการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ อย่างถูกต้องและหาวิธีการหรือแนวทางการ นำขยะแต่ละประเภทไปจัดการต่อไปอย่างถูกต้องถูกวิธีและให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง เช่น การนำขยะเปียกไปทำปุ๋ยหมัก นำขยะอันตรายไปจัดการอย่างถูกวิธีตามหลักการที่ถูกต้อง การพัฒนาขยะรีไซเคิลให้เกิดประโยชน์ในหลากหลายวิธีการ เป็นต้น

3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือควรกำหนดวิธีการรวบรวมขยะแต่ละประเภทให้ชัดเจน โดย ร่วมกับประชาชนในตำบลหนองผือแล้วประชาสัมพันธ์หรือกำหนดวิธีการในการปฏิบัติให้สามารถกระทำได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือควรจัดประชาคมในทุกหมู่บ้านเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการจัดเก็บขยะแล้วกำหนดเป็นแนวปฏิบัติ รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจจัดทำโครงการต่างๆ ที่เป็นการสร้างขวัญกำลังใจ หรือเป็นสวัสดิการของชุมชนที่สามารถดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดจนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ในด้านการจัดการขยะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การควบคุมการทิ้งขยะ 2) การคัดแยกขยะ 3) การเก็บรวบรวมขยะ และ 4) การจัดเก็บขยะ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

1. ด้านการควบคุมการทิ้งขยะ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91) การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะเปียกมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.81) รองลงมาคือการให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะรีไซเคิล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.28, S.D = 1.02) ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ (2558) การจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน เป็นการนำวิธีดังกล่าวมาปฏิบัติร่วมกัน เช่น ชุมชนหรือท้องถิ่นที่ได้คัดเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยเป็นแบบฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลอาจพิจารณาเลือกวิธีหมักทำปุ๋ย

แบบง่าย ๆ ควบคู่ไปด้วย โดยสามารถพิจารณาได้จากองค์ประกอบของขยะมูลฝอยในชุมชนว่ามีสัดส่วนของสารอินทรีย์พอเหมาะหรือไม่ การรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยที่มีส่วนประกอบของสารอินทรีย์ออกจากขยะมูลฝอยทั่วไป นอกจากนั้น ในแผนการกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน ควรนำ แผนด้านการลดปริมาณ ขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดและการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่มาใช้ควบคู่ไปด้วย จะทำให้แผนการจัดการขยะมูลฝอยในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ได้แก่ 1) การลดปริมาณขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด 2) การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ 3) วิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล 4) วิธีหมักทำปุ๋ย 5) วิธีเผาในเตา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของติเรก ฤกษ์ห่วย (2556 : 42) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาสังคมที่สำคัญต่อการผลักดันให้ประชาชนในสังคมสงบสุขจะต้อง เกี่ยวข้องกับด้านสังคม เช่น การศึกษา สาธารณ สุข สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

2. ด้านการคัดแยกทิ้งขยะ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) และการให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.80, S.D = 0.96) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมา คือการให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะเปียก ก็ยังมีความสำคัญในการคัดแยกทิ้งขยะ ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.94) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) ซึ่งวลัยพร สุกุลพอง (2551) การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง และผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย มากที่สุด คือด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอยและด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนมีพฤติกรรมเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้ได้อีกในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลายๆ ใบและในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรม การทิ้งขยะเปียก โดยจะต้องมีถังขยะรองรับเสมอ

3. ด้านการเก็บรวบรวมขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการให้ความร่วมมือในการรวบรวมขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.90, S.D = 0.91) รองลงมาคือ มีการเก็บขยะใส่ภาชนะก่อนนำไปทิ้ง ($\bar{X}$ = 3.88, S.D = 0.96) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้ความร่วมมือในการรวบรวมขยะอันตรายก่อนนำไปกำจัด ($\bar{X}$ = 3.10, S.D = 0.94) ซึ่งการศึกษาของ พัชร หอวิจิตร (2549: 13) ได้จำแนกระบบการจัดการขยะมูลฝอยสำหรับชุมชนทั่วๆ ไป สรุปได้ดังนี้ การเก็บรวบรวมและเก็บกัก เป็นการเก็บขนขยะมูลฝอยที่ถูกทิ้งไว้ในภาชนะรองรับขยะซึ่งวางไว้ตามสถานที่ ต่างๆ อันได้แก่ บริเวณที่พักอาศัย สถาบันการศึกษา ตลาดสด ป้ายรถโดยสารประจำทาง และสวนสาธารณะ ฯลฯ เพื่อนำมารวบรวมไว้ยังจุดพักขยะก่อน แล้วจึงทำการขนถ่ายใส่รถเก็บขยะ เพื่อที่จะได้ขนส่งต่อไปยังสถานที่ฝังกลบสำหรับขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก แต่หากเป็นขยะรีไซเคิลที่ได้มีการคัดแยกไว้ในภาชนะรองรับขยะตามที่กล่าวมาแล้ว ขยะเหล่านี้ก็จะถูกรวบรวมและส่งไปแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ต่อไป ขยะมูลฝอยเมื่อถูกเก็บรวบรวมจากภาชนะรองรับขยะที่อยู่ตามแหล่งกำเนิดต่างๆ แล้วจะถูกขนถ่ายโดยรถเก็บขนขยะเพื่อนำไปกำจัดทลายยังสถานที่ฝังกลบให้เร็วที่สุด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเน่าเหม็นของขยะรวมทั้งเพื่อให้มี ขยะตกค้างยังสถานที่ต่างๆ ให้น้อยที่สุดด้วย

4. ด้านการจัดเก็บขยะ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ข้อ 3) ให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะโดยคำนึงถึง

ผลประโยชน์สูงสุดในชุมชน ($\bar{X}$ = 3.80, S.D = 0.96) รองลงมา คือข้อ 2) มีการควบคุมการทิ้งมูลฝอย ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.81) ด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือข้อ 4) ให้ความร่วมมือในการกำจัดการทิ้งขยะที่ย่อยสลายยาก ($\bar{X}$ = 3.12, S.D = 0.98) สอดคล้องกับประสิทธิ์ งามประเสริฐศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนง อำเภอมือง จังหวัดสกล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนง ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนงปรากฏว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่ในชุมชน โดยรวมมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านมีความแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนประชาชนต้องการให้เทศบาลจัดให้มีถังแยกขยะที่เพียงพอจัดกิจกรรม จัดฝึกอบรมให้ความรู้ประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน เพื่อเพิ่มจิตสำนึกในการจัดการมูลฝอย

5. ด้านสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเก็บรวบรวมขยะ ($\bar{X}$ = 3.63, S.D = 0.92) เป็นปัญหาสำคัญลำดับแรก รองลงมาคือการคัดแยกขยะและการจัดเก็บขยะ ($\bar{X}$ = 3.48, S.D = 0.92) และสภาพปัญหาที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือการควบคุมการทิ้งขยะ ($\bar{X}$ = 3.38, S.D = 0.91) สอดคล้องกับนพวรรณ ธีระพันธ์เจริญ (2549) วิจัยเรื่องการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาล นครพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำ ชุมชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR)กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาได้แก่ ผู้นำชุมชน 46 ชุมชนในเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่สาเหตุของปัญหาจนกระทั่งการคิดแนวทางการแก้ปัญหา กลุ่มเป้าหมายได้เสนอแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา นอกจากนั้นกลุ่มเป้าหมายได้เกิดความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านอื่น โดยเห็นว่าจะต้องมีการดำเนินการด้านนี้อย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีกิจกรรมต่อเนื่องซึ่งเกิดจากกระบวนการร่วมกันหลายกิจกรรม มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการจัดการเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการลดปัญหาขยะมูลฝอยโดยใช้หลักการ 5 Rs (Reduce Reuse Reject Recycle Repair) ควรร่วมมือและสนับสนุนให้องค์กรส่วนท้องถิ่นในการหาแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และควรศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย

1. ด้านการควบคุมการทิ้งขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 4.12, S.D = 0.90) รองลงมาคือ การให้ความร่วมมือในการควบคุมขยะเปียก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D = 0.91) ด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือการให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะ ขยะรีไซเคิล ($\bar{X}$ = 3.95, S.D = 0.92) สอดคล้องกับการศึกษาของเนตรชนก ดาล่อง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลรุสะมีแล อำเภอมือง จังหวัด พบว่า

ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมากและประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ประชาชน ได้รับมากที่สุด คือ การแจ้งข่าวจากผู้นำชุมชนกรรมการชุมชนและพนักงานของ อบต. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการคิดและเสนอแนวทาง ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลภูสะมีแล ตามตัวแปรต่างๆ พบว่าระยะเวลาการอยู่ในชุมชน และสถานภาพ ในชุมชน แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ด้านการคัดแยกขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะเปียก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D = 0.91) รองลงมาคือการให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.82, S.D = 0.96) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.75, S.D = 0.81) ซึ่งการศึกษาของ ชานน ชัยสกุล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา ในระดับมาก และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการคิดเสนอแนวทางในการจัดการขยะ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยตามตัวแปรต้น พบว่าส่วนใหญ่ประชาชนที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ด้านการเก็บรวบรวมขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.91, S.D = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.91, S.D=0.94) รองลงมาคือการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.97, S.D=0.89) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะเปียก ($\bar{X}$ = 3.78, S.D = 0.94) จากการศึกษาของนพวรรณ อีระพันธ์เจริญ (2549) รายงานวิจัยเรื่อง การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้นำ ชุมชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (PAR) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเป้าหมายไม่มีกิจกรรมชัดเจนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย หลังจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดได้ผ่านกระบวนการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ร่วมกันทุกขั้นตอนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่สาเหตุของปัญหาจนกระทั่งการคิดแนวทางการแก้ปัญหา กลุ่มเป้าหมายได้เสนอแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา นอกจากนั้นกลุ่มเป้าหมายได้เกิดความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านอื่น โดยเห็นว่าจะต้องมีการดำเนินการด้านนี้อย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากเทศบาล นครพระนครศรีอยุธยา มีกิจกรรมต่อเนื่องซึ่งเกิดจาก

กระบวนการร่วมกันหลายกิจกรรม มีข้อเสนอแนะคือควรมีการจัดการเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการลดปัญหาขยะมูลฝอยโดยใช้หลักการ 5 Rs (Reduce Reuse Reject Recycle Repair) ควรร่วมมือและสนับสนุนให้องค์กรส่วนท้องถิ่นในการทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล และควรศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

4. ด้านการจัดเก็บขยะโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดคือต้องการให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D = 0.97) รองลงมาคือต้องการให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะทั่วไป ($\bar{X}$ = 3.93, S.D = 0.91) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ ต้องการให้ความร่วมมือในการจัดเก็บขยะอันตราย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D = 3.97) และจากการศึกษาของถนอมขวัญ พันธุ์สนธิ (2550) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทองอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการจัดการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเป็นรายด้านมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ รองลงมาคือด้านรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา และด้านการทากิจกรรมโครงการโดยในด้านการวางแผนและตัดสินใจประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และในด้านการทำกิจกรรมโครงการประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการของเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอ ท่าลี่ จังหวัดเลย สรุปได้ดังนี้ 1. การให้ความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะอันตรายควรมีการประชาสัมพันธ์ในชุมชน อบต.หนองผือ โดยการให้ความร่วมมือในการควบคุมขยะเปียก และให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะที่เป็นมลพิษ 2. รณรงค์ปลุกจิตสำนึกในชุมชนในเรื่องขยะมูลฝอยและความสะอาดบริเวณครัวเรือนและชุมชนและการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมขยะอันตรายและขยะทั่วไป 3. การให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะอันตรายรวมทั้งควรเพิ่มจำนวนวันในการขนย้ายขยะในแต่ละชุมชนและขนย้ายโดยไม่มีน้ำรั่ว หรือกลิ่นขยะ 4. การทำให้ อบต. หนองผือ มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะอันตรายควรแยกประเภทถึงขยะไว้ในชุมชน เช่น ถึงขยะเปียก ถึงขยะแห้ง และขยะอันตราย และรณรงค์ในชุมชนในเรื่องการแยกประเภทขยะให้ชัดเจน 5. ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องใน อบต.หนองผือ ควรให้หมั่นสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการ คัดแยกประเภทขยะและสร้างมูลค่าของขยะที่แยกประเภท เช่น ขยะที่แปรรูปได้และสร้างมูลค่าของขยะได้ 6. จัดกิจกรรมกลุ่มแปรรูปขยะเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์

แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยตามความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย มีดังนี้ 1. แนวทางการควบคุมการทิ้งขยะเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยทั้งขยะอันตราย ขยะเปียก ขยะรีไซเคิลและขยะทั่วไปควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่ประชาชนในหลากหลายช่องทางและขอความร่วมมือในการควบคุมการทิ้งขยะทุกประเภทให้เป็นไปตามหลักการและกำหนดแนวทางในการจัดการขยะให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้สะดวกและทั่วถึง 2. กำหนดให้มีการคัดแยกขยะประเภทต่างๆ อย่างถูกต้องและหาวิธีการหรือแนวทางการนำขยะแต่ละประเภทไปจัดการต่อไปอย่างถูกต้องถูกวิธี เช่น การนำขยะเปียกไปทำปุ๋ยหมัก นำขยะอันตรายไปจัดการอย่างถูกวิธีตามหลักการที่ถูกต้อง 3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ ควรกำหนดวิธีการรวบรวมขยะแต่ละประเภทให้ชัดเจนโดย ร่วมกับประชาชนในตำบลหนองผือแล้วประชาสัมพันธ์หรือ

กำหนดวิธีการในการปฏิบัติให้สามารถกระทำได้อย่างเป็นรูปธรรม 4. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือควรจัดประชาคมในทุกหมู่บ้านเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการจัดเก็บขยะแล้วกำหนดเป็นแนวปฏิบัติ รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องซึ่งอาจจัดทำโครงการต่างๆ ที่เป็นการสร้างขวัญกำลังใจ หรือเป็นสวัสดิการของชุมชนที่สามารถดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดจนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองผือ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ในด้านการเก็บรวบรวมขยะคือเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในลำดับแรกคือ การคัดแยกขยะ และการจัดเก็บขยะ สิ่งจำเป็นที่สุดคือการเพิ่มจำนวนถังแยกขยะ และการกำจัดอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2558). *ปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อม*.
ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2563, จาก http://www.pcd.go.th/public/Publications/print_pol.cfm?task=PcdEconInstrument
- ชนิดา เพชรทองคำ และคณะ. (2553). *การบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม จังหวัดเพชรบุรี*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม : โครงการพัฒนาและส่งเสริมเครือข่ายนักวิจัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม.
- ชานน ชัยสกุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่นวิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. (2556). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของเทศบาล*. ค้นเมื่อ 2 มกราคม 2562, จาก <https://www.google.com/search?qA2>
- ณอมขวัญ พันธุ์สนธิ. (2550). *การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาพร ประสิทธิ์นราพันธ์. (2544). *การจัดการขยะชุมชน : กรณีบ้านดงม่อนกระโทง เทศบาลนครลำปาง*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธเรศ ศรีสถิต และอาณัติ ต๊ะปิ่นตา. (2553). *วิศวกรรมการจัดการมูลฝอยชุมชน = Municipal solid waste management Engineering*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพวรรณ อีระพันธ์เจริญ. (2549). *การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมของเยาวชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ในรายงานการประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ครั้งที่ 1, หน้า 119 : 120 . 1-5 เมษายน 2552. อยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- เนตรชนก ดาล่อง. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลลุดสะมีแล อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครอง

- ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ งามประเสริฐศักดิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบดลง อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชร หอวิจิตร. (2529). *การจัดการขยะมูลฝอย*. ขอนแก่น : ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วลัยพร สกุลทอง. (2551). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2549). *รายงานฉบับสมบูรณ์ : โครงการนำร่องเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์สาธิตเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะชุมชน*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต.หนองผือ. (2562). *ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน*. ค้นเมื่อ 23 มกราคม 2563, จาก <https://thaimsw.pcd.go.th/localgovdetail.php?id=3310>

**แนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน
ของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก**
**Guidelines for Service to Create Competitive Advantages of
Accounting Firms in The Eastern Region**

Received: April 11,2022

Revised: June 2,2022

Accepted: June 29,2022

วชิรญาณ สุนทรวินิต¹,พรทิพย์ ชุ่มเมืองปัก²

Wachirayan Soonthornvinit¹, Porntip Shoommuangpak²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก ประกอบด้วย การจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ การจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี การศึกษาปริญญาตรี เป็นหัวหน้าฝ่ายบัญชี ประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี รูปแบบธุรกิจเป็นแบบบริษัทจำกัด ระยะเวลาดำเนินการ 5-10 ปี จำนวนบุคลากรในกิจการน้อยกว่า 15 คน และต่อหลักการสำคัญในการให้บริการ คือ การให้บริการเพื่อมอบประสบการณ์ที่ดีให้แก่ลูกค้า ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีระดับความสำคัญมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสำคัญของพนักงานบัญชีที่มีต่อแนวทางการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผู้บริหาร การให้บริการ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

Abstract

The purpose of this research was to study the service approach to create competitive advantages of accounting firms in the eastern region, consisting of excellent customer management. efficient resource management systematic operating process The sample group consisted of 168 accounting office administrators in the eastern region. The

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

Graduate Student in Master of Business Administration, Accounting Program

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

Assistant Professor in Master of Business Administration, Accounting Program

research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. correlation analysis and One-way ANOVA analysis. The results revealed that most of the respondents were female, aged 41-50 years, having a bachelor's degree. is the chief accountant Working experience 5-10 years, business model is a limited company. The period of operation is 5-10 years, the number of personnel in the business is less than 15 people, and the main principle of service is to provide services to provide a good experience for customers. systematic operating processes The highest level of importance was at an average of 4.37. For the comparison of the differences in the level of importance of accountants to effective teamwork practices. Classified by personal status, age, found that the customer management excellence. There was a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords : Executives, Service, Accounting Office in the Eastern Region, Competitive Advantage

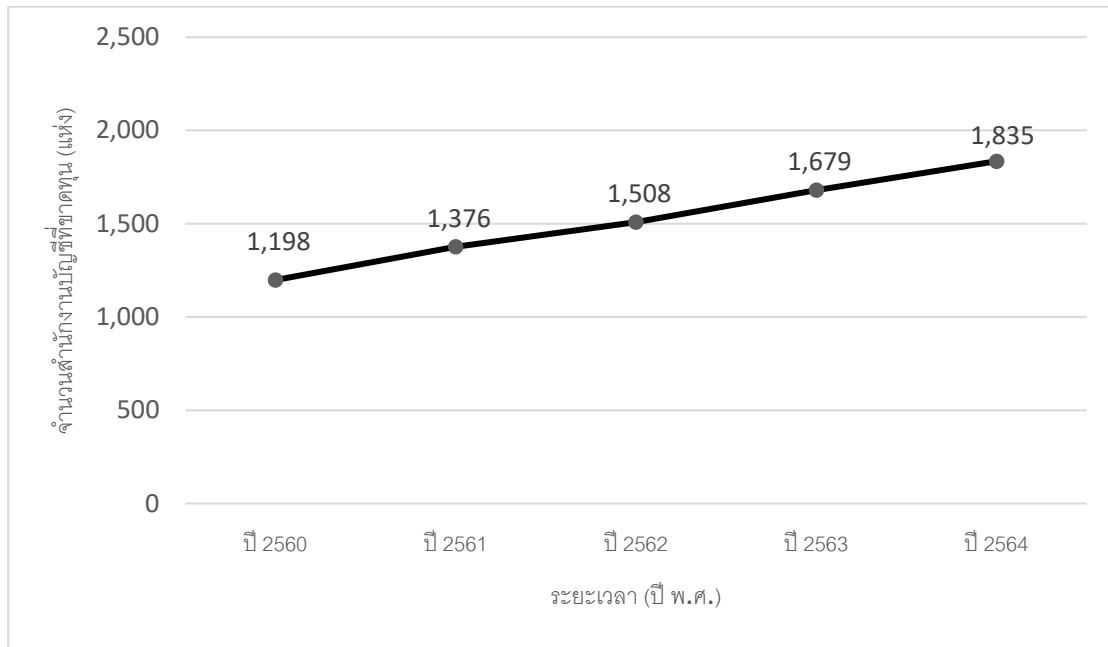
1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งสำคัญของธุรกิจ คือ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเรื่องระบบการทำงานขององค์กรแบ่งออกเป็นสัดส่วน แยกย่อยออกไปหลายแผนก หลายฝ่าย และระบบเหล่านั้นจะต้องทำงานตามหน้าที่ของตนและมาทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดมาตรฐานที่ดีสำหรับองค์กรมากที่สุดผ่านทางปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะสร้างประโยชน์ เป้าหมายที่สำเร็จตลอดจนถึงวัตถุประสงค์ให้แก่บริษัท และรากฐานสำคัญที่สุดสำหรับการสร้างระบบบริษัทที่ได้มาตรฐานคือ ระบบบัญชีและการเงิน (สัจวัฒน์ และคณะ, 2561) ที่จะป็นหัวใจหลักของการบริหารจัดการสิ่งต่าง ๆ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น องค์กรทุกแห่งจึงต้องมุ่งเน้นไปยังการทำบัญชีที่วางระบบไว้เป็นสัดส่วนโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าใจระบบการเงินเป็นอย่างดี มีการจัดทำและดูแลด้านบัญชีอย่างละเอียด โปร่งใส และชัดเจนเพื่อแสดงถึงมาตรฐานที่ดีขององค์กร ส่งผลให้ในปัจจุบันหลายบริษัทเลือกใช้ “บริการสำนักงานบัญชี” ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก เนื่องจากมีประสิทธิภาพสูง ทำงานโดยมืออาชีพและช่วยปูลากฐานที่แข็งแกร่งให้แก่บริษัทนำไปสู่ระบบบริษัทที่ดี ซึ่งการจัดทำบัญชีต้องจัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2543)

สำนักงานบัญชี ได้รับความนิยมจากเจ้าของกิจการ นักธุรกิจและบริษัทต่างๆ จำนวนมาก เพราะนอกจากความเชี่ยวชาญที่สามารถจัดการ และวางแผนงานได้อย่างมืออาชีพ มีประสบการณ์สูงแล้วยังดีต่อการสร้างระบบบริษัทที่มีประสิทธิภาพ ช่วยลดต้นทุนของธุรกิจ มีความถูกต้องสูง และสามารถจำแนกเกี่ยวกับงานบัญชีจากฝ่ายอื่น ๆ ได้อย่างครบถ้วน ในปัจจุบันธุรกิจสำนักงานบัญชีมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคตตามการเติบโตของธุรกิจ ทำให้ธุรกิจสำนักงานบัญชีมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ทำให้สำนักงานบัญชีต้องมีการพัฒนากลยุทธ์ในการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่

สนใจมาใช้บริการสำนักงานบัญชีของตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าสำนักงานบัญชีบางแห่งมีปัญหาเรื่อง การขาดทุน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 จำนวนสำนักงานบัญชีที่ขาดทุน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564)

จากภาพที่ 1 ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในปี พ.ศ. 2564 พบว่ามีจำนวนสำนักงานบัญชีที่ขาดทุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2564 มีจำนวน 1,198 แห่ง 1,376 แห่ง 1,508 แห่ง 1,679 แห่ง และ 1,835 แห่ง มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ตามลำดับ

จำนวนสำนักงานบัญชีที่ขาดทุนมีมากขึ้นนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย เช่น การมีทรัพยากรบุคคลที่ไม่มีคุณภาพและไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าได้ รูปแบบของกิจการ และระยะเวลาการดำเนินกิจการเพียงไม่กี่ปี ไม่สามารถทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่นได้ ส่งผลให้ลูกค้าเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีแห่งอื่น รายได้ที่สำนักงานบัญชีจะได้รับจากการให้บริการลูกค้าที่มาใช้บริการจึงน้อยลง จากการที่จำนวนผู้มาใช้บริการน้อยลง จนทำให้เกิดการขาดทุนขึ้นได้ เป็นต้น สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกเป็นสำนักงานบัญชีอีกภูมิภาคหนึ่งที่มีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง จากการที่ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่น และความพอใจในการให้บริการแก่ลูกค้าของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก ทำให้ลูกค้าเลือกใช้บริการกับสำนักงานบัญชีแห่งอื่นแทน และจากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ส่งผลให้ลูกค้าไม่มีรายได้จากการประกอบกิจการ จนนำไปสู่การเลิกกิจการ และยกเลิกการใช้บริการจากสำนักงานบัญชี ส่งผลทำให้สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง จากการที่ไม่สามารถหาลูกค้ารายใหม่มาใช้บริการได้

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก เพื่อนำมาพัฒนาการให้บริการของสำนักงาน

บัญชี ให้ลูกค้าเกิดความไว้วางใจ และตัดสินใจเลือกใช้บริการในสำนักงานบัญชีของตนเองแทนสำนักงานบัญชีแห่งอื่น

1.2 วัตถุประสงค์

จากประเด็นปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปกำหนดของการวิจัยได้ 3 ข้อ ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาโครงสร้าง และลักษณะการดำเนินงานโดยทั่วไปของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

2.3 เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำแนกตามรูปแบบของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินงาน จำนวนบุคลากรของกิจการ และหลักการสำคัญในการให้บริการ

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

2.1 ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ

Kotler, Philip (2000) ได้อธิบายว่า การบริการ คือ การกิจกรรมหรือการกระทำบุคคลคนหนึ่ง นำเสนอต่อบุคคลอีกคนหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสหรือจับต้องได้ และไม่เป็นผลให้เกิดความเป็นเจ้าของในสิ่งใด โดยผลิตผลของการบริการคือความพึงพอใจที่สนองต่อความต้องการแก่ผู้รับบริการ สรุปลักษณะงานบริการที่สำคัญออกเป็น 4 ประการ คือ ไม่สามารถจับต้องได้ (Intangibility) ไม่สามารถแบ่งแยกการให้บริการ (Inseparability) ไม่แน่นอน (Variability) และ ไม่สามารถเก็บไว้ได้ (Perishability)

Max Weber (1966) ได้อธิบายว่า การให้บริการที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์มากที่สุด คือ การให้บริการโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์มากที่สุด โดยให้บริการโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวและประเพณี วัฒนธรรมของสังคม เช่น ช่วยเหลือบริการคนบางคนเป็นพิเศษเพราะรู้จักมักคุ้นเป็นการส่วนตัว การให้บริการนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การกระทำของตนเป็นไปอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวคิดและทฤษฎีคุณภาพของการให้บริการ

Parasuraman, Zeithaml and Berry (1985) ได้อธิบายว่า คุณภาพการบริการเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการรับรู้ และ ความคาดหวังของผู้ใช้บริการเพราะบริการนั้นไม่สามารถจับต้องได้ ทำให้การประเมินคุณภาพการบริการยากกว่าคุณภาพสินค้า การประเมินคุณภาพการบริการเกิดขึ้นระหว่างการส่งมอบบริการ และผลลัพธ์ของการบริการ คือ คุณภาพการบริการในการรับรู้ของลูกค้า มาจากกระบวนการประเมินของลูกค้า โดยการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้การส่งมอบบริการกับความคาดหวังของลูกค้า

Buzzell and Gale (1987) ได้อธิบายว่า คุณภาพการบริการเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจและมีการให้ความสำคัญอย่างมาก คุณภาพการบริการเป็นเรื่องที่ซับซ้อนขึ้นอยู่กับการมองหรือทัศนะของผู้บริโภคที่เราเรียกกันทั่วไปว่า ลูกค้า ดังนั้น คุณภาพการบริการ หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของธุรกิจบริการ คุณภาพของบริการเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะสร้างความแตกต่างของธุรกิจให้

เหนือกว่าคู่แข่งชั้นได้การเสนอคุณภาพการบริการที่ตรงกับความคาดหวังของผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ต้องกระทำผู้รับบริการจะพึงพอใจถ้าได้รับสิ่งที่ต้องการตามรูปแบบที่ต้องการ

แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

Maslow (1970) ได้อธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะมีความต้องการอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน ซึ่งแบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็น 5 ลำดับชั้น ได้แก่ ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ความต้องการทางสังคม (Social or belonging needs) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม (Esteem or status needs) และ ความต้องการที่จะได้รับความสมหวังในชีวิต (Self actualization or self realization)

แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสาร

David K.Berlo (1960) ได้พัฒนาหลักทฤษฎีผู้ส่งสารจะส่งสารอย่างไร และผู้รับได้รับสารเพื่อนำไปแปลความหมาย และมีการโต้ตอบกับสารที่ได้รับมานั้น ทฤษฎี S M C R ประกอบด้วย ผู้ส่ง (Source) ข้อมูลข่าวสาร (Message) ช่องทางการส่งสาร (Channel) และผู้รับ(Receiver) ในกระบวนการสื่อสารของมนุษย์ยังมีองค์ประกอบอื่นที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างให้เกิดความหมายที่ชัดเจนหรือการรับรู้ความหมายร่วมกันระหว่างคู่สื่อสาร จากที่กล่าวมาขององค์ประกอบการติดต่อสื่อสารคือ ต้องประกอบด้วยผู้ส่งสารส่งข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสาร โดยสามารถเลือกวิธีการต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามจุดประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวคิดและทฤษฎีลักษณะของผู้นำ

Rensis Likert (1967) และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยมิชิแกนทำการวิจัยด้านภาวะผู้นำโดยใช้เครื่องมือที่ Likert และกลุ่มคิดขึ้น ประกอบด้วย ความคิดรวบยอดเรื่อง ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และการใช้อิทธิพล การตัดสินใจ การตั้งเป้าหมาย การควบคุมคุณภาพและสมรรถนะของเป้าหมาย โดยแบ่งลักษณะผู้นำเป็น 4 แบบ คือ แบบใช้อำนาจ (Explorative Authoritative) แบบใช้อำนาจเชิงเมตตา (Benevolent - Authoritative) แบบปรึกษาหารือ (Constitutive-Democratic) และแบบมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (Participate- Democratic)

Kurt Lewin (1939) ได้กำหนดรูปแบบพฤติกรรมของผู้นำออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ ผู้นำแบบเผด็จการ (autocratic style) เป็นผู้นำที่ชอบใช้อำนาจโดยวิธีการออกคำสั่ง ควบคุมผู้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวด ยึดถือกฎระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือควบคุมการทำงาน มักจะตัดสินใจด้วยตนเองแต่ผู้เดียว ไม่ฟังความคิดเห็นของคนรอบข้าง ผู้นำแบบประชาธิปไตย (democratic style) เป็นผู้นำที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการโต้ตอบระหว่างผู้นำและผู้ปฏิบัติงานโดยใช้การป้อนกลับเป็นโอกาสในการชี้แนะ ช่วยเหลือให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น และผู้นำแบบเสรีนิยม (laissez-faire style) เป็นผู้นำที่ให้อิสระในการทำงานและการตัดสินใจ มีการมอบหมายงานแต่ปล่อยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานตามสบาย ผู้นำจะเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะและให้คำแนะนำในบางโอกาส

แนวคิดและทฤษฎีความได้เปรียบในการแข่งขัน (competitive advantage)

Michael E. Porter (1985). แนวคิดความได้เปรียบในการแข่งขัน (competitive advantage) ได้อธิบายว่า การทำธุรกิจมีการแข่งขันกันที่สูงมากเท่าไรขึ้นอยู่กับพลังต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ 5 ประการ (5 forces) ที่สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน คือ ประการที่ 1 กลุ่มที่มีความสามารถเข้าสู่ตลาดใหม่ (potential new entrants) ประการที่ 2 กลุ่มคู่แข่ง (rivalry) ประการที่ 3 กลุ่มสินค้าทดแทน (substitute) ประการที่ 4 กลุ่มผู้ซื้อ (buyers) ประการที่ 5 กลุ่มผู้จำหน่ายวัตถุดิบ (suppliers)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พฤกษา แก้วสาร และนพดล พันธุ์พานิช (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการให้บริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า แนวทางในการให้บริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพด้านการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านความสะดวกรวดเร็ว และด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบในการให้บริการกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย

ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข (2561) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ด้านข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ ด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า ด้านการจัดการทรัพยากร ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี ด้านความรับผิดชอบของหัวหน้าสำนักงาน และด้านการติดตามตรวจสอบของสำนักงานบัญชี ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหา และการใช้ปัจจัยทรัพยากร และด้านกระบวนการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก

โสภภาพรณ ไชยพัฒน์ (2563) ศึกษาเรื่อง คุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพบริการ และภาพรวมคุณภาพการบริการ ด้านการสนองตอบต่อลูกค้า ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านความน่าเชื่อถือของสำนักงานบัญชี ด้านการดูแลเอาใจใส่ต่อลูกค้า และด้านภาพลักษณ์ของสำนักงานบัญชี เปรียบเทียบกับคุณภาพบริการด้านรูปแบบสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้า ระยะเวลาให้บริการ จำนวนผู้ช่วยผู้ทำบัญชีการปฏิบัติงานของผู้ช่วยผู้ทำบัญชี คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ต่างกันมีคุณภาพบริการแตกต่างกัน

ณิชาภา ศิริสาร (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบการนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับปัจจัยในการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการรู้จัก และเข้าใจลูกค้า ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า และด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ตามลำดับ

นิเทศ ทองสุขใส และอนุรักษ์ เรืองรอบ (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัญชีที่มีผลต่อความพึงพอใจและความจงรักภักดีของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) สถานประกอบการมีคุณภาพการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเชี่ยวชาญมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2) ระดับความพึงพอใจ และความจงรักภักดีของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และ 3) ปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่มีอิทธิพลต่อ

ความพึงพอใจของลูกค้า ได้แก่ ความเชี่ยวชาญทางอาชีพ การตอบสนองต่อลูกค้า ความรับผิดชอบต่อลูกค้า การดูแลเอาใจใส่ต่อลูกค้า และความโปร่งใส และปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการที่มีผลต่อความจงรักภักดี ได้แก่ ความเชี่ยวชาญทางอาชีพ ความรับผิดชอบต่อลูกค้า และความโปร่งใส ตามลำดับ

รชตะ รตันโชต (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้านคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชี ผลจากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพการบริการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากซึ่ง พนักงานให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ภาพลักษณ์มีความน่าเชื่อถือ และมีคุณภาพ ลูกค้ารู้สึกมั่นใจในการรับบริการ มาตรฐานการให้บริการเป็นที่ยอมรับ ความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้รักษาความลับของลูกค้า อยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด และพนักงานมีความน่าเชื่อถือพร้อมที่จะให้บริการได้ทันทางที่อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

Azzari et al. (2021) ได้กำหนดมิติของคุณภาพการบริการทางบัญชี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 20 ครั้งกับผู้ให้บริการบัญชี ลูกค้าของผู้ให้บริการบัญชี ที่ปรึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย และสมาชิกในหน่วยงานบัญชี ผลการศึกษาพบว่า 6 มิติด้านคุณภาพการบริการบัญชี ได้แก่ มุมมองที่ปรึกษา ความสามารถ ประสิทธิภาพ การสื่อสาร นวัตกรรมทางเทคโนโลยี และความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังกำหนดได้ว่าผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนารูปแบบแนวคิดของคุณภาพการบริการทางบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Bruca et al. (2022) ศึกษาคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในปัมปังกา ประเทศฟิลิปปินส์ และความพึงพอใจของลูกค้า โดยใช้แบบจำลอง SERVQUAL การศึกษาสำรวจผลของการบริการคุณภาพ ราคา และภาพลักษณ์ที่มั่นคงต่อความพึงพอใจของลูกค้าสำนักงานบัญชี การศึกษาดำเนินการแบบสอบถามการสำรวจภาคสนามโดยใช้การสุ่มตัวอย่างที่สะดวกและรวบรวมคำตอบจากบริษัทลูกค้า 59 รายการ ผลการวิจัยพบว่า ลูกค้าสำนักงานบัญชีพึงพอใจกับบริการ การวิเคราะห์การถดถอยบ่งชี้ว่าคุณภาพการบริการมีผลกระทบกับความพึงพอใจของลูกค้า ราคามีผลอย่างมากต่อคุณภาพการบริการ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าคุณภาพการบริการเป็นตัวกลางที่มีอิทธิพลของราคาบริการที่มีต่อลูกค้าความพึงพอใจ ดังนั้น สำนักงานบัญชีจึงให้ความสำคัญกับการปรับปรุงคุณภาพการบริการลูกค้า

3. วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำนวน 298 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 400 คน ซึ่งคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสูตร (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้ทำวิจัยลงพื้นที่เก็บด้วยตนเอง จำนวน 400 ฉบับ แบบสอบถามได้รับการตอบกลับ และตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วนจำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Aaker et al. (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ ทั้งนี้แบบสอบถามมี 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม

เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจสำนักงานบัญชี โดยข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเป็นช่วงคะแนนการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ ระดับความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการให้บริการของสำนักงานบัญชีเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

3.4 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร โดยตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบของกิจการ ได้แก่ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ระยะเวลาในการดำเนินงาน ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี จำนวนบุคลากรของกิจการ ได้แก่ น้อยกว่า 10 คน 10-15 คน และมากกว่า 15 คน และหลักการสำคัญในการให้บริการ ได้แก่ 1) ให้บริการเพื่อมอบประสบการณ์ที่ดีให้แก่ลูกค้า 2) สนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับของกิจการมีใจให้บริการ 3) ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 4) สร้างและนำแบรนด์ของกิจการให้อยู่ในใจของลูกค้า ประกอบไปด้วย 4 ข้อคำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจสำนักงานบัญชี สำหรับ ตัวแปรตาม คือ ความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก สามารถจำแนกออกมาเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ ประกอบด้วย 7 ข้อคำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการรับมือกับลูกค้า 2) ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ข้อคำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และ 3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ประกอบด้วย 7 ข้อคำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

3.5 คุณภาพของเครื่องมือวัด โดยแบบสอบถามนำมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วน คือ 1) ความเที่ยงตรง (Validity) และ 2) ความเชื่อมั่น (Reliability) คือ 1) ความเที่ยงตรง (Validity) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเนื้อหาตามโครงสร้าง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ซึ่งงานวิจัยนี้คำนวณค่า IOC แต่ละข้อคำถามเป็น 1 คือ ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาพฤติกรรมที่ต้องการวัด แล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำนวน 30 ชุด คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1974) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient) ได้ค่า สัมประสิทธิ์ความเที่ยง เท่ากับ 0.899 จึงยอมรับคุณภาพเครื่องมือ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งใช้ในการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic Analysis) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สถิติทดสอบที (t-test) และวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

4. ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.86 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 43.45 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 48.81 เป็นหัวหน้าส่วนฝ่ายบัญชี ร้อยละ 35.12 มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี ร้อยละ 36.31 รูปแบบธุรกิจเป็นแบบบริษัทจำกัด ร้อยละ 67.86 ระยะเวลาดำเนินการ 5-10 ปี ร้อยละ 38.69 จำนวนบุคลากรในกิจการน้อยกว่า 15 คน ร้อยละ 45.24 หลักการสำคัญในการให้บริการ คือ ให้บริการเพื่อมอบประสบการณ์ที่ดีให้แก่ลูกค้า ร้อยละ 47.62

ความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก ได้แก่ ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีข้อค้นพบ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

แนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ	4.29	0.38	มาก
ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ	4.04	0.36	มาก
ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ	4.37	0.33	มาก
โดยภาพรวม	4.42	0.26	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก โดยภาพรวมทั้งหมด อยู่ในระดับความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก อยู่ในระดับความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ มีระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก อยู่ในระดับความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ มีระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก อยู่ในระดับความสำคัญมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สหพันธ์ระหว่างแนวทางการให้บริการกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

ตัวแปร	X1	X2	X3	Y
ค่าเฉลี่ย (X)	4.2917	4.0339	4.3707	4.2407
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	0.3769	0.3536	0.3328	0.2615
ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ (X1)	1.000			
ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ (X2)	0.4515**	1.000		

ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ (X3)	0.1362	0.3796**	1.000	
ความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชี ในภาคตะวันออก (Y)	0.7466**	0.8028**	0.6673**	1.000

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการให้บริการกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก พบว่า ค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.3796–0.8028 มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ได้ทดสอบ Multicollinearity โดยให้ค่า VIF พบว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระคือ รูปแบบของกิจการ ได้แก่ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ระยะเวลาในการดำเนินงาน ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี จำนวนบุคลากรของกิจการ ได้แก่ น้อยกว่า 10 คน 10-15 คน และมากกว่า 15 คน และหลักการสำคัญในการให้บริการ ได้แก่ 1) ให้บริการเพื่อมอบประสบการณ์ที่ดีให้แก่ลูกค้า 2) สนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับของกิจการมีใจให้บริการ 3) ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 4) สร้างและนำแบรนด์ของกิจการให้อยู่ในใจของลูกค้า มีค่าตั้งแต่ 1.173-1.457 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006) สามารถนำไปใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ได้

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ

แนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน	F-Value	P- Value
ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ	2.96	0.03*
ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ	0.74	0.53
ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ	0.72	0.54
โดยภาพรวม	0.54	0.65

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า ระดับความสำคัญของความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความสำคัญต่อแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกด้านภาพรวม อยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ และด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ รายละเอียดดังนี้

ด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบอยู่ในระดับความสำคัญมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข (2561) ที่พบว่าในการปฏิบัติงานบัญชีควรให้ความสำคัญกับข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า การจัดการทรัพยากร การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี หัวหน้าสำนักงานควรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบจึงจะส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของรชตะ รตันโชติ (2561) พบว่า ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างเป็นระบบ โดยนักบัญชีให้ความช่วยเหลือลูกค้าอย่างเต็มที่ เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กรให้มีความน่าเชื่อถือและมีคุณภาพ ลูกค้ารู้สึกมั่นใจในการรับบริการ มาตรฐานการให้บริการเป็นที่ยอมรับ ความน่าเชื่อถือไว้วางใจได้รักษาความลับของลูกค้า รวมถึงนักบัญชีพร้อมที่จะให้บริการแก่ลูกค้าได้ทันท่วงที นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Brucal et al. (2022) พบว่า ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการปฏิบัติงานด้านบัญชีที่มีคุณภาพและโปร่งใส โดยคำนึงการกำหนดราคาจัดทำบัญชีให้เหมาะสมกับคุณภาพงานที่จะส่งมอบงานให้กับลูกค้า

ด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศอยู่ในระดับความสำคัญมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลกษา แก้วสาร และนพดล พันธุ์พานิช (2563) พบว่า ที่ให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้านความสะดวกรวดเร็ว และด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบในการให้บริการกระบวนการจัดท พบว่า รของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิชาภา ศิริสาร (2563) พบว่า ในการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีโดยให้ความสำคัญกับการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านความเชื่อถือไว้วางใจได้ ด้านการรู้จัก และเข้าใจลูกค้า ด้านการตอบสนองต่อลูกค้า และด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2563) พบว่า ระดับคุณภาพบริการที่ให้ความสำคัญกับการสนองตอบต่อลูกค้า การให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ความน่าเชื่อถือของสำนักงานบัญชี การดูแลเอาใจใส่ต่อลูกค้า และภาพลักษณ์ของสำนักงานบัญชี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิเทศ ทองสุขใส และอนุรักษ์ เรืองรอบ (2563) พบว่า คุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัญชีที่มีผลต่อความพึงพอใจ และความจงรักภักดีของสถานประกอบการ โดยเพิ่มคุณภาพการให้บริการด้วยการส่งเสริมให้นักบัญชีมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดทำบัญชีอย่างโปร่งใสสามารถให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจสอบได้

ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับความสำคัญมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2563) ที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ คือ ผู้ทำบัญชีและผู้ช่วยผู้ทำบัญชีที่ คุณวุฒิทางการศึกษาด้านบัญชีจะส่งผลให้องค์กรมีระดับคุณภาพบริการที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสนองตอบต่อลูกค้า ด้านการให้ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า ด้านความน่าเชื่อถือของสำนักงานบัญชี ด้านการดูแลเอาใจใส่ต่อลูกค้า และด้านภาพลักษณ์ของสำนักงานบัญชี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Azzari et al. (2021) พบว่า ที่ให้ความสำคัญกับมิติด้านคุณภาพการบริการบัญชี โดยจัดการทรัพยากรมนุษย์ คือ ที่

ปรึกษาด้านบัญชี ผู้บริหารด้านบัญชี และนักบัญชี ให้มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารโดยใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยี เช่น Line, Facebook เป็นต้น เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร สิ่งดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนารูปแบบแนวคิดของคุณภาพการบริการทางบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจสำนักงานบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานบัญชีควรมีการทำความเข้าใจในตัวของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้นทั้งเรื่องความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อสำนักงานบัญชี และควรมีการสนับสนุนในเรื่องการเสริมความรู้ และความสามารถในด้านบัญชีของพนักงานในสำนักงานบัญชี เพื่อสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่มีต่อสำนักงานบัญชีได้

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

6.2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่นอกเหนือจากปัจจัยด้านการจัดการลูกค้าที่เป็นเลิศ ด้านการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และด้านกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบเพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลาย

6.2.2 การวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น เช่น สำนักงานบัญชีคุณภาพ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

6.3 ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางการให้บริการเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันของสำนักงานบัญชีในภาคตะวันออก

6.3.1 ด้านผู้ประกอบการ สำนักงานบัญชีในภาคตะวันออกสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการให้บริการแก่ลูกค้าเพื่อให้กิจการสามารถมีผลการดำเนินงานที่ดี และสามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง มีแนวทางการให้บริการที่จะส่งผลให้มีการพัฒนา และยกระดับเป็นสำนักงานบัญชีที่มีกระบวนการที่ทันสมัย และมีระบบการจัดการอย่างมีคุณภาพ

6.3.2 ด้านหน่วยงานภาครัฐ สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชูปถัมภ์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปกำกับดูแลสำนักงานบัญชีในการให้บริการที่มีคุณภาพแก่ลูกค้า

6.3.3 ด้านสถาบันการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดให้กับนิสิตหรือนักศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการของสำนักงานบัญชีที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2543). *การทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543*. [สืบค้นวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2565]. สืบค้นจาก : www.dbd.go.th

- _____. (2564). จำนวนสำนักงานบัญชีที่ขาดทุน. [สืบค้นวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2565]. สืบค้นจาก : www.dbd.go.th
- _____. (2564). จำนวนสำนักงานบัญชีในแต่ละจังหวัด. [สืบค้นวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565]. สืบค้นจาก : www.dbd.go.th
- ณิชภา ศิริสาร. (2563). ปัจจัยในการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของผู้ประกอบการนิติบุคคลในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธรรินทร์ ใจเอื้อพลสุข. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ : วี. อินเตอร์ พริน.
- นิเทศ ทองสุไส และอนุรักษ์ เรืองรอบ. (2563). “ปัจจัยด้านคุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัญชีที่มีผลต่อความพึงพอใจและความจงรักภักดีของสถานประกอบการในจังหวัดชลบุรี.” วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 : 74-86.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุริยวิทยาสานพฤษภา แก้วสาร และนพดล พันธุ์พานิช. (2563). “แนวทางการให้บริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย.” วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ 8 ฉบับเพิ่มเติม : 239-250.
- รชตะ รตันโชต. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้านคุณภาพการบริการกรณีศึกษา สำนักงานบัญชีแห่งหนึ่ง. ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สัจวัฒน์ วรโยธา และคณะ. (2561). “การพัฒนาระบบบัญชีในการบริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มเย็บผ้าฝ่ายพื้นเมือง บ้านกกไถ ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร.” วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 : 82-83.
- โสภภาพรณ ไชยพัฒน์. (2563). “คุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 : 110-121.
- Aaker, D.A., & Joachimsthaler, R. (2000). Brand Leadership. New York: Free Press.
- Azzari, V., Mainardes, E.W., Beiruth, A.X., and Costa, F., M. (2021). The dimensions of accounting service quality. SN Business & Economics, 1(105), 1-31.
- Bruca, S., Corpuz, C., Abeysekera, I, and Rual, D. (2022). Role of Service Quality, Price, and Firm Image on Customer Satisfaction in Philippine Accounting Firms. Journal of Risk and Financial Management, 15(75), 2-16.
- Buzzell, R.D. and Gale, B.T. (1987). The PIMS Principles: Linking Strategy to Performance. New York : The Free Press.
- Cronbach, L. J. (1974). Essential of Psychological Testing. New York : Harper&Row.
- David K. Berlo. (1960). The Process of Communication. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

- Kotler, Philip. (2000). Marketing Management. The Millennium Edition. New Jersey : Prentice Hall, Inc
- Lewin, Kurt, Lippitt, Ronald and White, Ralph K. (1939). “ Patterns of Aggressive Behavior in Experimentally Created Social Climate.” Journal of Social Psychology. 10 (5) : 271 - 299.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in
- Maslow, A. (1970). Human needs theory: Maslow’s hierarchy of human needs. In R.F. Craven & C. J. Hirnle (Eds.), Fundamental of Nursing : Human Health and Function. (3rd ed.) Philadelphia : Lippincott.
- Michael E. Porter (1985). competitive advantage. (The Competitive Advantage of Nations).
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985). A conceptual model of service quality and its implications for future research. Journal of marketing 49, Fall : 41-50.
- Weber, M. (1966). The Theory of Social and Economic Organization. Trans. By A.M. Henderson and Talcott Person. (4th ed.). New York : The Free Press
- Yamane, T. (1967). Statistics an introductory analysis (2nd ed). New York : Harper and Row.

ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน

The social and cultural reflections in the mixed Thai music literature.

Received: January 31,2022

Revised: May 6,2022

Accepted: June 23,2022

ชนกานต์ วรรณปะโค¹ สุดารัตน์ จันทเลิง²

และกาญจนา คำผา³

Chanakan Wannapakho¹ Sudarat Chantaloeng²

and Kanchana Khampha³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยขอบเขตการศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเพลงจากเว็บไซต์ยูทูบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 ซึ่งเป็นเพลงที่มีรูปแบบการผสมผสานแนวเพลงที่แตกต่างกันและมียอดการรับชม 1,000,000 ครั้งขึ้นไป จำนวน 45 เพลง

ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน มี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ภาพสะท้อนด้านประเพณี แบ่งเป็น ประเพณีในรอบชีวิต และประเพณีในรอบปี 2) ภาพสะท้อนด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา แบ่งเป็น วิถีชีวิต และภูมิปัญญา 3) ภาพสะท้อนด้านภาษา แบ่งเป็น ภาษาถิ่น คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ และคำภาษาต่างประเทศ 4) ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ แบ่งเป็น ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องภพภูมิ และภพชาติ ความเชื่อเรื่องโชคชะตา ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ และความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ 5) ภาพสะท้อนด้านคำสอน แบ่งเป็น คำสอนจากบุพการี และการเตือนตนเอง 6) ภาพสะท้อนด้านความรัก แบ่งเป็น การแสดงออกของความรัก ความผิดหวังในความรัก และการให้กำลังใจ

คำสำคัญ: ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรม, เพลงไทยแนวผสมผสาน, วรรณกรรม

Abstract

The purpose of this study was to study the social and cultural reflections in the mixed Thai music literature. This study is a qualitative research. For scope of this study, the data including songs from YouTube Website since 2018-2021 were investigated. The songs with a mix of different genres and viewed more than 1 million times were selected, totaling 45 songs.

¹⁻² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 30000

Bachelor of Education Program in Thai, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000 Thailand

³ อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 30000

Professor Dr. Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000 Thailand Corresponding author, e-mail: 6180107103@nrru.ac.th

The social and cultural reflections in the mixed Thai music literature. It was found that there were 6 sides namely 1) Reflection on tradition, which are traditions in life and annual tradition. 2) Reflection on lifestyle and wisdom, which are lifestyle and wisdom. 3) Reflection on language, which are dialect foreign language transliteration and foreign language. 4) Reflection of faith, which are belief in the sacred, belief in the world, belief in the destiny, belief in the law of action, belief in soulmate and belief in the superstition. 5) Reflection of dogma, which are teachings from parents and self reminder. 6) Reflection of love, which are expression of love, disappointment in love and encouragement.

Keywords: The social and cultural reflections, The mixed Thai music literature.

บทนำ

วรรณกรรมเพลงหรือคีตวรรณกรรมนับเป็นคติชนวิทยาประเภทหนึ่ง เป็นงานศิลปะที่เกิดจากความคิดของมนุษย์ที่สร้างขึ้นมา ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมนุษย์ในฐานะที่เป็นสื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความงดงามของสรรพสิ่งนั้น โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือผ่านการขับร้องด้วยน้ำเสียงอันไพเราะ ประกอบกับเสียงดนตรี สามารถปลุกเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟัง ก่อให้เกิดสุนทรียะทางจิตใจ และเข้าใจ เจตนาของผู้ประพันธ์เพลงซึ่งเป็นผู้มีศิลปะทางด้านการประพันธ์ สามารถเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม ภาษา สละสลวยและมีความหมายลึกซึ้งทั้งในด้านไวยากรณ์และสุนทรียะ สะท้อนให้เห็นว่าทุกคนมีความผูกพัน กับวรรณกรรมเพลงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนเปรียบได้ว่าวรรณกรรมเพลงเป็นหนึ่งในมรดกทางสังคม เป็นกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม วรรณกรรมเพลงเป็นวรรณกรรมที่มี สาระประเภทหนึ่งของวรรณกรรมไทย เพราะเพลงเข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น โดยไม่ต้องอ่านเพียงฟังก็ให้ความสะเทือนอารมณ์ได้นับวันวรรณกรรมเพลงก็ยิ่งมีบทบาทมากขึ้น (บุญยงค์ เกศ เทศ. 2525, น. 47) ทั้งนี้เพราะผู้แต่งพยายามหยิบยกปัญหาความเป็นอยู่ของคนทุกระดับ ทั้งที่เป็นเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การประกอบอาชีพ ออกมาตีแผ่อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังจดจำได้ง่าย อาจเป็น เพราะเสียงดนตรีประกอบให้เกิดความสนุกสนาน ไม่เคร่งเครียดกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน กล่าวได้ว่า วรรณกรรมเพลง ทั้งเพลงลูกทุ่ง ไทยสากล ไทยเดิม ไทยท้องถิ่น กำลังได้รับความนิยมและมีบทบาทมากขึ้น ตามลำดับ

ในราวปี พ.ศ. 2474 เพลงไทยสากลที่ถือกำเนิดขึ้นมาใหม่ในสังคมไทยนั้น ยังไม่มีการแบ่งแยก ประเภทกันชัดเจนว่าเป็นเพลงลูกทุ่งหรือลูกกรุงแต่อย่างใด การร้องเพลงได้มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น แต่นักร้องบางคนที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้นมักจะนิยมร้องเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตชาวบ้าน คนหนุ่มคนสาว ตามท้องไร่ท้องนา และศิลปินบางคนก็เน้นลักษณะของการร้องแบบไพเราะอ่อนหวาน บ้างก็นิยมร้องแบบ แนวคันทรี่ตะวันตก ทั้งหมดนี้ล้วนแต่ทำให้เกิดความหลากหลายของแนวเพลงมากขึ้น (Dumronglred, J. 1990) ช่วงหลังปี พ.ศ. 2475 มีการพัฒนารูปแบบต่าง ๆ จากรูปแบบดนตรีราชสำนัก พื้นบ้าน ลูกกรุง ลูกทุ่ง ไปสู่ความเป็นดนตรีไทยร่วมสมัยที่มีกลิ่นอายของดนตรีตะวันตกทั้ง ป๊อป ร็อก แจ๊ส และอื่น ๆ สิ่งที่สำคัญคือเราเห็นการเปลี่ยนแปลงของดนตรีที่ไม่เคยอยู่นิ่งมีการปรับเปลี่ยนตามโครงสร้างของเวลาและ

สังคมไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และความนิยมของคนไทยในแต่ละยุคสมัย ความเปลี่ยนแปลงของแนวเพลงนี้เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของคติชนวิทยา (Functionalism) ของ William R. Bascom (1965) ที่ได้อธิบายว่า คติชนวิทยามีบทบาทหน้าที่ต่อสังคมอยู่ 4 ประการ คือ 1) หน้าที่ในการอธิบายความคับข้องใจของมนุษย์จากกฎข้อบังคับของแต่ละสังคมในระดับที่แตกต่างกัน 2) หน้าที่ให้แก่มนุษย์ 3) หน้าที่ให้การศึกษาอบรมคนในสังคม และ 4) หน้าที่ในการสร้างระเบียบบรรทัดฐานและแบบแผนพฤติกรรมแก่คนในสังคม

นับตั้งแต่ช่วงปีพ.ศ. 2557 เป็นต้นมา จะพบว่าในวงการเพลงได้มีการสร้างสรรค์แนวเพลงใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจตามแนวคิดทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของคติชนวิทยา โดยปรากฏในรูปแบบเพลงไทยแนวผสมผสาน มีการนำแนวเพลงตั้งแต่สองแนวขึ้นไปมารวมกันอยู่ในเพลงเดียว เช่น ร็อกกับหมอลำ ร็อกกับลูกทุ่ง แร็ปกับลูกทุ่ง เป็นต้น ผู้ขับร้องอาจเป็นนักร้องตั้งแต่สองคนขึ้นไปขับร้องเพลงเดียวกัน หรือนักร้องเพียงคนเดียวแต่ขับร้องสองแนวในเพลงเดียวกันก็ได้ เพลงไทยแนวผสมผสานที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เช่น เพลง คิดถึง ของบอดี้สแลมกับศิริพร อำไพพงษ์ เพลงมานอนนาเต๋อของเด็กเลี้ยงควายกับมนต์แคน แก่นคูน หรือเพลงสารูของ Boom Boom Cash กับลำไย ไหทองคำ เป็นต้น กระแสความนิยมเพลงไทยแนวผสมผสานในปัจจุบันได้แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของสังคม เห็นภาพสะท้อนในด้านต่าง ที่มีเนื้อเพลงเป็นสื่อแสดงอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของคนในสังคม การผสมผสานวัฒนธรรมของสังคมในเวลาใดเวลาหนึ่งออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบถึงแนวคิดของของรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคมสมัยปัจจุบัน ซึ่งบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของคนสมัยใหม่ผ่านวรรณกรรมเพลงแนวผสมผสาน และนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์วรรณกรรมเพลง เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ สามารถนำความรู้ไปต่อยอดธุรกิจเกี่ยวกับเพลงได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเพลงจาก เว็บไซต์ยูทูบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 จำนวน 45 เพลง ซึ่งเป็นเพลงที่มีการผสมผสานแนวเพลงที่แตกต่างกัน และมียอดการรับชม 1,000,000 ครั้งขึ้นไป

วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาวิเคราะห์เรื่องภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นหัวข้อวิจัยและค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรมแนวเพลงผสมผสาน จากนั้นจึงวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยแล้วเรียบเรียงข้อมูลจากการวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอข้อมูลโดยวิธีการเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ผู้วิจัยได้เลือกวรรณกรรมเพลงแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากเว็บไซต์ยูทูบ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2564 โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นแนวเพลงผสมผสานที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 แนวเพลงขึ้นไป และมียอดการรับชม 1,000,000 ครั้งขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 45 เพลง จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสานตามหัวข้อที่ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

1. ภาพสะท้อนด้านประเพณี
2. ภาพสะท้อนด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา
3. ภาพสะท้อนด้านภาษา
4. ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ
5. ภาพสะท้อนด้านคำสอน
6. ภาพสะท้อนด้านความรัก

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน
2. เกิดความเข้าใจทางวัฒนธรรมในเพลงไทยแนวผสมผสาน และสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์วรรณกรรมเพลง เพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ และสามารถสร้างธุรกิจเกี่ยวกับเพลงได้

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในเพลงไทยแนวผสมผสาน โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อเพลงพบว่าการสะท้อนภาพทางสังคมและวัฒนธรรม 6 ด้าน และมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ภาพสะท้อนด้านประเพณี ในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ปรากฏประเพณีที่สำคัญได้แก่

1.1 ประเพณีในรอบชีวิต เป็นประเพณีที่มีการปฏิบัติในรอบชีวิตของคนในสังคมนั้น ๆ ตั้งแต่เกิดจนตาย ยกตัวอย่างเช่น

“ทะเบียนสมรสกับนายอำเภอก็รอเธอจดแล้ว

แหวนเพชร สินสอด รอให้เธอออก รวมถึงเงินสดแล้ว

Gucci Belt งูมันเลื้อยรอเธอหลายชดแล้ว

ตามกฎแล้ว ว่าทำนองคลองธรรม

จำเลยรักจะอยู่เรือนหอแทนการอยู่เรือนจำ”

(จำเลยรัก - F.HERO, Txrbo)

เนื้อเพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงประเพณีในรอบชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเรือนหอ หรือการแต่งงานที่ต้องทำตามทำนองคลองธรรม ซึ่งหมายถึงความถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี จะเห็นได้ว่าการจดทะเบียนสมรสนั้น ต้องกระทำหลังจากการแต่งงานของคู่สามีภรรยา และยังได้กล่าวถึง ค่าสินสอด ทองหมั้น ที่มีพร้อมจะมาสู่ขอหญิงสาว เพื่อให้เป็นไปตามทำนองคลองธรรม ที่ปฏิบัติกันมาอย่างช้านาน

1.2 ประเพณีรอบปี เป็นประเพณีที่มีการปฏิบัติกันในรอบปีหนึ่ง ซึ่งในสังคมไทยจะเริ่มนับตั้งแต่เดือนอ้ายตามจันทรคติไปถึงเดือนสิบสอง ในแต่ละเดือนจะมีประเพณีแตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น

“มักเจ้าหลายแต่บ่มีปัญญาสืทำลายกำแพงแห่งภาษา
ฮู้โตแค่เพียงว่า บัทไลท่นาว ไอแซฟเลิฟอินพัทยา
โอมิสยูอินเอฟเวรีทามยูคืองามแท้น้องเอ๋ย
ยูว่อนโกไปเกี่ยวกับไอไปเบิ่งบั๊งไฟพญานาคบ่
ตะลิโตนอ้ายแหนท้อ อ้ายเว่ออังกฤษได้ซำนี้”

(Pattaya Lover - Taitosmith)

เนื้อเพลงนี้ได้มีการกล่าวถึงบั๊งไฟพญานาค จะเห็นว่าผู้ชายเป็นฝ่ายชวนสาวต่างชาติไปดูบั๊งไฟพญานาค ซึ่งสามารถเห็นได้ที่แม่น้ำโขง จะเกิดในช่วงวันออกพรรษาของทุกปี คนไทยนำดอกไม้ธูปเทียนไปกราบไหว้บูชา จนกลายเป็นประเพณีจนถึงทุกวันนี้

2. ภาพสะท้อนด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ปรากฏวิถีชีวิตและภูมิปัญญาที่สำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ด้านวิถีชีวิต ได้แก่

2.1.1 การประกอบอาชีพ เป็นลักษณะของการทำกิจกรรมหนึ่งที่สามารถบ่งบอกถึงอาชีพ วิถีความเป็นอยู่ของสมาชิกในสังคม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บางคนก็บอกว่าอาชีพใช้ไปพัฒนา
หรือช่วยให้นักการเมืองไว้ติกระหรีที่รัชดา”

(หลงทาง – CHITSWIFT, ลุงเจต)

เนื้อเพลงนี้แสดงให้เห็นถึงอาชีพนักการเมืองซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารเรื่องสำคัญของประเทศและเป็นผู้เสียสละเพื่อประชาชน แต่ในปัจจุบันนักการเมืองที่ประชาชนเคยรู้จักได้กลายเป็นผู้ที่ผูกพันกับการแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นผู้ปกป้องให้นายทุนเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

2.1.2 ปัญหาการดำเนินชีวิตในแต่ละช่วงวัย ยกตัวอย่างเช่น

1) วัยเด็ก

“แต่เพราะว่าคนที่บ้านสำคัญในทุก ๆ ก้าวเดิน
คือคนที่คอยบ่นคอยว่าทุกวี่ทุกวัน
แต่จะยื่นมือเข้ามาช่วยในวันที่เราติดหนึ่พันัน
คนที่คอยมาประกันเอาข้าวของไปจำนำ
คือคนที่เราอยากเจอเป็นคนสุดท้ายอยู่เป็นประจำ
แต่วันที่เราหายพวกเขาจะพากันจนตาแตก
โดนจับยาพวกเขาจะพากันน้ำตาแตก
คือคนที่จจะร้องให้ฟูมฟายแล้ววางดอกไม้จันทน์
ตอนใส่ชุดนักเรียนไปตีกันแล้วโดนยิงเข้าที่กลางแสง”

(รักนั้นอยู่ไม่ไกล - Rapper Tery, F.HERO)

เนื้อเพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในวัยเด็กซึ่งมีลักษณะนิสัยเกรง สร้างความเดือดร้อนให้แก่ครอบครัวและสังคม เช่น การเป็นนักเลงอันธพาล ดิตยาเสพติด ดิดหนึ่นั่น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาปกติของสังคมที่ไม่สามารถแก้ไขได้จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องด้วยปัจจัยในหลายด้านที่มีอิทธิพลต่อการเกิดปัญหานี้ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางครอบครัว การคบเพื่อนในสังคมรวมถึงนิสัยของตนเอง เป็นต้น

2) วัยรุ่น

“ทำไมต้องอึดอัดอยู่ในที่ที่คับใจ เข้ามารับตอกบัตร
พร้อมเอาเสื้อทับใน ไม่คุ้มค่าแรงที่เคยได้รับไป
ไม่ค่อยเข้าใจเป้าหมายชีวิตเหมือนหนังอังกฤษไร้ซับ
ไทย เลยได้แต่ปลอบใจในทุกครั้งทีพลาดท่า ทำอะไร
ก็ผิดพลาดหรือว่าต้องรอชาติหน้า ใจมันหงุดหงิด
เหมือนคนที่ติดพิษบ้า บางครั้งบางคราวที่ปวดจิต
ชีวิตยังเคยคิดฆ่า ยังไม่รู้จะเดินไปในทิศทางใด”

(หลงทาง – CHITSWIFT, ลุงเจต)

เนื้อเพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัยรุ่นที่กำลังประสบปัญหาในการเลือกทางเดินผิด จึงต้องทำงานอยู่ในที่คับข้องใจ ซึ่งการเป็นพนักงานชั้นผู้น้อยก็ต้องโดนนายจ้างเอารัดเอาเปรียบ ปฏิบัติตนตามระเบียบของโรงงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นในสังคมที่ประกอบอาชีพพนักงานส่วนมากก็ต้องประสบปัญหาเช่นนี้เป็นประจำ

3) วัยผู้ใหญ่

“เหนื่อยไหม ไอ้ที่รักเก็บไอทีเสียจนไม่ได้พัก
เพื่อนร่วมงานมันก็ไม่ค่อยน่ารัก โคตรเซ็ง
ไอ้เงินทองก็หายากเย็นนัก
จนค่ายันเข้าฉันทันทีได้แต่ค่าแก๊ส
แล้วจะอีกนานไหมถึงจะคุ้มค่าแรงสักที
อยู่ในเมืองที่วุ่นวายมันแข่งมันชันจนตาลาย
มันเจ็บมันช้ำก็ทนไว้ ทนจนคนเรียกควาย”

(มานอนนาเด้อ – เด็กเลี้ยงควาย, มนต์แคน แก่นคูน)

เนื้อเพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสังคมของวัยผู้ใหญ่ ที่ทำงานในสังคมต่างคนต่างเอารัดเอาเปรียบและมีการแข่งขันกันสูง ต้องทำงานล่วงเวลาและเสียร่างกายไม่คุ้มกับค่าแรงที่ได้มา จนบางที่ทำให้ตนเองรู้สึกเหนื่อยและท้อแท้ใจ

2.1.3 การศึกษา นับว่าเป็นส่วนสำคัญของชีวิต ผู้มีการศึกษาจะได้รับการยอมรับจากสังคม เพราะถือว่าเป็นผู้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาก็จะไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม ยกตัวอย่างเช่น

“คงไม่เป็นไร ไม่มีใบปริญญา
คนเราเกิดมาไม่เหมือนกัน
ลูกจงตั้งใจทำไปให้ถึงฝัน
แม่อีกไม่รู้จะอยู่ได้อีกกี่วัน
ร่างกายแม่นั้นก็แก่ชราได้อ
แต่ก่อนตาย แม่อีกอยากเห็นในวันที่ลูกทำสำเร็จ”

(ทุกครั้งที่ได้ถาม - JACK WC, แม่ทองแปน พันบุปผา)

เนื้อเพลงนี้สะท้อนให้เห็นถึงการศึกษาของสังคมไทย ซึ่งมีความจำเป็นต้องลาออกจากโรงเรียนเพื่อมาดูแลบุพการี หาเงินเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้ขาดโอกาสในการเรียนและไม่มีใบปริญญาเหมือนบุคคลอื่น ปัจจุบันคนในสังคมยังไม่ยอมรับในเรื่องนี้และยังให้ความสำคัญแก่ผู้ที่มีการศึกษา

2.1.4 เศรษฐกิจ เศรษฐกิจของสังคมไทยสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพ สถานะความเป็นอยู่ของคนในสังคม ที่มีความหลากหลายทางด้านอาชีพ ชนชั้น ฐานะครอบครัว ยกตัวอย่างเช่น

“เตกกันอยู่บนเครื่องบินที่ไม่ได้เพี้ยนแค่ด้อยา
พากินที่ภัตตาคารมีทั้งอาหารที่หรูหรา”

(เกี้ยวพาราสี - P-HOT, SPRITE)

“การมีเพื่อนแท้ชีวิตคือกำไร
เจอกันโต๊ะเดิมร้านน้องลำไย
มาเต๋ออายน้องอาสาดูแลนั่งข้าง ๆ เป็นเพื่อนยาวไป
ตำบักหุ้ง ลาบเป็ด ลาบไก่ ก้อยขม ๆ กับแก้มอย่างดี”

(คนบ้านเดียวกัน - ไข่ พงศธร, ลำไย ไททองคำ, TaitosmithH, F.HERO)

เนื้อเพลงข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการทำธุรกิจด้านการบริการ เช่น การท่องเที่ยว ร้านอาหาร ซึ่งเป็นการบริการอีกรูปแบบหนึ่งที่คนในสังคมนิยม และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของชนชั้นทางสังคม “เกี้ยวพาราสี” สะท้อนให้เห็นถึงการใช้จ่ายของคนรวยที่สามารถใช้เงินเพื่อแลกกับความสุขได้อย่างฟุ่มเฟือย และ “คนบ้านเดียวกัน” แสดงให้เห็นถึงความสุขของคนที่มีพอกิน เพียงแค่นั่งเจอกันในร้านอาหารเล็ก ๆ ที่มีอาหารราคาถูกก็สามารถมีความสุขได้เช่นกัน

2.2 ด้านภูมิปัญญา ได้แก่

2.2.1 ภูมิปัญญาด้านอาหาร อาหารไทยเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ความเป็นเอกลักษณ์ ด้วยกรรมวิธี รสชาติ วัตถุดิบ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ได้รับอิทธิพลจากชาติอื่น หรือการผสมผสานทางวัฒนธรรมจนทำให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ยกตัวอย่างเช่น

“ไอซียูหย่างมาซื้อตำบักหุ้งข้าวเหนียวอินเสเตอร์เตอร์เดีย”

(Pattaya Lover - TaitosmithH)

“แม่บอกถ้าลูกเจ้าได้กินไส้จิ้งจก
ได้กินพริกแดงพริกหนุ่ม กินตำบะหนุนกินอ่องปู้

(ใหญ่แล้วอดเอา - F.HERO, สุนทรี เวชานนท์, MILD-VOCALIST, ปู่จ่าน ลอง

ไมค์)

เนื้อเพลงข้างต้นได้มีการกล่าวถึงเมนูอาหารท้องถิ่น ตำบลทุ่งข้าวเหนียว เป็นอาหารท้องถิ่นทางภาคอีสาน ใส่อั่วจิ้นหมู พริกแดง พริกหนุ่ม ตำบะหนุน และอ่องปู เป็นเมนูอาหารท้องถิ่นทางภาคเหนือ

2.2.2 ภูมิปัญญาด้านศิลปะและสิ่งปลูกสร้าง เป็นการนำองค์ความรู้มาใช้ในการสร้างที่อยู่อาศัยของไทยซึ่งมีรูปแบบที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น

“เฮ้าฮานี้ เถียงนาน้อยยังคอยนางหม่องเก๋า

เถียงนาน้อยยังคอยนางหม่องเก๋า”

(มานอนนาเต้อ - เด็กเลี้ยงควาย, มนต์แคน แก่นคูน)

เนื้อเพลงนี้ได้มีการกล่าวถึง “เถียงนาน้อย” หรือ เถียงนา หมายถึง สิ่งที่ปลูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักพิงในลักษณะชั่วคราว สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนอีสานที่มีความคิดในการสร้างเถียงนาขึ้นมานับว่าเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เพราะเมื่อกล่าวถึง เถียงนา คนในสังคมก็จะนึกถึงชาวอีสาน

2.2.3 ภูมิปัญญาด้านเครื่องมือเครื่องใช้ หรือด้านศิลปหัตถกรรม คุณลักษณะพิเศษคือการทำจากมือของชาวบ้าน สามารถสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้ง่ายด้วยการลงมือปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น

“นอนสลัวันใด จะไปลัมสาต ลัมแคร่

ได้นั่งเสลียงซักวันก็ลง เพราะชีวิตคนนั้นมันบ่แน่”

(บนพระจันทร์ - F.HERO, อ.ไข่ มาลีฮวนน่า)

เนื้อเพลงมีการกล่าวถึง “สาต” และ “แคร่” ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกิดจากฝีมือของชาวบ้าน

3. ภาพสะท้อนด้านภาษา ปรากฏภาษาที่สำคัญดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การใช้คำภาษาถิ่น เป็นภาษาที่ใช้สื่อความหมายตามท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันในถ้อยคำ สำเนียง การใช้คำภาษาถิ่นในวรรณกรรมเพลง ปรากฏคำภาษาถิ่นอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

3.1.1 ภาษาถิ่นเหนือ หรือภาษาถิ่นพายัพ (คำเมือง) เช่น ตางปาย หมายถึง ตรงปลาย, ลูกจาย หมายถึง ลูกชาย เป็นต้น

3.1.2 ภาษาถิ่นอีสาน คือ ภาษาที่ใช้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาพูดที่ใช้กันในประเทศลาว เช่น แอ้แล หมายถึง อ่อนแรง, ซ้ำได้ หมายถึง แคไหน, หม่องเก๋า หมายถึง ที่เดิม, ข้าวแลง หมายถึง อาหารมือเย็น เป็นต้น

3.1.3 ภาษาถิ่นใต้ คือ ภาษาถิ่นที่ใช้ในภาคใต้ของไทยและบางรัฐในมาเลเซีย เช่น น่องบ่าว หมายถึง น้องชาย, หรอย หมายถึง อร่อย, ไสถึงทำพันนี้ หมายถึง ทำไม่ถึงทำแบบนี้ เป็นต้น

3.2 การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ คือ การนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้โดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงคำ เพียงนำมาเขียนเป็นภาษาไทย เช่น คอนเสิร์ต ไมล์ สตอรี่ โปรไฟล์ เดท ซูเปอร์คาร์ แคสตร์ กีตาร์ เป็นต้น

3.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ คือ การนำคำศัพท์หรือประโยคของภาษาต่างประเทศ มาใช้ในการประพันธ์บทเพลงโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงใด ๆ เช่น Money Shop Worry I want to tell someone that I lost. I wanna fly to the sky. เป็นต้น

4. ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ ปราภฏตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ยกตัวอย่างเช่น

“มีคนรักย่อมมีคนชังย่อมมีคนปะปนไป
มีความสุขวันหนึ่งหัวใจต้องมีความกระวนวาย
และมีแต่เธอต้องยืนข้างเธอไม่ใช่เทวดาคนใด
วนไป หมุนคล้าย ๆ กันกับล้อ”

(กลั่นใจ - WONDERFRAME, F.HERO)

เนื้อเพลงนี้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องเทพเจ้า เทวดา ซึ่งเป็นความเชื่อมาตั้งแต่สมัยโบราณว่า
เทวดาประจำตัวจะคอยปกป้องรักษาไม่ให้เกิดอันตรายใด ๆ

4.2 ความเชื่อเรื่องภพภูมิและภพชาติ ยกตัวอย่างเช่น

“เวลาลูกถามว่าตอนนี้คุณปู่ที่ไหน
ฉันตอบว่าปู่ของหนูตอนนี้อยู่บนพระจันทร์
เพราะมีบางคราวที่ฉันมองจันทร์แล้วเผลอเผลอ
นั่งคิดถึงตอนวัยเด็กที่ฉันกับพ่อเคยเล่นด้วยกัน”

(บนพระจันทร์ - F.HERO, อ.ไข่มุก มาลีฮวนน่า)

เนื้อเพลงนี้ได้กล่าวถึงเรื่องภพภูมิ ที่เชื่อว่าหากทำกรรมดีเมื่อตายไปดวงวิญญาณจะไปสู่สวรรค์
คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าสวรรค์อยู่บนฟ้า ในที่นี้ได้กล่าวถึงดวงจันทร์ที่อยู่บนฟ้าเช่นเดียวกับสวรรค์
เพื่อให้ระลึกถึงว่าแม้ตายไปแล้วก็ยังไม่ได้ไปไหน ยังคงเฝ้ามองคนที่รักอยู่เสมอ

4.3 ความเชื่อเรื่องโชคชะตา ยกตัวอย่างเช่น

“ไม่มีอะไรต้องกลัว ชีวิตมันไม่ได้ง่ายตาย
ตรากตรำต้องทำให้ได้มา ไม่มัวโทษบุญโทษวาสนา ชะตาไม่ใช่ผู้ชี้หน้า”

(ยาว (สู้ติละ) - F.HERO, VKL, JJAZZSPER)

เนื้อเพลงนี้มีการกล่าวถึงโชคชะตาเกี่ยวกับการใช้ชีวิต แสดงให้เห็นว่า โชคชะตาไม่ใช่ผู้กำหนดชีวิต
ของเราเสมอไป ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับกระทำของตนเองด้วย

4.4 ความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ยกตัวอย่างเช่น

“มันเป็นเวรกรรมอะไรไม่รู้ ความรักไม่เคยจะดีตลอด
ไม่มีคนเคียงข้างกาย มีแต่ความเหงาและเศร้าใจเจ็บให้ผมท้ออย่างไร”

(วันนั้นของพี่ วันนี้ของน้อง - CLASH, พงษ์สิทธิ์

คัมภีร์)

เนื้อเพลงนี้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องเวรกรรม ที่เชื่อว่าทำอะไรไว้อย่างไรจะได้รับผลกรรมนั้น “วันนั้นของพี่
วันนี้ของน้อง” แสดงให้เห็นว่าการที่ไม่เคยเจอรักที่ดีนั้น อาจจะเกิดจากเวรกรรมที่ตนเคยทำไว้

4.5 ความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ ยกตัวอย่างเช่น

“เพราะเชื่อว่าเขามีจริงแต่ก็ยังไม่รู้เขาอยู่ไหน
ไม่รู้ว่ใกล้หรือไกลมองหาทุกวัน
คนที่ไม่มีใครคนที่เหงาเหมือนกับฉัน
ถึงยังไม่ได้พบกันแต่ในทุกวันนี้รู้สึกได้ว่า

เขาอาจจะมาที่นี่ แค่อู้งตรงนี้คนละเวลา
เขาอาจจะเดินเข้ามาหลังจากที่ฉันหันหลังเดินออกไป”

(ให้นานกว่าที่เคย - KLEAR, ไข่ พงศธร)

เนื้อเพลงนี้ได้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องเนื้อคู่ แสดงให้เห็นถึงการที่คนสองคนจะได้พบรักกันและครองคู่กันนั้นเป็นเรื่องของเนื้อคู่ ซึ่งถูกกำหนดไว้แล้ว เนื้อคู่คือคนที่มาเติมเต็มชีวิต และทำให้ชีวิตมีความสมบูรณ์แบบ

4.6 ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ ยกตัวอย่างเช่น

“สาธุหมั ให้เล็กกันแน่นหมั
ให้เขาตัวแน่นหมั ให้เขาบ่จริงใจแน่นหมั
สาธุหมั ให้เขาถึมแน่นหมั
อย่าได้พ้อฮักแท้ ให้เจ็บคือเฮาแน่นหมั สาธุ”

(สาธุ - Boom Boom Cash, ลำไย ไททองคำ)

เนื้อเพลงนี้ กล่าวถึงเรื่องการสาปแช่ง เป็นการกล่าวมั่งร้ายให้ผู้อื่นเป็นอันตราย ซึ่งเป็นความเชื่อว่าการให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ลงโทษหรือทำอันตรายต่อผู้ที่เป่าหมายของการสาปแช่ง คนสมัยก่อนเชื่อว่าการสาปแช่งเป็นถ้อยคำที่เต็มไปด้วยพลังอำนาจของสิ่งศักดิ์ทางศาสนา สามารถเป็นอันตรายต่อผู้ที่ถูกสาปแช่งได้

5. ภาพสะท้อนด้านคำสอน ในวรรณกรรมเพลงไทยแนวสมผสาน ปรากฏคำสอนที่สำคัญ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ลูกเจ้ากินผักตางปาย ลูกขวยจะได้กินผักตางเก้า
กำตี่แม่บอกแม่สอนเจ้า อดเอาใหญ่แล้วเนื้อลูกจาย
ดำน้าหื้อมันหันทราย นอนหงายหื้อมันหันฟ้า
วันเดือนเคลื่อนไปไผบ่ท่า ลูกหล้าใหญ่แล้วหื้ออดเอา”

(ใหญ่แล้วอดเอา - F.HERO, สุนทรี เวชานนท์, MILD-VOCALIST, ปูจ่าน ลอง

ไมค์)

เนื้อเพลงนี้แสดงให้เห็นถึงคำสอนของแม่ในเรื่องการใช้ชีวิตซึ่งเปรียบเทียบกับข้อความ “ลูกเจ้ากินผักตางปาย ลูกขวยจะได้กินผักตางเก้า” ซึ่งหมายความว่าถ้าลูกตื่นเช้าจะได้กินยอดผัก แต่ถ้าลูกตื่นสายจะได้กินก้านผัก และจากข้อความ “ดำน้าหื้อมันหันทราย นอนหงายหื้อมันหันฟ้า วันเดือนเคลื่อนไปไผบ่ท่า ลูกหล้าใหญ่แล้วหื้ออดเอา” หมายความว่า จะทำอะไรก็ต้องทำให้ถึงที่สุดเพราะเวลาไม่เคยคอยใคร โตแล้วต้องมีความอดทน

6. ภาพสะท้อนด้านความรัก คือ อารมณ์การดึงดูด และความผูกพัน (Attachment) ส่วนบุคคลอย่างแรงกล้าในบริบททางปรัชญา ความรักเป็นคุณธรรม แสดงออกซึ่งความเมตตา ความเห็นอกเห็นใจ และเสนอทั้งหมดยกของมนุษย์ และยังสามารถอธิบายได้ว่า ความรักเป็นพฤติกรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ปรากฏความรักที่สำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 การแสดงออกของความรัก ยกตัวอย่างเช่น

“ท่ามกลางเวหาหมู่ดาวร้อยพัน
จะไปให้ถึงเธอ ต้องไปให้ถึงเธอ ในสักวัน
เปรียบประจักษ์เธอไม่ต่างจากจันทร์อันแสงไกล
ที่มีกระต่ายเฝ้าหมายจันทร์และหมายปองอีกแสนตัว
มีดาวอีกแสนดวง เรือนวลส่องกว่าดาวแสงใด”

(Michael Collins - F.HERO, Boy Lomonic)

เนื้อเพลงนี้กล่าวถึงการแสดงความรักโดยการพูดอย่างตรงไปตรงมา จากข้อความ “จะไปให้ถึงเธอ ต้องไปให้ถึงเธอ ในสักวัน” แสดงให้เห็นถึงความพยายามของฝ่ายชายที่มีให้ต่อฝ่ายหญิง ถึงแม้จะมีอุปสรรค แต่ก็พยายามฝ่าฟันมันไปให้ได้

6.2 การผิดหวังในความรัก ยกตัวอย่างเช่น

“ก็คอมันแห้ง (***)เอาอีกละ)
ที่คอมันแห้งเพราะเอาแต่นอนร้องไห้
ร้องมันทุกวันตั้งแต่โดนเขาทิ้งไปเสียใจ
ได้แต่กลืนน้ำตาแต่มันไม่ดับกระหาย
คอมันเลยแห้ง (***)เอาอีกละ)
อยากดื่มสักแก้วให้ลืมว่าเคยเศร้าใจ
ขออีกสักแก้วเสร็จแล้วจะเริ่มดื่มใหม่”

(คอแห้ง - F.HERO, จ๊ะ นงผณี)

เนื้อเพลงนี้กล่าวถึงความโศกเศร้าเสียใจจากความผิดหวังในความรัก จากข้อความ “ร้องมันทุกวัน ตั้งแต่โดนเขาทิ้งไปเสียใจ” แสดงให้เห็นถึงความโศกเศร้าของฝ่ายหญิงที่ถูกฝ่ายชายทอดทิ้ง จนต้องหันมาพึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6.3 การให้กำลังใจ ยกตัวอย่างเช่น

“ชีวิตลิขิตเองไม่หวนสิ่งใดมาอุดจม
ลุกขึ้นมาเถิดเพื่อนพ้องแม้อุปสรรคมาผูกปม
ลุยไปไม่มียังตราบลมหายใจยังสุดคม
เพราะหนทางพิสูจน์ม้าและกาลเวลาพิสูจน์คน
ไม่มีน้ำมรดจากพระอาจารย์องค์ใด
จะสู้น้ำอดน้ำทนของคนไม่จ้านใจ”

(ยาว (สู้ติละ) - F.HERO, VKL, JJAZZSPER)

เนื้อเพลงนี้กล่าวถึงการปลุกเร้าอารมณ์ให้มีกำลังใจลุกขึ้นมาสู้ และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค และแสดงให้เห็นถึงการสู้ชีวิตตอนที่ยังมีโอกาส และไม่มีอะไรที่จะสามารถช่วยเราได้ นอกจากความอดทนและความไม่ยอมแพ้ของตัวเอง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเนื้อเพลง พบว่ามี 6 ด้าน คือ ด้านประเพณี ด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ด้านภาษา ด้านความเชื่อ ด้านคำสอน และด้านความรัก

จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน จำนวน 45 เพลง สรุปได้ว่า ภาพสะท้อนด้านความรักพบมากที่สุด มีเพลงที่นำเสนอจำนวน 36 เพลง เป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์การดึงดูดและความผูกพันที่มีต่อตนเองและผู้อื่น รองลงมาได้แก่ ภาพสะท้อนด้านภาษา พบ 28 เพลง แสดงให้เห็นถึงมรดกทางวัฒนธรรมที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อันดับที่สามคือ ภาพสะท้อนด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญา พบ 18 เพลง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่มนุษย์ปฏิบัติกันส่วนใหญ่ในแต่ละวัน และภูมิปัญญาที่มีความใกล้ชิดกับวิถีชีวิตของมนุษย์อันเกิดจากความคิด อันดับที่สุดคือ ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ พบ 15 เพลง เป็นกลไกภายในจิตใจของมนุษย์ที่มีความคิดหรือความรู้สึกที่คล้อยตาม เห็นดีเห็นงามด้วย นับว่าได้ปฏิบัติสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงรุ่นลูกหลาน อันดับสุดท้ายคือ ภาพสะท้อนด้านคำสอน พบ 12 เพลง นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งมีบทบาทช่วยเหลือหล่อหลอมและขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ และอันดับสุดท้ายคือ ภาพสะท้อนด้านประเพณี พบ 5 เพลง ถือเป็นแบบแผนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาเรื่องภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1. ภาพสะท้อนด้านสังคม เนื่องจากฉากทัศน์ของสังคมไทยที่ศิลปินได้ถ่ายทอดออกมาผ่านบทเพลงแสดงให้เห็นถึงความเป็นสังคมสมัยใหม่ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อความหลากหลายของสังคมไทย อีกทั้งยังเกิดจากปัจจัยในหลายด้าน เช่น การอบรมเลี้ยงดูจากผู้ปกครอง ระบบการศึกษา กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม และการสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสังคมอันประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงในด้านการเติบโตของสังคมเมือง สภาพเศรษฐกิจ โครงสร้างของประชากร ค่านิยมทางสังคมที่แตกต่างกัน จึงทำให้คนในสังคมสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงภายใต้เงื่อนไขของกาลเวลา จะเห็นได้จากศิลปินในยุคปัจจุบันที่สามารถประพันธ์บทเพลงที่ผสมผสานความเป็นเอกลักษณ์ของคนสมัยใหม่และสมัยเก่าออกมาจนกลายเป็นกระแสนิยมในปัจจุบัน เพราะมีทั้งคนที่ยังชอบฟังเพลงแนวเก่าและในขณะเดียวกันก็ได้นิยมฟังเพลงสมัยใหม่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จึงทำให้คนในสังคมได้ตอบสนองความต้องการโดยการฟังเพลงที่หลากหลายแนวในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณ์ เลอะกุล (2561) ได้กล่าวว่าจากการที่สังคมไทยได้พัฒนาตามโลกสมัยใหม่จากการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกและชาติอื่น ๆ รวมถึงการพัฒนาของเทคโนโลยีดนตรีทำให้นักดนตรีไทยบางกลุ่มได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับโลกปัจจุบัน นักดนตรีเหล่านี้พยายามต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยสมัยใหม่ พยายามคิดค้นปรับตัวเพื่อให้ดนตรีไทยสามารถเป็นที่ยอมรับเข้าถึงประชาชนมากขึ้นโดยมีการผสมผสานดนตรีไทยเข้ากับดนตรีตะวันตก และดนตรีชาติ

พันธุ์ต่าง ๆ รวมถึงการประพันธ์เพลงที่มีแนวคิดหลากหลายที่อธิบายสังคม ปรัชญาและความเป็นไปของสังคมสมัยใหม่

การที่ศิลปินได้พยายามถ่ายทอดบทเพลงออกมานอกจากจะได้รับความบันเทิง สนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์แล้วยังแฝงไปด้วยข้อคิดสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นทางสังคมยังคงเกิดขึ้นมากในปัจจุบันจนทำให้กระทบไปถึงด้านอื่น ๆ เช่น เศรษฐกิจ คุณภาพประชากร ในขณะที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาไปไกลแต่เศรษฐกิจในสังคมไทยยังไม่พัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันที่ยังคงเผชิญหน้ากับปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสวนทางกับรายได้ที่เท่าเดิม

2. ภาพสะท้อนด้านวัฒนธรรม วัฒนธรรมในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสานที่ปรากฏแสดงถึงการความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งบ่งบอกได้ว่าสังคมไทยมีการเปิดกว้างทางความคิด ทัศนคติอย่างอิสระเสรี โดยไม่ได้ตีกรอบหรือให้ความสำคัญของวัฒนธรรมในด้านใดด้านหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากด้านความรักของคนในสังคมไทยที่แสดงออกอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา และยังสะท้อนให้เห็นถึงความรักใคร่ซึ่งกันและกัน ความผูกพันของคนในฐานะพ่อแม่ลูก เพื่อน พี่น้อง หรือแม้แต่คนในสังคมเดียวกันก็ยังให้กำลังใจเพื่อสู้ชีวิตต่อไป ส่วนในด้านประเพณีและความเชื่อแสดงให้เห็นว่าคนในยุคปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับประเพณีไทยบางประเพณีในระดับน้อยแต่ก็ยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนในอดีต และในด้านภาษา ศิลปินใช้เอกลักษณ์ของตนเองผ่านภาษาเพื่อบ่งบอกถึงความเป็นคนในท้องถิ่นนั้นและบ่งบอกถึงความเป็นสมัยใหม่โดยมีการใช้ทั้งภาษาถิ่นเหนือ ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาถิ่นใต้ และภาษาต่างประเทศแสดงให้เห็นว่า ศิลปินมีความภาคภูมิใจที่จะสืบทอดวัฒนธรรมทางภาษาถิ่นผ่านบทเพลง และรับเอาวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้ามาเกิดการผสมผสานภาษา แนวดนตรี จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีความนิยมฟังเพลงแนวผสมผสานเป็นอย่างมากก่อให้เกิดการแพร่หลายทางวัฒนธรรม นับว่าเป็นการสร้างวรรณกรรมเพลงแนวใหม่ที่ถือเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม, คงสุภัญญา แพงทรัพย์ และพูนศักดิ์ กมล (2562) ได้กล่าวว่าในปัจจุบันนี้มีการผสมผสานและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะหนึ่งของแนวคิดของพหุวัฒนธรรมที่มีการพัฒนาเพื่อให้สังคมเกิดการเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายอันเรียกว่า “สังคมพหุวัฒนธรรม” ได้เกิดจากความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ความเชื่อทางศาสนา ภายใต้เงื่อนไขทางกฎหมาย พร้อมระเบียบแนวปฏิบัติใหม่จึงทำให้ประชากรมิได้ทอดทิ้งภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อและศาสนาเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน ที่มีขอบเขตระยะเวลามากกว่านี้ เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของเพลงไทยแนวผสมผสานจากอดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ควรศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมในแง่มุมอื่น ๆ ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงไทยแนวผสมผสาน

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี เลกะกุล. (2561). พัฒนาการดนตรีไทยหลัง พ.ศ. 2475. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2564, จาก http://www.culture.go.th/culture_th/mobile_detail.php?cid=11&nid=3092.
- บุญยงค์ เกศเทศ. (2525). วรรณกรรมวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ปริญทยา วงศ์กำแหงหาญ. (2557). การสื่อสารอัตลักษณ์ความเป็นวัยรุ่นในเนื้อเพลงไทยสากลค่าย กามิกาเซ่ (Kamikaze). (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม และคณะ. (2562). การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย กรณีศึกษาสังคมพหุวัฒนธรรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาคุหาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 6(2), น. 46-59.
- Dumronglerd, Jintana. (1990). Flok Music Literature. Bangkok: Thai Khadi Research Institute. Thammasat University.
- William R. Bascom. (1965). Four Function of Folklore. The Study of Folklore. Ed. Alan Dundes (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1965), pp. 279 – 298.

ศึกษากลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย
ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”

A Study Questioning Strategies in the Interview Discourse of
Kanchai Kamnerdploy in the Talk show “Hone-Krasae”

Received: March 10,2022

Revised: June 10,2022

Accepted: June 23,2022

ประภาสิริ ปักอินทรีย์¹,กนกกาญจน์ วรสีหะ²

Prapasiri Pakinsee¹,Kanokkarn Waraseeha²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” โดยผู้วิจัยศึกษาเทปบันทึกการโหนกระแสร้อยหลัง จากเว็บไซต์ยูทูบ ช่องโหนกระแส (Hone-Krasae) Official ที่ออกอากาศในระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2564 และคัดเลือกเฉพาะเทปที่มีจำนวนการเข้าชม 1 ล้านครั้งขึ้นไป (อ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2564) จำนวน 14 ตอน ผลการวิจัยพบว่ากรรชัย กำเนิดพลอย ใช้กลวิธีการถามที่หลากหลายใน ปริจเฉทการสัมภาษณ์รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ต้องการจากการสัมภาษณ์ ทั้งสิ้น 9 กลวิธี ได้แก่ 1) การถามย้ำ 2) การตั้งคำถามต่อเนื่อง 3) การถามขึ้นนำคำตอบ 4) การถามใน ลักษณะยั่วอารมณ์ 5) การถามแย้ง 6) การถามในลักษณะสรุปประเด็นคำตอบ 7) การถามโดยใช้ถ้อยคำ สั้น ๆ 8) การถามโดยใช้รูปประโยคขอร้อง และ 9) การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมติ รวมถึงใช้กลวิธีเสริม การถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ช่วยให้การสัมภาษณ์บรรลุวัตถุประสงค์ ตามที่กรรชัยต้องการ ทั้งสิ้น 6 กลวิธี ได้แก่ 1) การหยอกเย้าหรือการกล่าวตลก 2) การตัดบท 3) การ ทวนคำตอบ 4) การแทรกหรือเสริมคำตอบ 5) การสรุปประเด็นของการสัมภาษณ์ และ 6) การแสดง อารมณ์และความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์

คำสำคัญ : กลวิธีการถาม,ปริจเฉทการสัมภาษณ์,กรรชัย กำเนิดพลอย,โหนกระแส

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000
Bachelor of Education program students Department of Thai Language, Nakhon Ratchasima
Rajabhat University, Nakhon Ratchasima, 30000 Thailand

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา นครราชสีมา 30000
Assistant professor, Chairman of Bachelor of Education Program Department of Thai Language,
Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima, 30000 Thailand
Corresponding author, e-mail : 6180107107.nrru.ac.th

Abstract

This research aims at studying of questioning strategies in the interview discourse of Kanchai Kamnerdploy in the talk show, “Hone-Krasae” The researcher study the retrospective tape from the YouTube website, “Hone-Krasae” (Hone-Krasae) Official that aired between May - July 2021, and selected only tapes which have 1 million views or more. (Refer to information as on September 2, 2021), there were 14 episodes of the interview in talk shows “Hone-Krasae”. The results revealed that Kanchai Kamnerdploy chose various questioning strategies in the interview discourse of the talk show, “Hone-Krasae”, asking for the information needed from the interview. The results revealed that the 9 questioning strategies are: 1) repeating a question, 2) using a follow-up question, 3) guiding to certain answer, 4) asking as provocation, 5) stating counter evidence, 6) using an information checking question, 7) using a short-question, 8) stating a request, and 9) using a hypothetical question. It including the use of the supportive questioning strategies in the interview discourse of the talk show, “Hone-Krasae”, to help Kanchai achieve the objectives of the interview as he wanted. The results revealed that the 6 support questioning strategies are: 1) teasing or joking, 2) cutting short the irrelevant, 3) repeating the answers, 4) showing support, 5) summarizing, and 6) expressing emotions or sympathy.

Keywords: Questioning strategies, Interview discourse, Kanchai Kamnerdploy, Hone-Krasae

บทนำ

การสัมภาษณ์ถือเป็นการสื่อสารเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการด้วยวิธีการใช้คำถาม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในสังคมปัจจุบัน อีกทั้งการสัมภาษณ์เป็นปริมณฑลการสนทนาในรูปแบบหนึ่งที่พบเห็นกันอยู่เป็นประจำ ซึ่งแตกต่างจากการสนทนาในรูปแบบอื่นในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ เป็นการสนทนาที่คู่สนทนาฝ่ายหนึ่งจะตั้งคำถามเพื่อต้องการทราบเรื่องราวในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากอีกฝ่าย ซึ่งเป็นฝ่ายผู้สัมภาษณ์ และอีกฝ่ายเป็นผู้ตอบ ซึ่งเป็นฝ่ายผู้ให้สัมภาษณ์ หากกล่าวถึงการสัมภาษณ์เพื่อการสื่อสารมวลชน ย่อมเป็นที่รู้จักของบุคคลส่วนใหญ่ ในปัจจุบันรายการสนทนาทางโทรทัศน์หรือทอล์กโชว์ (talk show) เป็นรายการโทรทัศน์อีกประเภทหนึ่งที่มีผู้นิยมรับชม ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการสร้างสรรค์รายการสนทนาทางโทรทัศน์หรือทอล์กโชว์ (talk show) ให้ได้รับความนิยมและเป็นที่จดจำของผู้ชม คือ ผู้ดำเนินรายการ ต้องเหมาะสมกับลักษณะของรายการ มีทักษะในการพูด การฟัง สามารถจับประเด็นได้ดี มีบุคลิกที่ดี มีความรอบรู้ในเรื่องราวที่สนทนา มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีไหวพริบปฏิภาณ กล้าพูด และมีความเชื่อมั่นในข้อเท็จจริง

รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” เป็นรายการแบบฮาร์ดทอล์ก (Hard Talk) รูปแบบรายการสนทนาที่จริงจัง มุ่งขุดประเด็นที่สำคัญ ๆ ออกมา เนื้อหารายการมักจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวของสังคม การเมือง มุมมองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ (วัชรระ แววุฒินันท์, 2548) ดำเนินรายการโดยกรชัย กำเนิดพลอย ซึ่งสามารถเชิญแขกรับเชิญที่กำลังมีเรื่องราวกันอยู่ในขณะนั้นมาพูดคุย ถกเถียงหาข้อเท็จจริง ทำให้เป็นรายการที่สนุกและได้ใจผู้ชมอย่างมาก รวมถึงส่วนที่สำคัญอีกประการ คือ การเลือกใช้

กลวิธีการถามในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่ปรากฏในรายการ เนื่องจากแบบสัมภาษณ์และบริบทของประเด็นต่าง ๆ ที่พูดคุยแตกต่างกันในแต่ละวัน กรรชัย กำเนิดพลอย สามารถเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ กับคำถามที่แทนความรู้สึกร่วมของผู้ชมได้เป็นอย่างดี ตรงประเด็น กล่าวถึงในสิ่งที่ผู้ชมอยากรู้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง หรือมีการนำเสนอเรื่องราวอย่างเป็นกลาง ตรงไปตรงมา เพื่อเป็นกระบอกเสียงของสังคมที่ผู้คนสามารถพึ่งพาได้ ส่งผลให้ผู้ชมรายการได้รับข้อเท็จจริง มุมมองต่าง ๆ จากเรื่องราวต่าง ๆ ตามความเป็นจริงได้ตรงความต้องการและพฤติกรรมผู้บริโภคข่าวสารของคนในสังคมปัจจุบัน ด้วยความสามารถและความโดดเด่นในการถามและการดำเนินรายการของกรรชัย กำเนิดพลอย ทำให้เขาได้รับรางวัลด้านผู้ดำเนินรายการดีเด่นจากเวทีประกาศรางวัลทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ในปีนี้และยังได้รับความชื่นชอบและถูกกล่าวชื่นชมในการดำเนินรายการโหนกระแส ผ่านโซเชียลมีเดียเป็นประจำดังตัวอย่างต่อไปนี้

“พี่หนุ่มเป็นพิธีกรที่เก่งมาก ๆ ครับ ติดตามและวิเคราะห์ตามตลอด คึกคักทุกคดี พุดฉะฉานไม่ได้สักแต่อ่าน ชื่นชมมาก ๆ ครับ”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ทูป @Gunick foodpanda bangsing in phuket, มิถุนายน 2564)

“ชื่นชมคุณหนุ่มมาก ๆ ครับ ดำเนินรายการได้ยอดเยี่ยมมากครับ สามารถมีแนวปฏิบัติขั้นตอนวิธีการใช้คำถามที่ดีมากครับ”

(ที่มา : บัญชีผู้ใช้ทูป @ไข่แดง ทองจินดา, กรกฎาคม 2564)

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าผู้ชมส่วนใหญ่ชื่นชอบการตั้งคำถามของกรรชัย กำเนิดพลอย ในการดำเนินรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ซึ่งมีความน่าสนใจแตกต่างจากผู้ดำเนินรายการท่านอื่น ๆ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่ากลวิธีการถามของผู้ดำเนินรายการเป็นส่วนสำคัญหลักที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงของประเด็นต่าง ๆ และทำให้รายการโหนกระแสได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการถามในบริบทการสัมภาษณ์ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” เพื่อให้เข้าใจกลวิธีการถามของกรรชัย กำเนิดพลอย ที่สามารถทำให้รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ได้รับความนิยมมากจากผู้บริโภคข่าวสารในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษาวิธีการถามในบริบทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”
- 2) ศึกษาวิธีการเสริมการถามในบริบทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกลวิธีการถามในบริบทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ที่ออกอากาศในระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2564 จำนวน 14 ตอน โดยเลือกศึกษาจากเว็บไซต์ทูป www.youtube.com ช่องโหนกระแส (Hone-Krasae) Official ทั้งนี้จำนวนตอน ทั้ง 14 ตอน ที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเนื่องจากเป็นตอนที่ได้รับความนิยมจากผู้ชม ซึ่งแต่ละตอนมีจำนวนการเข้าชม 1 ล้านครั้งขึ้นไป อ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ศึกษากลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะกลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกการรายการโหนกระแส โดยเลือกศึกษาย้อนหลังจากเว็บไซต์ ยูทูบ www.youtube.com ช่องโหนกระแส (Hone-Krasae) Official ที่ออกอากาศในระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2564 จำนวน 14 ตอน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกเฉพาะเทปรายการโหนกระแสในแต่ละตอนมีจำนวนการเข้าชม 1 ล้านครั้งขึ้นไป อ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2564 ซึ่งจัดเรียงลำดับเทปที่มีจำนวนการเข้าชมจากมากไปหาน้อย

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการใช้ภาษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการถามปริศนาการสัมภาษณ์ทางรายการโทรทัศน์

2. การจัดการข้อมูล

2.1 นำข้อมูลบทสัมภาษณ์จากเทปบันทึกการรายการโหนกระแส ที่ออกอากาศในระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2564 จำนวน 14 ตอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษา ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกเฉพาะเทปรายการโหนกระแสในแต่ละตอนมีจำนวนการเข้าชม 1 ล้านครั้งขึ้นไป อ้างอิงข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2564 มาทำการถ่ายถอดเป็นตัวอักษรประกอบเครื่องหมายพิเศษของปริศนาการสัมภาษณ์ตามแบบประไพพรรณ พิงฉิม (2542, น. 4) ซึ่งพัฒนามาจากวิธีการถ่ายเสียงของเลวินสัน จากนั้นบันทึกข้อมูล และตรวจทานความถูกต้อง

2.2 หลังจากถ่ายถอดข้อมูลบทสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นว่าถ้อยคำใดบ้างที่ใช้เจตนาถาม โดยใช้ทฤษฎีวัจนกรรมและปริบทการสัมภาษณ์ช่วยในการตัดสินใจ

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษากลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์จากแนวทางการศึกษากลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ของ ประไพพรรณ พิงฉิม (2542) และ กมลวรรณ ปกรณ์ขจรนาวิน (2549) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการเชิงคุณภาพ และจำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

4.1 วิเคราะห์กลวิธีการถามในปริศนาการสัมภาษณ์ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ได้แก่ การถามย้ำ การตั้งคำถามต่อเนื่อง การถามชี้้นำคำตอบ การถามในลักษณะยั่วอารมณ์ การถามแย้ง การถามในลักษณะสรุปประเด็น การถามโดยใช้ข้อความสั้น ๆ การถามโดยใช้ประโยคขอร้อง และการตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมติ

4.2 วิเคราะห์กลวิธีเสริมการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ได้แก่ การยกย่องหรือการกล่าวติดตลก การทวนคำตอบ การตัดบท การแทรกหรือเสริมคำตอบ และการสรุปประเด็นของการสัมภาษณ์

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาที่ได้โดยแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ อย่างครอบคลุม ตรวจสอบความถูกต้องว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่ การสรุปผลการศึกษานำเสนอในรูปของการพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) ตลอดจนมีการอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงกลวิธีการถามและกลวิธีเสริมการถาม ที่ทำให้การถามบรรลุตามวัตถุประสงค์ ในปริจเฉทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”
- 2) ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” นำมาใช้พัฒนาทักษะการเป็นผู้ดำเนินรายการต่าง ๆ

ผลการศึกษา

1. กลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”

จากการศึกษาพบว่ากรรชัย กำเนิดพลอย ใช้กลวิธีการถามในปริจเฉทการสัมภาษณ์รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ทั้งสิ้น 9 กลวิธี ได้แก่

1.1 การถามย้ำ

การถามย้ำ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์ตั้งคำถามใหม่ในประเด็นเดิมหลังจากที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้คำตอบไว้และเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบคำถามนั้นอีกครั้งเพื่อยืนยัน จากการศึกษาพบว่ากรรชัยใช้กลวิธีการถามย้ำด้วยลักษณะเด่น ๆ 3 ลักษณะ ได้แก่ การถามย้ำคำถามของผู้สัมภาษณ์ การถามย้ำโดยใช้คำแสดงการขอคำตอบอย่างตรงไปตรงมา และการถามย้ำคำตอบของผู้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1) การถามย้ำคำถามของผู้สัมภาษณ์

การซ้ำคำถามในการถามหลายครั้งต่อกัน เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำถามนั้นสำคัญ ผู้สัมภาษณ์จำเป็นต้องถามและต้องได้คำตอบจากคำถามนั้นด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน งานเข้า “พระมหาสมปอง” โดนมหาเถรสมาคมตรวจสอบ หลังแห่การเมือง – รีวีลสินค้า

ถ. : สึกใหม่ ต้องสึกใหม่ อย่างนี้สึกใหม่อะ. (พนมมือ)

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามด้วยถ้อยคำเดิมในผลัดคำถามเดียวกัน ด้วยคำว่า “สึกใหม่” ถึง 3 ครั้งด้วยกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำถามนั้นมีความสำคัญมาก และผู้ให้สัมภาษณ์จะต้องตอบคำถามนี้

2) การถามย้ำโดยใช้คำแสดงการขอคำตอบอย่างตรงไปตรงมา

ผู้สัมภาษณ์จะใช้คำแสดงการขอคำตอบอย่างตรงไปตรงมา เพื่อชี้ให้เห็นว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการคำตอบในประเด็นนั้นอย่างชัดเจน จากการศึกษาพบว่า กรรชัยใช้คำแสดงการขอคำตอบอย่างตรงไปตรงมา เช่น พี่ถามจริง ๆ เอาจริง ๆ จริง ๆ แล้ว ตกลง เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน รู้จัก “เอ้ BOTCASH” โปรดิเวเซอร์มือทอง หยิบวลีดังมาทำเพลง ยอดติดตามนับล้านวิว

- ถ. : อ่าไอเค พี่ถามจริง ๆ เอะ เอาเสียงคนนั้นคนนี้เขามาทำเป็นเพลง เคยถูกเขาฟ้องบ้างไหม. (หัวเราะ)

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 23 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามย้ำโดยใช้คำแสดงการขอคำตอบอย่างตรงไปตรงมาว่า “พี่ถามจริง ๆ เอะ” เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการคำตอบที่อธิบายอย่างชัดเจน ทั้งนี้ด้วยคำถามนี้อาจส่งผลกระทบต่อผู้ให้สัมภาษณ์ได้ จึงต้องให้ผู้ให้สัมภาษณ์ชี้แจงประเด็นนี้

3) การถามย้ำคำตอบของผู้สัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์จะนำคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบไว้มาใช้เป็นคำถามด้วยถ้อยคำเดิม เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยืนยันคำตอบนั้นอีกครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน งานเข้า “พระมหาสมปอง” โดนมหาเถรสมาคมตรวจสอบ หลังแซะการเมือง – รีวิวสินค้า

- ถ. : อ้อ. เนี่ยครับ.
ด.1 : อันนี้แหละที่เป็นประเด็น.
ถ. : อันนี้ที่เป็นประเด็น.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยใช้กลวิธีการถามย้ำคำตอบของผู้สัมภาษณ์ โดยนำคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ที่ได้ตอบไว้ มาถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ได้ยืนยันคำตอบ

1.2 การตั้งคำถามต่อเนื่อง

การตั้งคำถามต่อเนื่อง คือ การถามคำถามต่อเนื่องในทันทีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามแรกเสร็จสิ้น เกิดขึ้นในช่วงเงียบของการเปลี่ยนผลัดการพูดที่สั้นมากหรือแทบไม่มีช่วงเงียบเลย จากการศึกษาพบว่า กรรชัย กำเนิดพลอย ใช้กลวิธีการตั้งคำถามต่อเนื่อง ในการสัมภาษณ์ในรายการ “โหนกระแส” หลายครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน รู้จัก “เอ้ BOTCASH” โปรดิเวเซอร์มือทอง หยิบวลีดังมาทำเพลง ยอดติดตามนับล้านวิว

- ถ. : วันนี้อยู่เบื้องหลังใครบ้างไหม หรือว่า...
ด. : เบื้องหลังก็ทำครับ.
ถ. : **Z** ทำ ทำให้ใครบ้าง.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 23 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยตั้งคำถามต่อเนื่องโดยทันทีจากผู้ให้สัมภาษณ์หลังจากที่ได้คำตอบว่าผู้ให้สัมภาษณ์นั้นมีการทำงานเบื้องหลังด้วย โดยใช้คำถามว่า “ทำ ทำให้ใครบ้าง” เป็นการตั้งคำถามต่อเนื่องที่ไม่มีการเว้นระยะเลย

1.3 การถามขึ้นนำคำตอบ

การถามแบบขึ้นนำคำตอบ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์ตั้งคำถามในลักษณะขึ้นนำคำตอบหรือแนะความบางอย่างแก่ผู้สัมภาษณ์ ผู้เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบตามแนวทางที่วางไว้ ซึ่งช่วยให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปได้อย่างกระชับ รวดเร็ว และเป็นไปตามลำดับที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ จากการศึกษา พบว่ากรรชัยใช้กลวิธีการถามขึ้นนำคำตอบด้วยลักษณะเด่น ๆ 2 ลักษณะ ได้แก่ การกล่าวคำตอบในคำถาม และการใช้คำบอกการถามเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบรับ ดังต่อไปนี้

1) การกล่าวคำตอบในคำถาม

การที่ผู้สัมภาษณ์กล่าวคำตอบที่ต้องการไว้ในคำถาม จึงถามเพื่อแนะนำให้ผู้สัมภาษณ์ตอบตามเนื้อความนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน งานเข้า “พระมหาสมปอง” โดนมหาเถรสมาคมตรวจสอบ หลังแซะการเมือง – รีวิวสินค้า

ถ. : ไม่แต่ที่นี้เดียวก่อน เอาจี๋ เอา ๆ ๆ ๆ พระอาจารย์เอาจริง ๆ เลย ที่ ๆ ๆ ท่านไปเจอนายกตุ๋นนี่, คือพระอาจารย์ไปขอแล้วด้วย.

ต.1 : ขอแล้วด้วย.

(ข้อมูล : รายการโทรทัศน์กระแส ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยใช้กลวิธีการถามขึ้นคำตอบ โดยกล่าวคำตอบในคำถามที่อยู่ในรูปของประโยคบอกเล่าว่า “ขอแล้วด้วย” เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ตอบตามเนื้อความที่อยู่ในคำถามข้างต้น

2) การใช้คำบอกการถามเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบรับ

การที่ผู้สัมภาษณ์พูดถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วจึงตามด้วยคำบอกการถามว่า “ใช่ไหม” หรือ “ถูกไหม” ต่อท้ายเนื้อความนั้นซึ่งผู้สัมภาษณ์พอจะทราบเรื่องราวมาบ้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน กระชายขาวมาแล้ว เผยผลบรรเทาโควิด-19 ได้หรือไม่ ?

ถ. : อาจารย์ครับ. อาจารย์นี้ทำทั้ง เอ่อ :: แผนปัจจุบันแล้วก็แผนไทยด้วยใช่ไหมครับ.

ต. : ครับ ใช่ครับ.

(ข้อมูล : รายการโทรทัศน์กระแส ประจำวันที่ 21 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยพอจะทราบข้อมูลเบื้องต้นมาว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานด้านการแพทย์ทั้งแพทย์แผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทย แต่ต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบรับเพื่อยืนยันข้อมูลนั้น กรรชัยจึงถามด้วยคำบอกการถามว่า “ทำทั้ง เอ่อ :: แผนปัจจุบันแล้วก็แผนไทยด้วยใช่ไหมครับ” เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบรับว่า “ครับ”

1.4 การถามในลักษณะยั่วอารมณ์

เป็นการตั้งคำถามด้วยถ้อยคำที่ตรงไปตรงมา กระตุ้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดปฏิกิริยาหรือเกิดอารมณ์ความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อคำถามนั้น โดยสังเกตได้จากอากัปกริยาหรือถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ในการตอบคำถาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน อะไรคือสาเหตุทำ “ลุงพล” เกม!

ถ. : คือหมอบลาผมถามหน่อย วันนี้เขาถูกจับแล้ว คุณเคยประกาศไม่ใช่หรือจะเอาเงินสิบ ล้านไปประกันเขาอะ.

ท.2 : อันนั้นมันช่วงแรก คุณหนุ่มไม่ได้เป็นแฟนคิซิมพูใช่ไหม มันช่วงแรกไงครับคุณหนุ่ม กรรชัย ครับ, (เสียงดัง น้ำเสียงสูงและมีสีหน้าจริงจัง)

(ข้อมูล : รายการโทรทัศน์กระแส ประจำวันที่ 3 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์ในลักษณะยั่วอารมณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ โดยกล่าวอ้างถึงถ้อยคำที่ผู้ให้สัมภาษณ์เคยกล่าวไว้มาใช้เป็นคำถามอีกครั้ง สังเกตได้ว่าผู้ให้สัมภาษณ์ตอบ คำถามเสียงดัง เสียงสูงและมีสีหน้าแววตาจริงจังหรือมีอาการฉุนเฉียว นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีอาการในด้านลบต่อคำถามของกรรชัย

1.5 การถามแย้ง

การถามแย้ง คือ ผู้สัมภาษณ์แสดงออกอย่างชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยหรือไม่เชื่อคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ จึงเกิดคำถามย้อนกลับอย่างทันทีทันใด จากการศึกษาพบว่ากรรชัยใช้พฤติกรรมการถามแย้งด้วยลักษณะเด่น ๆ 3 ลักษณะ ได้แก่ การถามแย้งจากข้อมูลที่มี การถามแย้งโดยอ้างบุคคลอื่น และการถามแย้งจากการตั้งข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

1) การถามแย้งจากข้อมูลที่มี

การที่ผู้สัมภาษณ์ถามแย้งคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการใช้ข้อมูลที่มีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบมาและมั่นใจว่าเป็นข้อเท็จจริงถามในคำถามด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน เสียงแตก หว่ยอลวน ใครเป็นเจ้าของกันแน่!

ท.4 : ไม่ถูกค่ะ ไม่ใช่, เพราะว่าก่อนหน้านี้หนูไม่ได้รับตัวแทนค่ะ.

ถ. : แล้วทำไมมันมีหลักฐานว่าหนูไปดึงเขามาเป็นตัวแทนอยู่ในกลุ่มไลน์ละ.

ท.4 : คือในกลุ่มไลน์นี่คืออัปเดตห่วยเฉย ๆ ค่ะพี่หนุ่ม.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 28 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยพยายามคาดคะเนคำตอบในประเด็นที่มีข้อถกเถียงระหว่างคู่กรณี ทั้ง 2 ฝ่าย เรื่องการเป็นตัวแทนขาลอตเตอรี่หรือไม่ ซึ่งแต่ละฝ่ายให้ข้อมูลไม่ตรงกัน ฝ่ายที่ปฏิเสธว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้เป็นตัวแทนขายของตนเอง และตนเองก็ไม่เคยรับตัวแทนขายด้วย หลังจากที่กรรชัยได้ฟังคำตอบดังกล่าว รู้สึกว่าจะเป็นไปได้อย่างไรว่าอีกฝ่ายไม่ใช่ตัวแทน เพราะกรรชัยเองก็ได้รับเอกสารที่เป็นหลักฐานว่า อีกฝ่ายได้เข้าไปเป็นตัวแทนจริง ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้กรรชัยจึงตั้งคำถามแย้งในลักษณะว่า ถ้าไม่ใช่ตัวแทน “แล้วทำไมมันมีหลักฐานว่าหนูไปดึงเขามาเป็นตัวแทนอยู่ในกลุ่มไลน์”

2) การถามแย้งโดยอ้างบุคคลอื่น

การที่ผู้สัมภาษณ์ถามแย้งโดยอ้างถึงบุคคลอื่น ทั้งอ้างแบบระบุชื่อและไม่ระบุชื่อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน อะไรคือสาเหตุทำ “ลุงพล” เกม!

ถ. : อย่างโทษนะฮะ นายตั้มเขาบอกว่า โอ้ยมันจะไปเข้าได้ไง มีพยานหลักฐานหรือ ว่าเห็นเขาพรากไป.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 3 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์ว่าข้อกล่าวหาแรกที่ตำรวจแจ้งต่อผู้ต้องหาคือ การพรากเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี ไปจากบิดามารดา โดยปราศจากเหตุอันควร ข้อกล่าวหาดังกล่าวเข้าข่ายการกระทำของผู้ต้องหาหรือไม่ ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบว่า “เข้าอยู่แล้ว” กรรชัยที่เคยฟังการสัมภาษณ์ของ

นายตั้ม ซึ่งข้อมูลทั้งสองฝ่ายไม่ตรงกัน จึงถามแย้งโดยอ้างถึงคำกล่าวของนายตั้มว่า “มันจะไปเข้าได้ไง มีพยานหลักฐานหรือว่าเห็นผู้ต้องหาพราก” เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ชี้แจงเหตุผลให้ชัดเจนมากขึ้น

3) การถามแย้งโดยการตั้งข้อสังเกต

การที่ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามแย้งคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการประมวลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์หรือข้อมูลจากผู้สัมภาษณ์ทราบมา มาตั้งเป็นข้อสังเกต ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน สิริว่าไง? นายก จวก เอาผู้ต้องหาคืนน้องชมพู่มาแถลงข่าวสู้คดีที่สภา

ถ. : แต่อันนี้ขอโทษนะนายตั้มผมขออนุญาตพูดแบบตรงไปตรงมานะ อันนี้เป็นผู้ต้องหา

แต่ถ้าเกิด กมธ. เปิดทางให้ผู้ต้องหาเข้าไปร้องเรียนได้ ต่อไปผู้ต้องหาทั่วประเทศ

ไม่ต้องเข้าไปร้องหรืออะ

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 10 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ถึงประเด็นที่ กมธ. อนุญาตให้ลงพลหรือผู้ต้องหาในคดีฆาตกรรมเข้าไปเรียกร้องความยุติธรรมให้ตน กรรชัยจึงใช้กลวิธีการถามแย้งในลักษณะของการตั้งข้อสังเกตประกอบกับข้อมูลที่ตนมีอยู่ว่า “ถ้าเกิด กมธ. เปิดทางให้ผู้ต้องหาเข้าไปร้องเรียนได้ ต่อไปผู้ต้องหาทั่วประเทศไม่ต้องเข้าไปร้องหรืออะ” เป็นการถามแย้งโดยใช้คำเชื่อมว่า “แต่” ขึ้นต้นประโยค ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์อธิบายขยายความสิ่งที่ กรรชัยแย้งให้ชัดเจนและมีเหตุผล

1.6 การถามในลักษณะสรุปประเด็น

การถามในลักษณะสรุปประเด็น คือ การที่ผู้สัมภาษณ์นำคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์มาสรุปประเด็นแล้วตั้งเป็นคำถามใหม่อีกครั้ง จากการศึกษาพบว่า กรรชัย กำเนิดพลอย ใช้กลวิธีการถามในลักษณะสรุปประเด็นหลายครั้ง ด้วยลักษณะเด่น ๆ 3 ลักษณะ ได้แก่ การถามในลักษณะสรุปประเด็น คำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ การถามในลักษณะสรุปบางประเด็นคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ และการถามในลักษณะสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง ดังต่อไปนี้

1) การถามในลักษณะสรุปประเด็นคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

การที่ผู้สัมภาษณ์สรุปประเด็นสำคัญของคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์เอาไว้ยาว ๆ ให้กระชับขึ้น โดยนำการสรุปประเด็นคำตอบนั้นมาตั้งเป็นคำถาม ถามผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง และให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบรับหรือปฏิเสธ เพื่อยืนยันความถูกต้อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน “ไชยพล” END GAME ปิดฉากคดีน้องชมพู่ จากชาวบ้านสู่คนดังและกำลังเป็นผู้ต้องหา!!

ต. : โอ้ ทำไว้ตั้งแต่ก่อนปีใหม่,

ถ. : ก่อนปีใหม่,

ต. : ใช่,

ถ. : แสดงว่าคือพี่อ๋กำลังจะบอกว่าเขาจะจับลงพลตั้งแต่ก่อนปีใหม่แล้ว,

ต. : ใช่,

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 10 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยสรุปประเด็นคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ที่กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์ว่า ทราบนานหรือยังที่จะมีการออกหมายจับคนร้ายในคดีฆาตกรรม ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการทำภาพไว้ว่าใครคือคนร้ายที่จะมีการออกหมายจับ หลังจากที่กรรชัยดูภาพดังกล่าวแล้ว จึงถาม

ผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งว่า ทำภาพดังกล่าวไว้ตั้งแต่เมื่อใด ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบว่า ทำไว้ตั้งแต่ก่อนปีใหม่ กรรชัย จึงได้นำประเด็นคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์มาสรุปให้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่งว่า “แสดงว่าเป็นที่อ้างกำลังจะบอกว่าเขาจะจับลุงพลตั้งแต่ก่อนปีใหม่แล้ว” เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่กรรชัยสรุป

2) การถามในลักษณะสรุปบางประเด็นของคำตอบผู้ให้สัมภาษณ์

การที่ผู้สัมภาษณ์สรุปบางประเด็นที่เห็นว่าสำคัญของคำตอบผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อขยายความคำตอบให้ชัดเจนมากขึ้น โดยนำบางประเด็นของคำตอบนั้นมาตั้งเป็นคำถาม ถามผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน กระชายขาวมาแล้ว เผยผลบรรเทาโควิด-19 ได้หรือไม่ ?

ด. : ...โอ้โฮ! การแพทย์แผนไทยนี้ เรามืออะไรที่ลึกซึ้งมาก, ทั้งลึกซึ้งแล้วก็เป็เหตุเป็นผล มีหลักวิชาอยู่. นะครับ เหตุเป็นผล มีหลักวิชาอยู่. นะครับ เพราะงั้นสมุนไพรที่เอามาเป็นยาของตำราในแพทย์แผนไทยเนี่ย ครับ. จริง ๆ แล้วก็ได้รับการพิสูจน์มาเรื่อย ๆ ว่ามันมีประโยชน์ในทางวิทยาศาสตร์นะครับ.

ถ. : ครับผม ก็คือมีการวิเคราะห์ (เน้นเสียง) ทุกสิ่งทุกอย่างกัน. (ถูกไหมฮะ,
ด. : ใช่ครับ. คือมองละเอียด.)

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 21 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามถึงเรื่องก่อนหน้านี้ผู้ให้สัมภาษณ์ทำงานด้านการแพทย์แผนปัจจุบัน จากนั้นจึงได้ทำงานด้านการแพทย์แผนไทยด้วย ผู้ให้สัมภาษณ์ก็ได้ตอบคำถาม ขยายความถึงที่มาที่ไปให้ชัดเจน ซึ่งกรรชัยได้มุ่งไปที่ประเด็นที่เห็นว่าน่าสนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นของรายการในวันนี้ด้วย จึงได้สรุปประเด็นนี้ว่าสมุนไพรที่นำมาใช้ในการแพทย์แผนไทยก็มีการศึกษาวิเคราะห์ทุกอย่าง และถามกลับโดยใช้คำบอกการถาม ว่า “ถูกไหมฮะ” เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยืนยันข้อมูลที่สรุปด้วย

3) การถามในลักษณะสรุปประเด็นสำคัญของเรื่อง

การที่ผู้สัมภาษณ์นำเนื้อหาของการสัมภาษณ์ที่ได้จากการถามคำถามหลายคำถามก่อนหน้านี้ มาสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ แล้วตั้งเป็นคำถาม ถามผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน งานเข้า “พระมหาสมปอง” โดนมหาเถรสมาคมตรวจสอบ หลังแซะการเมือง – รีวีลสินค้า

ถ. : อันนี้คือหนึ่งแล้วนะฮะ สองเหมือนพระอาจารย์เองยังค้างคาใจเกี่ยวกับเรื่องราวของเรือดำน้ำ แล้วก็ยังมีการไปแซะอีกอันหนึ่งคือบอกว่า เอ่อ ชื่อทำไมเรือดำน้ำ ตอนนี้นี้ยะเอาเงินเนี่ยมาซื้อเตี๋ยก่อน อ่า...

ด.1 : อ่างั้นอ่างั้น เตี๋ยไม่พอก็ซื้อมาลิ้งล้านเตี๋ย

ถ. : ชื่อทำไม... อ่าลองฟัง ลองฟัง, (คลิปวิดีโอขึ้น) อ้อ เนี่ยครับ,

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 21 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยกล่าวถึงประเด็นที่มีคลิปของพระมหาสมปองแซะรัฐบาลชื่อเรือดำน้ำ เมื่อจบคลิปแรก กรรชัยก็ได้กล่าวสรุปประเด็นว่า นี่คือนี้อีกคลิปแรกและมีอีกคลิปที่สองที่ยังมีการกล่าวถึง

รัฐบาลซื้อเรือดำน้ำ จนเป็นสาเหตุให้มีการตรวจสอบพระมหาสมปองถึงความเหมาะสม ซึ่งเป็นการสรุปว่ามีประเด็นสำคัญใดบ้าง ก่อนที่จะมีการถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ต่อไป

1.7 การถามโดยใช้ถ้อยคำสั้น ๆ

การถามโดยใช้ถ้อยคำสั้น ๆ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามโดยใช้ถ้อยคำสั้น ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องกล่าวจบประโยค แต่ผู้สัมภาษณ์ก็สามารถสื่อความกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ ช่วยให้การถาม-ตอบ กระชับ ไม่ยืดเยื้อ อีกทั้งยังเป็นไปตามลำดับที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน แม่น้ำหนึ่งมาแล้ว ยอมเปิดใจทำไมจึงถูกจับ ชดกลับวันนี้ขอแจ้งความบ้าง!!

ต.1 : มันก็หลายวุดแล้วอะพี่. ถ้าเป็นปีนี้นั้นก็หลายวุดติด. คือปีนี้เป็นปีที่ตั้งมาก ๆ อะ.

ถ. : กึ่งวุดประมาณ.

ต.1 : ประมาณ...

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 17 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยใช้กลวิธีการใช้คำถามสั้น ๆ กับผู้ให้สัมภาษณ์ว่า “กึ่งวุดประมาณ” ซึ่งเป็นคำถามที่รูปประโยคยังไม่สมบูรณ์ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถเข้าใจได้ ทำให้การถามตอบกระชับ

1.8 การถามโดยใช้รูปประโยคขอเรื่อง

การถามโดยใช้รูปประโยคขอเรื่อง คือ การที่ผู้สัมภาษณ์ขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้รูปประโยคขอเรื่องในการถาม เป็นการให้อิสระกับผู้ให้สัมภาษณ์ในการเล่าเรื่อง อย่างเต็มที่ และลำดับความเอง โดยสังเกตว่ากรรชัยใช้คำต่อไปนี้ คือ “ลอง” และ “หน่อย” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน เสียงแตก หวอยลวน ใครเป็นเจ้าของกันแน่!

ถ. : เหตุการณ์มันเป็นยังไงครับ. ลองเล่าให้พี่ฟังหน่อยครับ.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 28 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์ในลักษณะขอเรื่องให้ผู้ให้สัมภาษณ์เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบอย่างอิสระ ไม่คาดคั้นหรือเร่งเร้าคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยกรรชัยใช้รูปประโยคขอเรื่องในการถามว่า “ลองเล่าให้พี่ฟังหน่อยครับ”

1.9 การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมติ

การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมติ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์สมมติเหตุการณ์ที่คิดว่ามีโอกาสดังขึ้นได้หรือหากเป็นไปได้ให้ผู้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สมมติขึ้น เป็นการกระตุ้นให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบและทำให้ผู้สัมภาษณ์ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน อัยการตั้ง เชื้อ! “คดีลุงพล” สู้กันยาว ชี้ตำรวจหลักฐานไม่แน่น...ไม่จับ!

ถ. : อ้อ. ถ้าอย่างนี้ ในมุมมองนายต๋ม ถ้าเขาสู้เขาจะสู้มุมไหน.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 4 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นที่ตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาว่า ลุงพลจะสู้หรือแย้งข้อกล่าวหาดังกล่าว ต้องสู้หรือแย้งด้วยเหตุผลใดเพื่อให้ลุงพลพ้นข้อกล่าวหาดังกล่าว การใช้กลวิธีการตั้งเหตุการณ์สมมติจะช่วยให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์

จากที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่ากรรชัย กำเนิดพลอยใช้กลวิธีการถาม ในปริมณฑลการสัมภาษณ์ ของรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” อย่างตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม สามารถเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กล่าวถามในสิ่งที่ผู้ชมอยากรู้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ต้องการจากการสัมภาษณ์ ซึ่งกลวิธีการถามที่เด่นของกรรชัย กำเนิดพลอย คือ ถามแย้ง การถามย้ำ การตั้งคำถามต่อเนื่อง และการถามในลักษณะสรุปประเด็น ทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมหลายมิติ รวมถึงรู้จักที่จะปรับใช้กลวิธีการถามต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับเรื่องและผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนอีกด้วย

2. กลวิธีเสริมการถามในปริมณฑลการสัมภาษณ์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส”

จากการศึกษาพบว่ากรรชัย กำเนิดพลอย ใช้กลวิธีเสริมการถามในปริมณฑลการสัมภาษณ์รายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ทั้งสิ้น 6 กลวิธี ได้แก่

2.1 การหยอกเย้าหรือการกล่าวติดตลก

การหยอกเย้าหรือการกล่าวติดตลกในงานวิจัยนี้ เป็นการพูดเล่นไม่จริงจัง เพียงแต่ต้องการสร้างบรรยากาศความสนุกสนานให้เกิดขึ้นลดความตึงเครียดและสร้างความเป็นกันเองระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ตอน งานเข้า “พระมหาสมปอง” โดนมหาเถรสมาคมตรวจสอบ หลังแซะการเมือง – รีวีวสินค้า
- ด.2 : ไม่ได้!! น้ำหอมไม่ได้ น้ำหอมท่านก็อาบัติติดคุก อาบัติทุกกฎแล้ว เพราะถือว่าเป็นเครื่อง
- หอม. (ไม่ได้,
- ถ. : มาตามพินหน้อยใหม่ละฮะ. (มันคนละโปรดัค) (หัวเราะ)
- ด.2 : (ไม่ได้, มาตามพินไม่ได้,
- ด.1 : (หัวเราะ) ความว๊วยยังไม่ทันหาย ความควายก็จะเข้ามาแทรก.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยได้ถามประเด็นที่พระมหาสมปองรีวีวสินค้า ว่าถ้าเป็นกรณีรีวีว น้ำหอมจะมีความผิด เมื่อทราบดังนั้น กรรชัยจึงถามพระมหาสมปองว่า “มาตามพินหน้อยใหม่ละฮะ” ซึ่งในช่วงเวลานั้นมักจะมีการรีวีวน้ำหอมชื่อ มาตามพิน จึงนำมากล่าวถาม เพื่อหยอกล้อพระมหาสมปอง ไม่ได้มีเจตนาต้องการคำตอบ เพียงแต่ต้องการสร้างบรรยากาศความสนุกสนานให้เกิดขึ้นลดความตึงเครียดลง สังเกตได้จากในปริมณฑลการสัมภาษณ์นี้ ทั้งผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ต่าง ๆ ก็หัวเราะชอบใจกัน

2.2 การทวนคำตอบ

การทวนคำตอบ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์นำคำตอบที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบไว้มากล่าวทวนอีกครั้งหนึ่งในผลัดต่อมา ซึ่งไม่ใช่การถามอีกครั้งในผลัดต่อไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ตอน กระชายขาวมาแล้ว เผยผลบรรเทาโควิด-19 ได้หรือไม่ ?
- ถ. : สองอย่างเลย.
- ด. : มีความรู้ทั้งสองด้าน.
- ถ. : ทั้งสองด้าน, ทำไม่ถึง ๆ เมื่อก่อนเห็นบอกว่าทำเรื่องของแผนไทย หลัง ๆ ก็...

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 21 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการทำงานด้านการแพทย์แผนปัจจุบัน และแผนไทย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ตอบได้ตอบกลับว่าทำทั้งสองและมีความรู้ทั้งสองด้าน กรรชัยจึงทวนคำตอบว่า “**ทั้งสองด้าน**” ด้วยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีและน่าสนใจเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

2.3 การตัดบท

การตัดบท คือ การทำให้ผู้สัมภาษณ์ยุติการพูดในผลัดการตอบ เนื่องจากผู้สัมภาษณ์เห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์กำลังพูดออกนอกประเด็น นอกจากนี้การตัดบทยังเกิดขึ้นเนื่องจากการโต้คารมกันของผู้ให้สัมภาษณ์ อันเป็นสาเหตุให้การสัมภาษณ์ไม่อยู่ในประเด็น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน สาวใหญ่องค์ลง แหกขาโชว์ อ่างท่ารำทวยเทพ หมอปลา ฉะ ร่างทรง

ถ. : อะเตี๋ยวะ ะ หมอปลาใจเย็นก่อนนะ. อะพินิด ผมถามงี้ก่อน เอ่อ :: พินิดเนีย ทำอาชีพอะไร ก่อนทุกวันนี้.

(ข้อมูล : รายการโนนกระแสน ประจำวันที่ 5 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยใช้กลวิธีการตัดบท เมื่อเห็นว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นคู่กรณีกัน เริ่มตอบโต้กันแรงหนักขึ้น เพื่อให้สถานการณ์ของทั้ง 2 ฝ่ายยุติความรุนแรงลง

2.4 การแทรกหรือเสริมคำตอบ

การแทรกหรือเสริมคำตอบ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์กล่าวถ้อยคำแทรกหรือเสริมขึ้น ะ มาจากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์โดยไม่มีเจตนาถามให้ตอบ แต่มีเจตนาอื่น ะ เช่น ขยายความคำตอบให้ชัดเจนขึ้น แก้ไขคำตอบให้ผู้ให้สัมภาษณ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน กระชายขาวมาแล้ว เผยผลบรรเทาโควิด-19 ได้หรือไม่ ?

ด. : ...องค์ความรู้ในแพทย์แผนไทยก็ไม่นิยมให้เรากินอย่างใดอย่างหนึ่งนานเกินไป ถ้านานเกินไป หรือติดต่อกันนานเกินไปมันจะเสียสมดุลของร่างกายผมยกตัวอย่างถ้าเรากินน้ำกระชายทุกวัน ะ หน้อยนะสองสามแก้วทุกวัน ะ กะโหลดเข้าไปเลยคิดว่ามันจะป้องกันได้ดี มันกลับเขาเรียกว่า

ถ. :
$$\text{โอเวอร์} \left(\begin{matrix} \text{มากเกินไป.} \\ \text{โอเวอร์โหลด.} \end{matrix} \right) \text{โอเวอร์โหลด.} \left(\begin{matrix} \text{มากเกินไป.} = \\ \text{หรือโอเวอร์โดส ะ,} \end{matrix} \right)$$

ด. : โอเวอร์โดสครับ มันก็จะเกิดผลเสียนะครับ.

(ข้อมูล : รายการโนนกระแสน ประจำวันที่ 21 กรกฎาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยช่วยเสริมคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ ที่อธิบายเรื่องการดื่มน้ำกระชายมากเกินไป นอกจากจะไม่ช่วยป้องกันโควิดแล้วยังโอเวอร์มากเกินไป ว่า “โอเวอร์โหลด” แต่ก็ยังไม่แน่ใจจึงพูดใหม่อีกครั้งว่า “โอเวอร์โดส” ซึ่งหมายถึงอาการกินยาเกินขนาดนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อช่วยขยายคำตอบหรือข้อมูลให้ชัดเจนขึ้น

2.5 การสรุปประเด็นของการสัมภาษณ์

การสรุปประเด็นการสัมภาษณ์ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์นำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นระยะ ะ ในลักษณะของการแจ้งให้ทราบ โดยผู้สัมภาษณ์มีเจตนาแจ้งให้ทราบเท่านั้น ว่าการสัมภาษณ์มีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง เพื่อให้ผู้ชมรายการได้ทราบข้อมูลที่เกิดขึ้น และติดตามประเด็นของการสัมภาษณ์ได้อย่างต่อเนื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน อัยการดัง เชื้อ“คดีลุงพล”สู้กันยาว ชี้ตำรวจหลักฐานไม่แน่น...ไม่จับ!

- ถ. : เอจี้ อาจารย์กำลังจะพูดให้ผมหรือคุณผู้ชมทางบ้านฟังว่า ตำรวจน่าจะจะมี
ประจักษ์พยานด้วยสายตา ถูกไหมฮะ. เพียงแต่ตำรวจเองเนี่ยยังไม่ได้เปิดตัว
ละครตัวนั้นออกมา. แล้วก็กำลังสืบหาบอกว่า ไม่มีอะไรเลย. (อ้าแขนแบมือ)

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 4 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ถึงประเด็นหลักฐานที่ตำรวจนำมาแจ้งข้อกล่าวหาหลุมพลหรือผู้ต้องหาในคดีฆาตกรรม กรรชัยจึงพยายามถามผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ชี้แจงขยายความประเด็นนี้ให้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งมีการถาม-ตอบหลายครั้ง ในครั้งสุดท้ายกรรชัยจึงได้สรุปประเด็นของการสัมภาษณ์อีกครั้งให้กระชับและเข้าใจมากขึ้น

2.6 การกล่าวแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์

การกล่าวแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ คือ การที่ผู้สัมภาษณ์กล่าวถ้อยคำที่แสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ออกมาอย่างชัดเจน จากการศึกษาพบว่ากรรชัยกำเนิดพลอย ใช้กลวิธีดังกล่าวหลายครั้ง ด้วยลักษณะเด่น ๆ 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำอุทาน และการกล่าวถ้อยคำแสดงอารมณ์เห็นหรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1) การใช้คำอุทาน

นวรรธน์ พันธุเมธา (2558, น. 140) กล่าวว่า คำอุทาน คือ คำที่เกิดจากการเปล่งเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกและแสดงจุดประสงค์บางประการ จากการศึกษาพบว่า กรรชัยใช้คำอุทาน เพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ ซึ่งสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ กัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน “ไชยพล” END GAME ปิดฉากคดีน้องชมพู จากชาวบ้านสู่คนดังและกำลังเป็นผู้ต้องหา!!

- ถ. : นี่ละครับ. คาดว่าเขาน่าจะหมดอาหารให้กิน แล้วจนทำให้หลานเขาตาย แล้วร้องไห้ไม่มีน้ำตา,
ด. : ร้องไห้อย่างกับควายถูกเชือดไม่มีน้ำตา,
ถ. : อู๊ย! ควายถูกเชือดเลยหรอ. อ่าแล้วยังไงฮะ,

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 2 มิถุนายน 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยใช้คำอุทาน แสดงความรู้สึกตกใจกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ที่กล่าวว่าคนร้าย ด้วยคำที่แรงเกินไปหรือไม่ ว่า แสร้งเป็นร้องไห้เหมือนควายถูกเชือด แต่ไม่มีน้ำตา กรรชัยจึงอุทานออกมาและกล่าวต่อไปว่า “อู๊ย! ควายถูกเชือดเลยหรอ”

2) การกล่าวถ้อยคำแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์กล่าวถ้อยคำแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ ที่ไม่ใช่คำอุทาน แต่เป็นถ้อยคำที่อยู่ในรูปของคำ วลี หรือประโยคก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตอน ไหนบอก รพ.เอกชน รักษาโควิดฟรี เรียกสุดโหด 7 แสน ทั้งที่เสียชีวิต!!

- ถ. : เขียนว่ามัดจำอีกแหละ มันจะมัดจำอะไรหลาย ๆ รอบนะ.

(ข้อมูล : รายการโหนกระแส ประจำวันที่ 17 พฤษภาคม 2564)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้น กรรชัยถามผู้ให้สัมภาษณ์ถึงประเด็นที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลคุณพ่อที่ติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งในครั้งแรกที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องเสียค่ามัดจำก่อนหนึ่งแสนบาท เพื่อให้คุณพ่อได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ครั้งที่สองทางโรงพยาบาลก็เรียกเก็บค่ารักษาพยาบาลกับ

ทางผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้ง เป็นคำมัดจำ จำนวนหนึ่งแสนบาท กระชัยรู้สึกว่าการโรงพยาบาลเรียกเก็บคำมัดจำบ่อยและจำนวนเงินมากเกินไป จึงได้แสดงความรู้สึกออกมาในลักษณะมีอารมณ์โกรธว่า “เขียนว่ามัดจำอีกแหละ มันจะมัดจำอะไรหลาย ๆ รอบ”

จากที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าการชัย กำเนิดพลอยใช้กลวิธีเสริมการถาม ในปรีจเนทการสัมภาษณ์ ของรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” เพื่อช่วยให้การสัมภาษณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กระชัยต้องการ กล่าวคือ กระชัยใช้กลวิธีการทวนคำตอบ และการสรุปประเด็นของการสัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ชมรายการได้ทราบข้อมูลที่เกิดขึ้น และติดตามประเด็นของการสัมภาษณ์ได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างบรรยากาศความสนุกสนาน ลดความตึงเครียดของรายการ ให้นำติดตามมากขึ้น โดยใช้กลวิธีการหยอกเย้าหรือการกล่าวติดตลก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษากลวิธีการถามในปรีจเนทการสัมภาษณ์ ของกระชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการถามทั้งสิ้น 9 กลวิธี ได้แก่ การถามย้ำ การตั้งคำถามต่อเนื่อง การถามซ้ำนำคำตอบ การถามในลักษณะยั่วอารมณ์ การถามแย้ง การถามในลักษณะสรุปประเด็นคำตอบ การถามโดยใช้ถ้อยคำสั้น ๆ การถามโดยใช้รูปประโยคขอร้อง และ การตั้งคำถามจากเหตุการณ์สมมติ รวมถึงกลวิธีเสริมการถามทั้งสิ้น 6 กลวิธี ได้แก่ การหยอกเย้าหรือการกล่าวติดตลก การตัดบท การทวนคำตอบ การแทรกหรือเสริมคำตอบ การสรุปประเด็นของการสัมภาษณ์ และ การแสดงอารมณ์และความรู้สึกต่อเรื่องที่สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดของการวิจัย อาจกล่าวได้ว่า กระชัย กำเนิดพลอย สามารถเลือกใช้กลวิธีการถามได้ตรงประเด็น ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม สามารถเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ กับคำถามที่แทนความรู้สึกของผู้ชมได้เป็นอย่างดี กล่าวถามในสิ่งที่ผู้ชมอยากรู้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง หรือมีการนำเสนอเรื่องราวอย่างเป็นกลาง เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ต้องการจากการสัมภาษณ์ โดยที่ไม่ส่งผลกระทบในด้านลบต่อกระชัยหรือรายการ “โหนกระแส” ซึ่งสอดคล้องกับกมลวรรณ ปกรณ์ขจรนาวัน (2549) ที่ได้ศึกษาการถามในปรีจเนทการสัมภาษณ์รายการ “ถึงลูกถึงคน” กล่าวว่า “การถามในปรีจเนทการสัมภาษณ์รายการ “ถึงลูกถึงคน” มีความโดดเด่นตรงที่เป็นการถามแบบตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม สอดคล้องกับชื่อรายการ “ถึงลูกถึงคน” ไม่ว่าจะเป็นการถามผู้ที่ตกเป็นประเด็นข่าวในด้านลบ หรือไม่ได้ตกเป็นข่าวในด้านลบก็ตาม โดยเฉพาะการถามที่ตกเป็นประเด็นข่าวในด้านลบ ผู้สัมภาษณ์มักจะใช้ถ้อยคำที่รุนแรงหรือไม่สุภาพ เช่นคำว่า “หากินกับน้ำกาม ช่อง” อย่างตรงไปตรงมาเพื่อแสดงความถึงลูกถึงคน” ซึ่งในส่วนของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นแขกรับเชิญในรายการมีทุกเพศและหลากหลายอาชีพ กระชัยก็รู้จักที่จะปรับใช้กลวิธีการถามต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนเพื่อให้ทราบข้อมูลในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าการใช้กลวิธีเสริมการถามของกระชัย กำเนิดพลอย ช่วยเสริมให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างราบรื่น โดยเฉพาะการใช้กลวิธีการตัดบทของกระชัย กำเนิดพลอย ในการควบคุมการสนทนาให้เป็นไปตามประเด็น ๆ ที่วางไว้ แม้ผู้ให้สัมภาษณ์ในรายการอยู่คนละฝ่ายที่กำลังมีเรื่องราวกันอยู่ในขณะนั้นกระชัย กำเนิดพลอย ก็สามารถประสานและไกล่เกลี่ยให้การสนทนาเรื่องนั้น ๆ ดำเนินไปได้ด้วยดีในหลาย ๆ ครั้ง รวมถึงจากผลการศึกษาสามารถบอกได้ว่าด้วยการเลือกใช้กลวิธีการถามและกลวิธีเสริมการถามของกระชัย กำเนิดพลอย ในรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้กระชัยและรายการทอล์กโชว์ “โหนกระแส” ได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ชมและต่อเนื่องมาโดยตลอด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการถามในปริมณฑลการสัมภาษณ์ในรายการทอล์กโชว์ ของกรรชัย กำเนิดพลอย กับผู้สัมภาษณ์ในรายการทอล์กโชว์ท่านอื่น เพื่อให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างในการใช้พฤติกรรมการถาม

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ ปกรณ์ขจรนาวัน. (2549). *กลวิธีการถามในปริมณฑลการสัมภาษณ์รายการ “ถึงถึงคน”*.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2549). *มองคัลลียาจะจำ จากมุมมองนักภาษา : เนื้อหาและกลวิธี*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทีวีพูล. (2564). *เปิดประวัติพิธีกรดัง “หนุ่ม กรรชัย”*. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2564, จาก

[https:// www.tvpoolonline.com/content/1752313](https://www.tvpoolonline.com/content/1752313).

ทรงธรรม อินทจักร. (2550). *แนวคิดพื้นฐานด้านวจนปฏิบัติศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นวรรณ พันธเมธา. (2558). *ไวยากรณ์ไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประไพพรรณ พิงฉิม. (2542). *กลวิธีการถามในปริมณฑลการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์สองประเภท*.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร แววุฒินันท์. (2548). *การสร้างสรรครายการบันเทิง*. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง: นนทบุรี.

อุษณีย์ มากประยูร. (2554). *การใช้ภาษาในงานนิเทศศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) อุดรดิตถ์:

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

ch3thailand. (2560). *โหนกระแส*. สืบค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2564, จาก

<https://www.ch3thailand.com/รายการช่อง 3/talkshow/474/โหนกระแส.html>.

หลักเกณฑ์และคำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย วัตถุประสงค์เพื่อเป็นฐานเผยแพร่องค์ความรู้ในด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

โดย วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้จัดพิมพ์เป็นวารสารราย 6 เดือน ปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน, ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม) บทความได้รับการตรวจทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 2 ท่าน เป็นอย่างน้อย ก่อนลงตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ทั้งนี้ บทความที่เสนอเพื่อตีพิมพ์จะต้องไม่เคยถูกตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์ของวารสารอื่นใดกองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ผู้เสนอผลงานต้องอ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนและสมบูรณ์

การเตรียมต้นฉบับ

ผู้เสนอผลงานจะต้องจัดวางรูปแบบตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด บทความใดมีรูปแบบไม่ถูกต้อง ทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร โดยมีรูปแบบการเตรียมต้นฉบับมีดังนี้

1. ประเภทบทความที่ตีพิมพ์ได้นั้น

- 1) บทความวิจัย
- 2) บทความวิชาการ ได้แก่ บทความวิชาการทั่วไป บทความพิเศษ บทความปริทรรศน์ บทความวิทยานิพนธ์ (ระดับปริญญาเอก/โท) เป็นต้น
- 3) บทวิจารณ์หนังสือ

2. สาขาเนื้อหาของบทความที่รับตีพิมพ์

- 1) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- 2) สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
- 3) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
- 4) สาขาวิชาภาษาจีนและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 5) สาขาวิชาภาษาไทย
- 6) สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
- 7) สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต
- 8) สาขาวิชาทัศนศิลป์

- 9) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
- 10) สาขาวิชานิติศาสตร์
- 11) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 12) สาขาวิชาภาษาอังกฤษศึกษา
- 13) สาขาวิชาพัฒนาสังคม
- 14) สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค
- 15) สาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. การเตรียมต้นฉบับ

ภาษา	ผู้เสนอผลงานสามารถเขียนบทความได้ทั้งบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ แต่หากเป็นบทความภาษาอังกฤษแล้ว ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้องด้านไวยากรณ์จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ บทความภาษาอังกฤษควรมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทย ทั้งนี้ ควรหลีกเลี่ยงการเขียนภาษาอังกฤษปนกับภาษาไทย เว้นแต่ในกรณีเขียนภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายศัพท์ทางเทคนิคแต่ให้ใส่วงเล็บด้วย
รูปแบบการเขียน	ผู้เสนอผลงานต้องพิมพ์ต้นฉบับด้วยโปรแกรม Microsoft word เท่านั้น ใช้ขนาดกระดาษ A4 (210 มม. x 297 มม.) หรือ (21 ซม. x 29.7 ซม.) หรือ (8.27 นิ้ว x 11.69 นิ้ว) และตั้งค่าหน้ากระดาษดังนี้ ด้านบน ห่างจากขอบกระดาษ 3.81 เซนติเมตร (1.5 นิ้ว) ด้านล่าง ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านขวา ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว) ด้านซ้าย ห่างจากขอบกระดาษ 2.54 เซนติเมตร (1 นิ้ว)
จำนวนหน้า	ทุกประเภทบทความ ควรมีความยาวทั้งเรื่อง รวมรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมแล้ว ควรอยู่ในระหว่าง 10-15 หน้ากระดาษ
การย่อหน้า	ย่อหน้า ให้เริ่มห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร ส่วนรายการอ้างอิง (APA Style) และบรรณานุกรมให้ห่างจากขอบเนื้อเรื่อง 1.25 เซนติเมตร
ลำดับหน้า	ลำดับหน้า ให้พิมพ์เลขหน้ากำกับทุกหน้าไว้ที่มุมด้านบนของกระดาษ โดยเริ่มนับหน้าที่ 1 ในหน้าแรกของบทความ เฉพาะหน้าแรกของบทความไม่ให้ใส่ตัวเลขกำกับไว้แต่ให้พิมพ์คำว่า หน้า 2 ในหน้าถัดไป และใส่ลำดับเลขหน้าจนจบเนื้อหาของบทความ
ลำดับเนื้อเรื่อง	ลำดับเนื้อเรื่อง ให้ใช้เลขกำกับบทนำเป็นหัวข้อหมายเลข 1 และส่วนหัวข้อย่อยให้ใช้เลขระบบทศนิยมกำกับหัวข้อย่อย แต่ไม่ควรเกิน 3 จุดเลขทศนิยม เช่น 1.1 , 1.1.1 เป็นต้น และหัวข้อย่อยลำดับถัดไปให้ใช้วงเล็บกำกับ เช่น 1) , 1.1) เป็นต้น และลำดับถัดไป เช่น (1), (2) เป็นต้น

รูปแบบการเขียน	คำภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH thaisarabunPSK และมีรูปแบบการเขียนดังนี้ - ชื่อเรื่อง ขนาดอักษร 18 รูปแบบอักษร ตัวหนา - ชื่อผู้เขียน ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - บทคัดย่อ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - คำสำคัญ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - ชื่อหัวข้อต่างๆ ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวหนา - เนื้อหาทั้งหมด ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตัวธรรมดา - บรรณานุกรม ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน - รายการอ้างอิง ขนาดอักษร 16 รูปแบบอักษร ตามคำแนะนำการเขียน
----------------	---

4. ส่วนประกอบของบทความ

4.1 บทความวิจัย

- 1) **ชื่อเรื่อง:** ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) **ชื่อผู้เขียนบทความ:** ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน
- 3) **บทคัดย่อ :** เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลของการศึกษาสรุปผลการศึกษา วิเคราะห์และตีความ และบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 4) **คำสำคัญ :** คำที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ
- 5) **บทนำ:** ประกอบด้วย
 - 5.1) **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา:** เป็นการกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาตลอดจนเหตุผลอันมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
 - 5.2) **วัตถุประสงค์:** เป็นการกล่าวถึงเหตุผลและจุดมุ่งหมายอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้
ทั้งนี้ วัตถุประสงค์จะต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.3) **สมมติฐาน (ถ้ามี) :** เป็นการกล่าวถึงคำตอบสมมติในประเด็นปัญหาของเรื่องที่ทำการศึกษา ซึ่งผู้ทำการศึกษาได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ทำการศึกษา
 - 5.4) **ขอบเขตการวิจัยหรือการศึกษา:** เป็นการกล่าวถึงขอบเขตของเรื่องที่ทำการศึกษาหรือทำการศึกษา โดยจะต้องมีการระบุขอบเขต เช่น เชิงพื้นที่ เชิงปริมาณ เป็นต้น

5.5) ระเบียบวิธีการวิจัยหรือศึกษา: เป็นการกล่าวว่าการวิจัยหรือการศึกษาในเรื่องนี้ใช้รูปแบบใด มีการอธิบายและวิเคราะห์วิธีการวิจัยหรือการศึกษา โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5.6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ: เป็นกล่าวถึงว่าผลของการเสนอผลงานในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใดและในด้านใด

6) วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง : เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโจทย์การศึกษา โดยอ้างถึงหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานที่ศึกษา

7) ผลการศึกษา: เป็นการกล่าวและวิเคราะห์ถึงปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้ทฤษฎีหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตลอดจนรายงานผลการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

8) อภิปรายผล เป็นการประเมินผลการวิจัย เพื่อให้เหตุผลยืนยันว่าผลการวิจัยที่ได้น่าเชื่อถือถูกต้อง เป็นจริง

9) สรุปผลและข้อเสนอแนะ: เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และกล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ควรมีประเด็นคำถามเพื่อเป็นแนวทางสานต่อการศึกษาต่อไป

10) กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี): เป็นการกล่าวถึงงานที่ศึกษาในเรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากบุคคลใด อย่างไร

11) บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง: รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.2 บทความวิชาการ

1) ชื่อเรื่อง: ชื่อเรื่องให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

2) ชื่อผู้เขียนบทความ: ชื่อผู้เขียนบทความให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุดำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้เสนอผลงาน

3) บทคัดย่อ: เป็นการกล่าวถึงเนื้อความที่ศึกษาทั้งเรื่องโดยย่อ ซึ่งเริ่มจากจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนผลการศึกษาและบทสรุปของการศึกษา โดยให้มีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4) คำสำคัญ: คำที่ถูกกำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของเนื้อหาสารสนเทศ โดยมาจากคำที่ปรากฏในบทความ ซึ่งจะระบุไว้ท้ายบทคัดย่อ ให้มีคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และไม่ควรมีคำสำคัญเกิน 5 คำ

5) บทนำ: เป็นการกล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ตลอดจนเหตุผลอันนำมาสู่การศึกษาในเรื่องนี้ รวมถึงข้อมูลเชิงวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6) **เนื้อหา:** เป็นการกล่าวถึงเนื้อหาที่ทำการศึกษาอย่างเป็นลำดับ ชัดเจน และได้ใจความ

7) **สรุปผลและข้อเสนอแนะ:** เป็นการกล่าวให้เห็นว่าผลการศึกษากับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในกรณีที่มีข้อเสนอแนะ ให้กล่าวถึงข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

8) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

4.3 บทวิจารณ์หนังสือ

1) **ชื่อผู้วิจารณ์:** ชื่อผู้วิจารณ์ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และให้มีรายการอ้างอิง (APA Style) ระบุตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อและที่อยู่สถาบันที่สังกัดของผู้วิจารณ์

2) **ชื่อหนังสือที่วิจารณ์:** ให้วิจารณ์หนังสือเป็นภาษาไทย

3) **บทวิจารณ์หนังสือ:** เป็นการกล่าวถึงข้อดีและข้อบกพร่องของเรื่องที่วิจารณ์ โดยใช้ให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยอย่างได้ใจความ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น โดยการวิจารณ์หนังสือต้องเป็นการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

4) **บรรณานุกรมและรายการอ้างอิง:** รายการอ้างอิงและบรรณานุกรมเป็นการแสดงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลในบทความ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในการติดตามและตรวจสอบแหล่งที่มาได้ โดยใช้รูปแบบตามที่วารสารกำหนด

ตัวอย่างการอ้างอิงท้ายบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

หนังสือ

1) ผู้แต่ง 1 คน

ไทย ชื่อ/สกุล./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/
////////สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/
////////สำนักพิมพ์.

เช่น

อุมา สุคนธมาน. (2526). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Apple, M. W. (2004). *Ideology and curriculum* (3rd ed.). Boston, MA: Routledge
Kegan Paul.

2) ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุล./และ/ชื่อ/สกุล./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่
////////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล./อักษรย่อชื่อ./&/สกุล./อักษรย่อชื่อ./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่ 2
////////เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

ปริญญช พิบูลสงคราม และ จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2553). *ตามรอยพ่อ ชีวิตพอเพียง...สู่
การพัฒนาที่ยั่งยืน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โครงการวิจัยเศรษฐกิจ
พอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
Certo S. C., & Peter, J. P. (1991). *Strategic management: Concept and applications*.
New York, NY: McGraw - Hill.

3) ผู้แต่ง 3-7 คน

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1./ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่ง7./ (ปีพิมพ์)./
ชื่อ////////เรื่อง (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1./สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร////////
ย่อชื่อผู้แต่ง7./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่
////////พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

หิรัญ หิรัญประดิษฐ์, สุขวัฒน์ จันทรปรณิก และ เสริมสุข สลักเพชร. (2540). *เทคโนโลยีการผลิต
ทุเรียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

John, J.A., Whitaker, D., & Johnson, D. G. (2001). *Statistical thinking for managers*.
Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

4) ผู้แต่ง 8 คนขึ้นไป

ไทย ชื่อ/สกุลผู้แต่ง1./ชื่อ/สกุลผู้แต่ง2 (3,4,5,6),/และ/ชื่อ/สกุลผู้แต่งคนสุดท้าย./ (ปี////////
พิมพ์)./ชื่อเรื่อง./ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง1./สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้แต่ง2 (3,4,5,6)/&/สกุล,/อักษร
////////ย่อชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย./ (ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง./ (พิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป)./
////////สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

นพรัตน์ เศรษฐกุล, เอกชัย เอกทัพนธ์, พงศ์ธร บรรณโสภิชญ์, ชยุตม์ สุขทิพย์, ปรีชา วิทย์พันธุ์, จีร
ศักดิ์ แสงศิริ, ...ดารีณ รุ่งกลิ่น. (2552). *ระบบสารสนเทศทั้งภูมิศาสตร์ลุ่มน้ำปาก
พนัง: การจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำในลุ่มน้ำปากพนังเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและระบบ
นิเวศ*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

Mercer, D. W., Kent, A., Nowiki, S. D., Mercer, D., Squier, D., Choi, W., ...Morgan, C.
(2004). *Beginning PHP5*. Indianapolis, IN: Wiley.

บทความบรรณาธิการ

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ใน/ชื่อ/สกลบรรณาธิการ/(บ.ก.),/ชื่อหนังสือ/
////////(น./เลขหน้า)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./In/ตัวย่อชื่อ./สกุล/(Ed. หรือ Eds.),/
////////ชื่อหนังสือ/(p./ หรือ pp./เลขหน้า)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

เช่น

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2540). การวิจัยอนาคตแบบ EDFR. ใน ทิศนา แคมมณี และ สร้อยสน
สกลรัตน์ (บ.ก.), *แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*
(น. 1-18). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Pianta, R. C., Rimm-Kaufman, S. E., & Cox, M. J. (1999). Introduction: An ecological
approach to kindergarten transition. In R. C. Pianta & M. J. Cox (Eds.),
The transition to kindergarten (pp. 3-12). Baltimore, MD: Paul Brookes.

วารสาร

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีพิมพ์)/ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า.

เช่น

มานะ สินธุวานานท์. (2549). ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 18(2), 115-116.

Chawla, L. (1994). Editor's note. *Children's Environment*, 2(11), 3.

หนังสือพิมพ์

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี,/วัน/เดือน)/ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/น./เลขหน้า.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปี,/เดือน/วัน)/ชื่อบทความ./ชื่อหนังสือพิมพ์,/p/ หรือ
////////pp./เลขหน้า.

เช่น

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2548, 13 ธันวาคม). แผนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาในช่วงระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2549-2553). *มติชนรายวัน*, น. 6.

Thianthongdee, K. (2011, April 26). Online marketing for hotels and tourism. *The Nation*, p. 64.

วิทยานิพนธ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อเรื่อง/(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต หรือ
//////วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต)/ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./ชื่อเรื่อง/(Doctoral dissertation หรือ master's thesis)./
//////ชื่อสถาบัน,/สถานที่พิมพ์.

เช่น

มนต์ชัย มั่นวศิน. (2552). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน: การบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.

Sukharomana, R. (1998). *Willingness to pay for water quality improving: Difference between contingent valuation and averting expenditure model* (Doctoral dissertation). University of Nebraska Lincoln. USA.

เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./สืบค้น/วัน/เดือน/ปี,/จาก/URL
อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้เขียน./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./Retrieved/เดือน/วัน/ปี,/
/////from/URL

เช่น

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2557). *แผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2556 – 2559*. สืบค้น 9 มิถุนายน 2559, จาก

http://www.ipthailand.go.th/ipthailand/index.php?option=com_content&task=view&id=2084&Itemid=183

University of Wisconsin System. (1985). *Patent policy (G34)*. Retrieved June 9, 2017, from <http://www.uwsa.edu/fadmin/gapp/gapp34.htm>

การสัมภาษณ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี,/วัน/เดือน)/[วิธีการสื่อสาร]/สัมภาษณ์โดยชื่อ/สกุล./
////////ตำแหน่ง(ถ้ามี)/สถานที่.

อังกฤษ สกุล/อักษรย่อชื่อ./(ปี,/เดือน/วัน)/[Tape recording]/Interviewed by/
////////อักษรย่อชื่อ./สกุล/[วิธีการสื่อสาร]/ตำแหน่งของผู้ถูกสัมภาษณ์,/ //////////สถานที่.

เช่น

พระมหาประสระ สมาจาโร (สังขรัตน์). (2554, 16 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย

เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์. รองเจ้าอาวาสวัดสวนพลู, กรุงเทพมหานคร.

Smith, M. B. (1998, August 12). Interviewed by C. A. Kiesler. [Tape recording].

President's Oral History Project, American Psychological Association. APA
Archives, Washington, DC.

ตัวอย่างการอ้างอิงในบทความ (APA Style ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6)

การอ้างอิงในเนื้อหาจะใช้ระบบนาม-ปี โดยมีรูปแบบการเขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี)	อังกฤษ	สกุล/(ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ปี)

เช่น

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2548) ได้วิจัยเรื่อง...

...และมหาวิทยาลัยตามแนวคิดของ Bernard and Krupat (1994) ประกอบ...

...และกำหนดระยะจบการศึกษา สอนทั้งวิชาสามัญและศาสนา (วีระศักดิ์ จันทร์ส่องแสง, 2546)

...ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต (Eker, Arkar, & Yaldiz, 2000) จึงเป็น...

ถ้ามีการอ้างอิงมากกว่าสองแหล่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(ปี)/และ/ชื่อ/สกุล/(ปี)	อังกฤษ	สกุล/(ปี)/and/สกุล/(ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/ปี;/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ชื่อ./ปี;/สกุล,/ชื่อ./ปี)

เช่น

...สอดคล้องกับผลการศึกษาของมานะ นาคำ (2549) และ สีลาภรณ์ บัวสาย (2548)...

...หรือถึงแก่ชีวิต (ศรีวรรณ มีคุณ, 2548; เพิ่มพูน แพนศรี, 2551)

ถ้าเป็นการอ้างอิงจากหนังสือเล่มอื่นอีกทอดหนึ่ง ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ			
ไทย	ชื่อ/สกุล/(อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	สกุล,/ชื่อ./(cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)
ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ			
ไทย	(ชื่อ/สกุล,/อ้างถึงใน/ชื่อ/สกุล,/ปี)	อังกฤษ	(สกุล,/ชื่อ./cited in/สกุล,/ชื่อ,/ปี)

เช่น

...ซึ่ง Sobahle (อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554)...

ถ้ามีการนำข้อความหรือคำพูดของผู้เขียนมาทั้งหมดโดยไม่ได้มีการปรับเปลี่ยน ให้ทำการใส่เครื่องหมาย
คำพูด (“ ”) และใส่เลขหน้าดังตัวอย่าง

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 3 หน้า 1-2 กล่าวไว้ว่า “ให้
ยกเลิกความในบทนิยาม...” หรือ

“...คืนแก่โรงเรียนนั้น” (พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ฉบับที่ 2, 2554, หน้า 7)

สำหรับการสัมภาษณ์ ให้เขียนดังนี้

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่หน้าข้อความ

ไทย ชื่อ/สกุล/(สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ ชื่อ/สกุล/(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

ในกรณีข้อมูลนาม-ปี อยู่ท้ายข้อความ

ไทย (ชื่อ/สกุล,/สัมภาษณ์,/วัน/เดือน/ปี)

อังกฤษ (ชื่อ/สกุล/(personal communication [วิธีการสื่อสาร (ถ้ามี)],/เดือน/วัน,/ปี)

เช่น

ชัยฤทธิ์ ยนต์เปี่ยม (สัมภาษณ์, 26 กรกฎาคม 2549)

T. K. Lutes (personal communication, April 18, 2001)

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 18

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 16

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

บทคัดย่อ

คำสำคัญ: คำสำคัญที่1, คำสำคัญที่2, คำสำคัญที่3

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

2.54 ซม.

2.54 ឆម.

Keywords: Keywords1, Keywords2, Keywords3

รูปแบบตัวอักษร TH SarabunPSK
ตัวหนา ขนาด 16

เนื้อหา

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง

เครือจิต ศรีบุญนาค. (2546). พัฒนาการเพลงพื้นบ้านอีสาน (หมอลำกลอน เพลงโคราช เจริญเบริน).

สูตรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

¹ ระบุตำแหน่ง ชื่อที่อยู่สถาบันสังกัด

Email:

รูปแบบตัวอักษร TH
SarabunPSK ขนาด 14

2.54 ស.ម.

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
Journal of Humanities and Social Loei Rajabhat University

แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อรับพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด.....ตำแหน่งวิชาการ (ถ้ามี).....

สถานะผู้ส่งบทความ

☐ อาจารย์/นักวิจัย ☐ บุคคลทั่วไป ตำแหน่ง.....สังกัด.....

☐ นิสิต/นักศึกษา ชื่อปริญญา.....

หน่วยงาน

.....
.....

ขอส่ง ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิจารณ์หนังสือ
☐ อื่นๆ(ระบุ).....

สาขาของบทความ.....

ชื่อบทความ (ไทย).....

.....
(อังกฤษ).....
.....

ชื่อผู้เขียนร่วม 1.
2.
3.

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อไป.....

E-mail :

Facebook : Line :

สิ่งที่ส่งมาด้วย : ☐ ไฟล์ Microsoft ☐ ไฟล์ PDF ☐ CD ☐ อื่นๆ(ระบุ).....

/ข้าพเจ้าขอรับรอง...

ข้าพเจ้าขอรับรองบทความที่เสนอตีพิมพ์ในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ดังนี้

1. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใดๆ มาก่อน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. บทความที่เสนอตีพิมพ์ไม่ได้อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารใดๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. เนื้อหาของบทความ ทั้งข้อความ รูปภาพ ทั้งหมดที่ปรากฏขอรับรองว่าเป็นผลงานของข้าพเจ้า ในกรณีที่มีการอ้างอิงผลงานจากผู้อื่น ข้าพเจ้าได้ดำเนินการตามจรรยาบรรณทางการวิจัยทุกประการ กรณีมีการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

4. ข้าพเจ้ายอมรับเงื่อนไขการพิจารณาบทความ และยินยอมปรับแก้บทความตามคำแนะนำของ

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร

5. ข้าพเจ้าขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ลงนามผู้เขียนคนที่ 1

(.....)

วันที่

ลงนามผู้เขียนคนที่ 2

(.....)

วันที่

หมายเหตุ: โปรดระบุชื่อทุนวิจัย (ถ้ามี)

สำหรับเจ้าหน้าที่

เอกสารประกอบการพิจารณาบทความ

- ☐ บทความ 3 ชุด (2 ชุดไม่มีชื่อผู้เขียนและหน่วยงาน และ 1 ชุดมีข้อมูลครบ)
- ☐ แบบฟอร์มส่งบทความเพื่อเผยแพร่ 1 ชุด

รับบทความจากผู้เขียน วันที่..... ผู้รับ.....

กองบรรณาธิการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
234 ถนนเลย - เชียงคาน ตำบลเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.0-04283-5230 ต่อ 43100